

Odmev

Uvodnik

**Janez Podobnik,
predsednik SLS:
»Vmesni čas v teku
na dolge proge«**

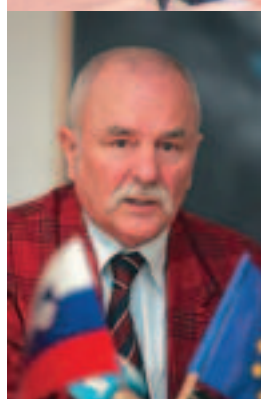
stran 2

Tema meseca

Jože Wakounig

**Smo (še)
en narod?**

strani 28-31

**Oblikovanje
Italijanske
morske cone
potrjuje
pravilnost
prizadevanja
SLS in ravnanja
Republike
Slovenije**

stran 2

**Za pospešitev
izgradnje
obvoznice
Škofljica ter
modernizacije
ceste od Ljubljane
preko Kočevja do
MP Petrina**

stran 16

Kaj je vzrok za velika odstopanja pri sodiščih glede izrekanja kazenskih sankcij in kaj je pravi namen izrekanja kazenske sankcije?

stran 6

Slaba popotnica družinski politiki

stran 6-7

Iz poslanskih klopi: v poslanski skupini SLS bomo storili vse, da se prepreči kakršno koli oškodovanje zavarovancev Vzajemne

stran 8-12

ZOS zaslužen za morebitno ustanovitev še petih občin

stran 23

Zakaj se želi SKZ (SLS) odvzeti status prvoustanovljene povojne stranke

strani 34-35

Pogovor s Francijem Rokavcem, državnim sekretarjem Službe vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko

stran 46

Uvodnik

Vmesni čas v teku na dolge proge

pridružijo v gibanju za svetovno pravičnost in etos, se je pokazalo, kako zelo je slovenski narod občutljiv in pozoren na te teme.

Socialni čut je zelo globoko vgrajen v slovenskem narodu in tega ne gre omalovaževati. Marsikaj lahko obljublja napovedane gospodarske in socialne reforme,

Leto 2006 je zopet volilno. Za Slovensko ljudsko stranko je še posebej pomembno, saj je do sedaj veljalo, da Slovenke in Slovenci zaupajo naši politiki in ljudem pri vodenju občin. Prepričan sem, da je, ne glede na trenutne javnomnenjske ankete, potencial naših občinskih odborov veliko večji, tudi večji kot rezultat zadnjih državnoborskih volitev.

Dejstvo, da bo na liste potrebno uvrstiti tudi ženske, je velika priložnost za SLS - priložnost, da razširimo svoj krog in damo prostor do sedaj neizkoriščenim virom, ki jih imamo znotraj stranke. **Naj bo letošnje leto leto žensk in mladih na listah SLS!**

Župane je na volitvah težko premagovati, to v SLS prav dobro vemo, saj jih imamo največ. Vendar pa to ne pomeni, da lahko naše dosedanje županje in župani pozabijo na svoje občane - volivce v vmesnem času. Vsakokrat znova si je potrebno pridobiti zaupanje.

Po udeleženju dr. Drnovška je slovenska politika v posebni situaciji. Najbolj je seveda presenetil svoje bivše kolege v LDS. Kadar predsednik države ustanavlja gibanje, je to izziv za vse stranke. Vse, kar reče predsednik države, ima v politiki močno težo, ne glede na njegova omejena pooblastila. Zato smo se ostro odzvali, ko je v svojem predlogu za reševanje odprtih vprašanj s Hrvaško »spregledal«
conditio sine qua non slovenske zunanje politike - ohranitev dostopa Slovenije na odprto morje, kar je po stališčih dr. Drnovška najbolje odlagati v prihodnost. Ob pozivanju ljudi, da se mu

a če bomo ob tem zaobšli oz. zanemarili vrednote, kot so pravičnost in solidarnost, jih Slovenci ne bomo sprejeli za svoje.

Vladna koalicija, ki ima svojo podlago v Zboru za republiko, deluje dobro. Izpolnjuje predvolilne obljube. Kadar gre vlada na teren, se pokaže, kako pomembni so resorji, ki jih pokriva prav SLS: služba za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ministrstvo za promet ter ministrstvo za okolje in prostor. **Vsak dan se je potrebno boriti za svoj politični program**, tudi v sedanji vladni koaliciji, ki je sicer bolj enako misleča. SLS še posebej pozorno spremlja delovanje koalicije na področjih, ki so za SLS strateškega pomena: regionalni razvoj ter razvoj kmetijstva in podeželja, zaščita nacionalnih interesov pri privatizaciji državnega premoženja, pravično reševanje odprtih vprašanj s sosednjo Hrvaško, družinska in stanovanjska politika. Če smo ob teh temah glasnejši in jasnejši ter smo tako bolj vidni v koaliciji, je razlog samo en: pri teh temah sedi SLS na enem stolu - stolu Slovenske ljudske stranke.

Politika je tudi stalno nagovarjanje volivk in volivcev. Volitve vsake toliko časa izmerijo vmesni čas stranke. Ob tem pa se zavedamo, da je pri delu v politiki vse to le vmesni čas v teku na dolge proge. Ni končne zmage, ampak samo delo za boljše življenje v naši Sloveniji. Slovenska ljudska stranka bo pri tem vztrajna, dosledna in odprta za nove pobude. **Ljudje lahko računajo na nas!**

*Janez Podobnik,
predsednik SLS*

Podobnik: oblikovanje italijanske morske cone potrjuje pravilnost ravnanja Republike Slovenije

Janez Podobnik je ob predstavljanju stališč SLS do predloga predsednika republike o začasnem sporazumu o meji s Hrvaško na morju izpostavil tudi sledeče strokovne argumente:

Predlog je v nasprotju z Memorandumom o Piranskem zalivu iz leta 2005 in dosedanjimi stališči Slovenije glede izhoda na odprto morje ter ne upošteva pravic, ki jih je Republika Slovenija uživala v okvirju nekdanje SFRJ in jih lahko uveljavlja kot naslednica.

Predlog je neskladen z Zakonom o zaščitni ekološki coni in epikontinentalnem pasu in zunanjepolitično predstavlja oviro mednarodnopravni uveljavitvi cone, poleg tega pa ni skladen z mednarodno potrjenim stališ-

čem, da je Republika Slovenija edini naslednik celotne Osimske meje na morju.

Italijanski zakon o zaščitni ekološki coni v Jadranu tako ni v nasprotju z mednarodnim pravom, če bo Italija upoštevala pravilo potrditve že obstoječih mednarodnih meja (točka T5) in meja morskih pasov ter pravilo sporazumne in pravične delimitacije meja v primeru novih morskih pasov.

Zadnje ravnanje Italije potrjuje pravilnost ravnanja Republike Slovenije, ki je sprejela Zakon o zaščitni ekološki coni in epikontinentalnem pasu, v zvezi s katerim bi morala Slovenija nadaljevati postopke v smeri njene mednarodnopravne uveljavitve nasproti vsem tretjim državam. **RR**

Vodstvo SLS na celodnevem posvetu

V soboto, 4. februarja, se je vodstvo SLS zbralo na turistični kmetiji »Pri Lazarju«
v Podgradu pri Ljubljani na prvem celodnevem posvetu za oblikovanje strategije nastopa na letošnjih lokalnih volitvah. Osrednje predstavitev sta podala Anton Zupet, župan občine Škocjan in predsednik Kluba županov SLS, ter Robert Smrdelj, župan občine Pivka, sicer tudi predsednik Združenja občin Slovenije. Poudarila sta predvsem vidike, ki so po njunem mnenju in izkušnjah

ključni oz. kritični za uspešen nastop kandidata na županskih volitvah ter kasnejše vodenje občine.

Sledila je razprava, v kateri so prisotni člani izvršilnega odbora, poslanci in ostali pokomentirali podane iztočnice ter dodali svoja videnja k oblikovanju strategije SLS za lokalne volitve. Vsi udeleženci so posvet ocenili kot zelo primerno obliko srečevanja in izmenjevanja pogledov ter izrazili pričakovanja po ponovitvi v bližnji prihodnosti. **RR**

Mesečnik SLS-ODMEV izdaja Časopisno založniško podjetje Ljudska čebela d.o.o., Beethovnova 4, Ljubljana, telefon 01/24-18-800, telefaks: 01/25-11-741, elektronska pošta: tajništvo@sls.si. TRR: 03100-1000025189; v.d.odgovornega urednika: Aleš Vehar, tehnična urednica: Barbi Ravnikar, Oblikovanje in priprava za tisk Špes grafika, Novo mesto. Nenaročenih r kopisov in fotografij ne vračamo. Časopis izhaja mesečno.

iz dela in življenja stranke

Iz čedalje živahnejšega tempa in vrveža na stranki se že kaže, da je letošnje leto volilno. Prav na zadnji januarski dan smo imeli sejo izvršilnega odbora na temo lokalnih volitev, 4. februarja pa smo na turistični kmetiji »Lazar« v Podgradu pri Ljubljani z vodstvom SLS preživeli celodnevni posvet o oblikovanju strategije stranke za čim boljši potek priprav na jesenske lokalne volitve. Politično dogajanje v Sloveniji je zaznamoval predvsem predsednik države, dogajanje okrog Vzajemne in napotitev štirih slovenskih inštruktorjev v Irak in ukinitve Kosove komisije. V SLS smo omenjeno dogajanje aktivno spremljali, poudarek pa smo dali predvsem problematiki vinarjev in oljkarjev ter nepravičnemu obračunavanju prispevkov staršev - kmetov za vrtce.

IO SLS o lokalnih volitvah in aktualnih političnih dogodkih

Zadnjega januarja so člani Izvršilnega odbora SLS na svoji redni seji razpravljali predvsem o pripravah stranke na letošnje lokalne volitve ter obravnavali aktualno politično dogajanje v Sloveniji.

Tako je predsednik Janez Podobnik povedal, da bo centralni volilni štab vodil glavni tajnik SLS Aleš Vehar, ožje vodstvo stranke pa se bo sestalo na prvem celodnevem strateškem posvetu na temo lokalnih volitev. »SLS na področju lokalne samouprave poudarja predvsem izkušnjo občine kot uspešnega nosilca lokalnega razvoja,« je poudaril Podobnik in tudi čestital vsem občinam, ki so na referendumu preteklo nedeljo dobile ljudsko podporo; v vseh teh občinah že tečejo priprave za ustanovitev občinskih odborov SLS.

Člani IO SLS so ponovno potrdili trdno stališče stranke, da se zavzemamo za ohranitev znižane stopnje DDV predvsem za nujne življenjske potrebščine, saj zavzemanje za socialne temelje slovenske družbe ostaja ena od osrednjih usmeritev SLS. Te pripombe na predlog vladnih reform smo pisno že posredovali tudi predsedniku vlade.

IO SLS se je opredelil tudi do problematike novega pravilnika o plači-

lih staršev za programe v vrtcih, ki je nerazumno povišal prispevke za kmete in podjetnike ter na ta način še posebej prizadel družine na podeželju. To je po mnenju SLS v nasprotju s temeljnimi usmeritvami sedanje vlade, ki družinsko politiko in razvoj podeželja še posebej poudarja, zato bomo predlagali ponovno preučitev spornega pravilnika.

Predsednik Podobnik je predstavil tudi stališča SLS do privatizacije državne lastnine v največjih podjetjih. SLS pri privatizaciji državnega premoženja načeloma vztraja na stališču, ki smo ga zagovarjali že ob podpisu koalicijske pogodbe in ves čas sedanje vladne koalicije. V SLS smo zato zadovoljni z napovedanim umikom države iz gospodarstva, ki ga predvidevajo usmeritve ekonomskih in socialnih reform, da država pri privatizaciji največjih družb ohrani ključni delež, saj je ta rešitev blizu temeljnemu programskemu izhodišču SLS. Hkrati pa v SLS opozarjamo, da bi morala v določenih primerih, ko imajo podjetja monopolni oz. dominantni položaj na trgu (npr. NLB), država ohraniti večinski lastniški delež. **RR**

Podobnik: »SLS se počuti sopedlagateljica predloga za partnerski razvoj.«

»Slovenska ljudska stranka se počuti kot sopedlagateljica tega predloga,« je na novinarski konferenci 16. februarja glede pobude predsednika vlade za »Sporazum političnih strank o sodelovanju pri izvajanju strategije razvoja Slovenije« povedal predsednik SLS Janez Podobnik in poudaril, da so »vse stranke vladne koalicije že lansko leto podpisale besedilo Strategije razvoja Slovenije«.

»V SLS bomo vztrajali, da bomo prišli do pravičnejšega upoštevanja dohodkovnega položaja kmetov pri določevanju prispevkov staršev za programe v vrtcih,« je povedal vodja poslanske skupine SLS Jakob Presečnik in izrazil zadovoljstvo, da je bila pozitivno sprejeta zadnja zahteva SLS za pogovor koalicijskih partnerjev o spremembi spornega člena pravilnika. Po Presečnikovih besedah pa je za SLS tudi ključno, da se pri reševanju problematike vinarjev in oljkarjev v zvezi z Zakonom o dohodnini tudi proizvodnja vina oz. olivnega olja šteje kot osnovna kmetijska dejavnost.

Podobnik ocenjuje, da je pobuda za doseganje političnega soglasja med vsemi strankami o partnerstvu za razvoj Slovenije pravilna, saj so se takšne poteze v preteklosti izkazale za konstruktivne.

SLS je z vsebino sporazuma zadovoljna, saj vključuje poudarke, ki so jih predstavniki stranke v razpravah o ekonomskih in socialnih reformah od lanske jeseni naprej pogosto izpostavljali. Še posebej gre za razvojno spodbudno davčno reformo, pri kateri SLS vztraja, da se ohrani znižana stopnja davka na dodano vrednost ter obdavčitev luksuznega premoženja in zaveza za trajnostni razvoj. V teh vidikih se po besedah Janeza Podobnika »čuti prispevek SLS.« **RR**

SLS: Ohranitev znižane stopnje DDV je utemeljena

V Slovenski ljudski stranki smo ob razpravi o davčni reformi v Sloveniji na blejskem mednarodnem akademskem forumu, ki je potekal 3. in 4. februarja ter predstavljenih analizah še enkrat dobili potrdilo, da je naše zavzemanje za ohranitev znižane stopnje davka na dodano vrednost (DDV) utemeljeno. Tako stališče so v preteklih mesecih zavzeli vsi najvišji organi stranke (Izvršilni odbor, Svet in Glavni odbor), pripombe na predlog vladnih davčnih reform pa smo pisno že posredovali tudi predsedniku vlade.

Delovne skupine, ki jih je SLS oblikovala za obravnavo predlogov davčnih reform, so opozorile predvsem na

pomen morebitnega zvišanja DDV za socialno najšibkejšo sloje prebivalstva ter učinek enotnega DDV na dejavnosti v kmetijstvu in živilski industriji. SLS zato vztraja pri ohranitvi znižane stopnje DDV vsaj za najnujnejše življenjske potrebščine, saj zavzemanje za socialne temelje slovenske družbe ostaja ena od osrednjih usmeritev SLS.

Ob tem pa v SLS poudarjamo, da želimo delovati v skladu s koalicijsko pogodbo, a smo se ob dejstvu, da zaveze za enotno davčno stopnjo v koalicijski pogodbi ni, zelo aktivno vključili v razpravo o napovedanih davčnih reformah. **RR**

Janez Podobnik o aktualnih aktivnostih predsednika države

SLS bo po besedah Janeza Podobnika vse pobude in aktivnosti dr. Janeza Drnovška ocenjevala na podlagi pristojnosti, ki jih ustava daje funkciji predsednika države. Ob potezah, ki so predvsem zunanje politična dejavnost, SLS svetuje predsedniku države, da pobudo predstavi v državnem zboru in si tako poskuša pridobiti mandat zakonodajnega telesa, ki je po ustavi pristojen za oblikovanje strateških usmeritev slovenske zunanje politike.

Podobnik se je kritično odzval tudi na predlog predsednika države glede meje s Hrvaško. Po oceni predsednika SLS je ta predlog postavil Republiko Slovenijo v neprijeten položaj in v javnosti povzročil tudi nepotrebno zmedo. Predlog sam predstavlja odstop od nekaterih ključnih zunanje-političnih usmeritev Slovenije, ki jih podpirajo dokumenti in odločitve državnega zbora. „Nihče, niti predsednik države,

nima mandata relativizirati pravico Slovenije do prostega dostopa na odprto morje,“ je poudaril Podobnik.

O gibanju za pravičnost in razvoj

“Kdorkoli misli, da se ga pobuda predsednika Janeza Drnovška za ustanovitev Gibanja za pravičnost in razvoj ne bo dotaknila, se moti,“ je glede možnosti, da bi Gibanje vplivalo na slovenski politični prostor povedal predsednik SLS Janez Podobnik. Drnovškova poteza z gibanjem je po njegovem mnenju eminentna politična poteza. “To pomeni, da je bila vržena rokavica vsem,“ je še dodal glede možnosti, da bi gibanje nastopilo na lokalnih volitvah, ki jo je nakazal Drnovšek.

Podobnik je še pojasnil, da v SLS v zadnjih mesecih opaža zelo pozitivne razmere, še posebej glede odloči-

tev nekaterih kandidat in kandidatov, ki bodo na letošnjih lokalnih volitvah kandidirali za župane na listi SLS. “Kot stranka smo lani doživeli težko, delovno leto, se notranje okrepili in sedaj povsem mirno vstopamo v letošnje volilno leto,“ je dejal Podobnik.

Drnovšek se je z javno oznanitvijo namere, da ne bo podpisal enega od zakonov, ki jih je sprejel državni zbor, močno približal robu svojih pooblastil, meni Podobnik. “Hvala bogu je dobro premislil in ni stopil čez rob,“ je dejal Podobnik glede Drnovškovega obotavljanja v zvezi s podpisom ukaza o razglasitvi novele zakona o azilu. Podobnik sicer meni, da predsednik države premalo izkorišča državni zbor, njegovo potezo v primeru pomilostitve Danila Kovačiča, nekdanjega direktorja družbe Hit, pa je ocenil za zelo tvegano. **RR**

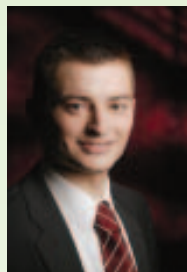
Presečnik o vrtcih in vinarjih

Vodja poslanske skupine SLS Jakob Presečnik se je na novinarski konferenci 16. 2. 2006 dotaknil problematike pravilnika o plačilih staršev za programe v vrtcih in problema dohodnine za vinarje in oljkarje. “Pravilnik o vrtcih je nastal decembra lani, mi pa smo takoj zaznali, da zato nastaja pri ljudeh velika težava, zlasti pri kmečkem prebivalstvu. Najslabše je, da beležimo mnogo izpisov iz vrtcev. Prepričani smo, da je obisk vrtcev vseh kategorij prebivalstva v določenem predšolskem obdobju nujen,“ pravi Presečnik.

Povedal je, da so v SLS dali že vrsto pobud, v katerih so opozarjali na te težave in poudaril, da bo naslednji teden potekal koalicijski pogovor na to temo. “Vztrajali bomo na tem, da pridemo do pravičnejšega upoštevanja dohodkovnega položaja nekaterih kategorij prebivalstva, mislim pa predvsem na najbolj drastično spremembo pri kmečkem prebivalstvu,“ je povedal Presečnik. **RR**

Presek misli

Vse - samo da ni normalno!

Srečno ali nesrečno naključje je naneslo, da so letos časovno sovpadle živahne aktivnosti predsednika države dr. Janeza Drnovška in slovenski izbor za popevko Evrovizije EMA. Po eni strani malo povezanosti, pa na nek poseben način vseeno kar nekaj.

Po ustavi ima predsednik države pravzaprav majhne pristojnosti: vrhovni poveljnik, razpisuje volitve, razglašča zakone, imenuje nekatere funkcionarje, podeljuje odlikovanja in odloča tudi o pomilostitvah, kot smo lahko videli. In vse to je naš predsednik delal; rekli smo, da je normalen, dolgočasen predsednik. Potem pa nenadoma: dirja po svetu, se ukvarja z vsemi mogočimi temami, srečuje nenavadne ljudi, ima nenavadne komentarje in nasvete, sprovcira slovensko politično srenjo, novinarje,... In vsi so »navdušeni! Da je to tisto pravo, da je sedaj predsednik začel s pravim delovanjem in pravo politiko, da je resnično človeški... Samo ne vem, zakaj potem vsakdo na koncu vendarle doda: »Normalno pa to ni!« A podpora njegovemu delovanju je med ljudstvom menda dvotretinjska ... Zato, ker ni normalno?

»Ljudstvo ne mara političnih

strank!« Zato, ker so to v normalnem svetu predstavniki interesov in nosilci politik? Pri nas se strankam ne zauja, navdušeni pa smo nad društvi predsednika republike, javnimi ali tajnimi forumi, kakšnimi vitezi trikotne mize, pa slikovitimi protesti in paradami,... Vse je dobro in sprejemljivo, samo da ne gre po poti normalne politične kulture. Videli smo, koga zanima problematika nepravičnega obravnavanja prispevkov za vrtce za starše - kmete? Medijske javnosti že ne. Otroci, vrtci, starši, problemi,... To je vse preveč vsakdanje, dolgočasno. Darfur, Bolivija in čevlji Paris Hilton,... Kajne, kar čutite, kako blizu vam je vse to?!

Izbor slovenske popevke evrovizije bi moral biti med glasbeno in pevsko tako nadarjenim narodom, kot smo Slovenci, pravzaprav rutina. Frajtonarca, ena takšna alpska poskočnica, ki bi se zavrtela na vseh veselicah in ostalih feštah, pa primerna pevec in pevka - to bi verjetno najbolje predstavljalo Slovenijo v Evropi, ali pač ne? Ne, pri nas mora biti zadeva nenormalna, da so pripravljavci šova in žirija zadovoljni. »Biti moraš izviren, da uspeš.« Dobro. Pri nas pa moramo biti tako izvirni, da gremo čez rob. In potem zmagajo v ženske preoblečeni moški s slabim posluhom! Samo da ni normalno. Še celo več: ker so letošnji pripravljavci tako slepo dirja-

li za izvirnostjo, so bili celo voditelji EME v ženske preoblečeni moški! In izbor najboljše slovenske pesmi tako ni bilo tekmovanje, ampak burka. Samo da ni normalno... Na srečo se je ljudstvo v primeru EME vseeno izkazalo, množično so glasovali za ta trenutek eno bolj popularnih pop pevk.

Odkod tako »hrepenenje« po čudnosti, bizarnosti? Spomnimo se samo Freddyja Millerja in njegovih pevskih poskusov. Norčija, glasbeni črni humor, ki je v nekaj tednih obnorela Slovenijo. Kako resnično jo je obnorela? V medsebojnih pogovorih smo vsi zatrjevali: »Freddy je car!« Zato, ker smo domnevali, da čudaškost pač »pali« v Sloveniji? Ker so nam take vzorce vcepili? Stanje še ni brezupno, saj smo recimo v najpopularnejšem resničnostnem šovu videli, da so sicer javno vsi zatrjevali, da je Mišo »car«, v intimi domače dnevne sobe pa smo Slovenci vendarle najbolj množično glasovali za »normalnega« Andreja.

Primer tega blaznega stremljenja po izvirnosti (nenormalnosti) so tudi velike državne slovesnosti. Ko spremljam nedvomno vrhunske umetniške spektakle, z najbolj nenavadnimi - izvirnimi - režiserskimi vložki, si, ne glede na vse pomisleke, zaželim starih dobrih partizanskih proslav z navdušujočim političnim govorom, pevskim zborom in parado. Nazadnje smo nekaj takega verjetno videli ob osamosvojitvi 1991, po tistem ni bila nobena obletnica tako množično obiskana. Program proslave krajevne skupnosti

ob dnevu državnosti, kjer se držijo starega preizkušenega vzorca, me skoraj vedno resnično gane - državna proslava žal že dolgo ne več. Zakaj tako vztrajno neuspešno eksperimentirati, če je »formula« za ljudstvo (za normalno, lahko tudi povprečno, če hočete) pravzaprav že dolgo znana? Samo da ni normalno?

Skrb za normalnost, za povprečnost, za »mainstream«, je pravzaprav tisto, kar lahko imenujemo tudi konzervativnost. Ops, to pa je v Sloveniji prepovedana tema. Vse, kar je konzervativno, je vendar zmota, zastalost, zabloda, kajne? Tako lahko poslušamo vsak dan. Ljudska stranka pomeni imeti rešitve za vse generacije in vse stanove - za ljudstvo. Take rešitve oz. tak politični program je lahko samo povprečen - normalen. A več kot očitno to, kar je najbolj potrebno, kar je vedno prisotno, kar je najbolj normalno - vse to je s strani »oblikovalcev okusa« (tudi medijske javnosti, če hočete) najmanj zaželeno. Najmanj opaženo, kaj šele pohvaljeno. S tem problemom se tudi pri političnem delu vsakodnevno srečujemo.

Za dobro kosilo moramo potem takem ponuditi najmanj dunajski zrezek s čokolado in marmelado?! Seveda, samo da ni normalno! Bog nam pomagaj...

Rok Ravnikar

12. februarja je predsednik države dr. Janez Drnovšek javno predstavil svoje poglede na reševanje problematičnih odnosov s Hrvaško. Na njegove predloge smo se odzvali tudi v SLS.

SLS: Drnovškov predlog glede meje s Hrvaško je nesprejemljiv

Slovenska ljudska stranka kot nesprejemljivo in za Slovenijo škodljivo ocenjuje najnovejše predloge predsednika države dr. Janeza Drnovška glede reševanja meje s Hrvaško. Za SLS so pobude dr. Drnovška za oživitev sporazuma Drnovšek - Račan ter hkratno relativiziranje pomena ohranitve prostega dostopa Slovenije na odprto morje skrajno zaskrbljujoče.

SLS opozarja, da ne gre samo še za eno potezo, ki ni usklajena s slovensko izvršno in zakonodajno oblastjo, ampak tudi za predlog, da se Slovenija odreče delu slovenskega ozemlja in slovenskim državljanom, za kar pred-

sednik države nima nikakršnih pooblastil. Najnovejši predlog dr. Drnovška tudi ne upošteva sklepov najvišjih državnih organov, ki stanje na dan 25. junij 1991 postavljajo kot osnovo za kakršnekoli dogovore z Republiko Hrvaško.

SLS bo tudi v prihodnje vztrajala na celovitosti Piranskega zaliva in ohranitvi prostega dostopa Slovenije na odprto morje ter na pravičnih rešitvah za druge predele slovensko - hrvaške meje. SLS glede na določila koalicijske pogodbe to pričakuje tudi od ostalih koalicijskih strank.

RR

Stranke koalicije za javno predstavitev mnenj o predlogu Zakona o medijih

3. februarja so vodje poslanskih skupin strank koalicije - kot dodatek in nadaljevanje večmesečnih obširnih javnih razprav v okviru Ministrstva za kulturo z mnogimi predstavniki medijev oziroma medijskimi strokovnjaki in Mirovnim inštitutom - podpisale predlog za javno predstavitev mnenj o predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o medijih.

Poslanske skupine strank koalicije predlagajo, da se pred obravnavo novele Zakona o medijih v državnem zboru opravi javna predstavitev, saj želijo izpeljati postopek sprejemanja zakona tako, da bi bila kar najbolj odstranjena možnost vsakega nespazuma in demagogije pri obravnavi občutljivega področja več ustavnih pravic (pravica do obveščenosti in svoboda izražanja, pravica do poopravka in odgovora, pravica do učinkovitega sodnega varstva) ter dose-

žena čim višja stopnja soglasja o kar najbolj demokratičnem pristopu k uresničevanju teh ustavnih pravic. Stranke so tako Odboru za kulturo, šolstvo in šport predlagale sklep, naj odbor o predlogu zakona skliče in izvede javno predstavitev mnenj, ki naj se izvede še pred obravnavo predloga zakona v državnem zboru. RR

SLS: Pomilostitev Kovačiča napačen znak

V Slovenski ljudski stranki smo ob informacijah o pomilostitvi Danila Kovačiča zaskrbljeni, saj gre v njegovem primeru pravzaprav za eno redkih pravnomočnih obsodb na področju tranzicijskega gospodarskega kriminala, kar je ravno napačen znak v še vedno usodnih prizadevanjih pri boju zoper gospodarski kriminal. Občinski svetniki SLS v občinah Nova Gorica in Šempeter - Vrtojba, na katere je bila naslovljena zahteva po pomilostitvi, te zahteve niso podprli.

Doslednost pri boju zoper tranzicijski kriminal in s tem povezano škodo razvoju Slovenije je potrebno pokazati prav zdaj. Znašli smo se namreč v absurdni situaciji, ko so ljudje hvaležni tistim, ki so jih z dokazanim zlorabami trajno oškodovali. SLS se bo še naprej prizadevala za politiko, ki ima za cilj odkriti, kaznovati in čim učinkoviteje ublažiti posledice zlorab tranzicijskega kriminala in gospodarskega kriminala nasploh.

V SLS zastopamo načelno stališče, da vsak nosi odgovornost za svoja dejanja, tudi predsednik države, zato pričakujemo, da predsednik države ni prekoračil svojih pooblastil oz. napačno interpretiral svojih pristojnosti. Glede na različne interpretacije odloka, ki se pojavljajo v javnosti, želimo biti z odlokom predsednika in njegovo pravno podlago najprej seznanjeni. Če se izkaže, da je v tem primeru predsednik države ravnal v nasprotju s pooblastili, ki mu jih zagotavlja funkcija, pričakujemo od pristojnih državnih organov, da zaščitijo zakonitost in ustavno načelo delitve oblasti. r.r.

Drnovškova pomilostitev Danila Kovačiča in prekupčevalcev mamil - napačno sporočilo pravosodju in javnosti

Ko govorimo o pomilostitvi Danila Kovačiča, ni problem predvsem Kovačič kot oseba, ki mu tako kot vsakemu človeku privoščim srečno življenje.

Problem je simbolika ter sporočilo te pomilostitve. Sporočilo je namreč, da velike poneverbe, kraje in privatizacijske zlorabe, ki so jih zagrešili posamezniki na škodo države in državljanov, niso bile nekaj obsodbe vrednega in družbeno nesprejemljivega, ampak nekaj, kar je bilo in je privilegiranim posameznikom dovoljeno.

Sporočilo te pomilostitve je tudi, da smo bili zelo naivni tisti posamezniki, ki smo se proti tem zlorabam resnično borili in v tej borbi izgubili ali dobro ime zaradi medijskih linčev ali možnosti za normalno življenje, ali oboje.

Eden od ljudi, ki so na svoji koži občutili in plačali najvišjo ceno borbe proti kriminalu belih ovratnikov, je gotovo Ivo Hvalica.

Kaj pomeni beseda »borba proti kriminalu belih ovratnikov« sem tudi sam izkusil po tem, ko sem leta 93

javnost seznanil z dokumenti o zlorabah v Hitu. Po neuspešnih poskusih, da bi me podkupili za ceno opustitve aktivnosti v preiskovalni komisiji, so mi nekajkrat neposredno zagrozili z likvidacijo. Enkrat naprimer, da me bodo ustrelili skozi okno moje spalnice.

Taka pomilostitev ne bi bila tako problematična, če bi se zgodila potem, ko bi bilo tudi sodno zaključenih večina primerov, kjer so posamezniki utemeljeno osumljeni zlorab v času privatizacije oz. tranzicije. Tako pa se je zgodila v trenutku, ko je zadeva Hit praktično edini zaključni primer.

Iskreno upam, da bo sedanja vlada znala in si upala odpreti primere velikih oškodovanj državnega in družbenega premoženja in jih pripeljati do sodnega zaključka.

Pomilostitev prekupčevalcev z mamil je sporna delitev milosti predsednika države z drugega zornega kota. Gre za pomilostitev trgovcev s smrtjo. Argumenti predsednika države, ki je proti stališčem pravosodja pomilostil Kovačiča in nekaj prekupčevalcev z mamil, po mojem prepričanju ne zdržijo kritične presoje. Poteze so sicer lahko bile dobronamerne, žal pa bodo posledice zanesljivo negativne. Obžalovanja vredno pa je, da je pri zadnji pomilostitvi večkratnega povratnika pri prekupčevanju z mamil

pozitivno mnenje prispevala tudi sodna veja oblasti in pristojno ministrstvo.

Po vsem tem se lahko upravičeno vprašamo, kam plove slovenska pravna država, kje je enakost pred zakonom. In npr. Stojan Auer se več kot upravičeno sprašuje, ali bo pristal v strogem zaporu ne predvsem zato, ker so ga v - milo rečeno - spornem procesu (sodnica je bivša žena odvetnika...) obtožili za davčno utajo, ampak zato, ker v času največje medijske slave svoje naklonjenosti ni namenil takratni »pravi« stranki. In Stojan Auer niti slučajno ni edini.

Upam, da se predsednik države (čigar humanitarne pobude podpiram) zaveda, kako veliko odgovornost prevzema s svojim pristopom do pomilostitev. Upam, da se tega zavedajo tudi ostali, ki se v teh postopkih povprašani, čeprav pogosto neupoštevani.

Oblast v Sloveniji se je in se bo še kdaj menjala, kar je za demokracijo normalno. Nobena oblast pa ne more nadomestiti odločnih, pogumnih in poštenih osebnosti v funkcijah tožilcev in sodnikov. Ali so ti danes v Sloveniji v manjšini ali večini, naj presodi vsak sam. Gotovo pa jih ni malo. In ti si zaslužijo priznanje, podporo in odgovorne poteze neposredno ali posredno nadrejenih.

Marjan Podobnik

Problematika plačevanja prispevkov

SLS se zavzema za razvoj podeželja in ohranitev poseljenosti in obdelanosti slovenskega podeželja, minimalni pogoji pri tem pa je, da imajo kmetje in mali podjetniki enake pravice kot ostali. Pravilnik se že izvaja, posledice so zelo negativne, krivične do zavezancev. Sedaj pa smo zaradi resnično hudih krivic, ki se dogajajo staršem, zahtevali koalicijski pogovor o iskanju rešitev za spremembo spornega člena pravilnika.

Kronologija:

»» 9. 1. Podpredsednica SLS Nada Skuk kot članica sveta za družino pri

Vprašanje državnega svetnika RS Marjana Maučeca Ministrstvu za pravosodje RS, 14.2.2006

Kaj je vzrok za velika odstopanja pri sodiščih glede izrekanja kazenskih sankcij in kaj je pravi namen izrekanja kazenske sankcije?

Obrazložitev:

Način in vpliv sodišča na izrekanje kazenskih sankcij je v nedavnih primerih pokazal, da sodišča uporabljajo zelo različne kazenske sankcije. Storičcem kaznivih dejanj, pri katerih so podane tehtne olajševalne okoliščine - kot so dosedanja nekaznovanost, časovna odmaknjenost, poravnava škode, storjene s kaznivim dejanjem, še pred pravnomočnostjo obtožnice in skrb za otroka - sodišča izrekajo zaporne kazni (kot v primeru Stojana Auerja), drugim storičcem, ki nimajo podanih tovrstnih tehtnih olajševalnih okoliščin in pri katerih je bila podana višja škoda, pa sodišča ne izrekajo zaporne kazni, ampak pogojne obsodbe in jim celo v času sojenja odpravljajo pripor, čeprav je iz vseh okoliščin razbrati, da bo storilec (npr. odvisnik, ki nima sredstev za življenje) dejanje ponovil.

Sodišče seveda uporabi zakonska pooblastila in v obrazložitvi sodbe tudi navede, zakaj se je odločilo ravno za tako vrsto in višino sankcije, kot jo je izreklo v konkretnem primeru, vendar mora pri tem izhajati iz splošnega in posameznega namena kazenske sankcije, ki mora biti kar najbolje dosežen. Ali naj ima pri izrekanju kazenske sankcije prednost težnja za resocializacijo storilca ali pa naj kazni deluje predvsem zastrašujoče in odvrača potencialne storilce kaznivih dejanj, da bi enako ravnali? V nedavnih primerih pa se postavlja vprašanje, ali ni ravno obratno - namreč da pogojne obsodbe povzročajo nasproten učinek od odvračanja in zaporne kazni zadenejo v temeljni občutek pravičnosti.

Marjan Maučec

Ministrstvu za delo, družino in socialne (MDDSZ) zadeve opozori na nesprejemljive določbe pravilnika pristojne na Ministrstvu za šolstvo in šport ter 25. januarja piše osebno na MDDSZ.

»» 14.1. poslanska skupina SLS opozori ministrico za kmetijstvo o nepravilnosti sprememb Zakona o zdravstvenem zavarovanju kmetov in o novem pravilniku o prispevkih staršev na podlagi katastrskega dohodka.

»» 26.1. poslanska skupina SLS piše ministru za šolstvo in šport v zvezi z omenjeno problematiko, prejeli smo pripombe Kmetijsko gozdarske zbornice na pravilnik.

Na seji DZ RS poslanec Kristijan Janc postavi poslansko vprašanje ministru Zveru.

»» 3. 2. SLS na novinarski konferenci skupaj s prizadetim kmetom Jane-

zom Okolišem opozori javnost na problematiko in pozove ministra k spremembi pravilnika.

Obrtna zbornica Slovenija nas je ob-

vestila, da so pisali 7. februarja ministru Zveru.

»» 15.2. Poslanska skupina SLS zahteva pogovor koalicijskih strank pri iskanju rešitev spornega člena pravilnika.

»» 16.2. Jakob Presečnik na novinarski konferenci predstavi razloge za sklic koalicije.

V SLS zadovoljni, ker bo ministrstvo ponovno preučilo Pravilnik o plačilih za vrtce

»V SLS izražamo zadovoljstvo, da je ministrstvo za šolstvo in šport prisluhnilo opozorilom in se odločilo za ponovno preučitev pravilnika o plačilih staršev za programe v vrtcih,« je 17. februarja po srečanju predstavnikov vladne koalicije s predstavniki ministrstva za šolstvo in šport povedal vodja poslanske skupine SLS Jakob Presečnik. SLS bo vztrajala, da bo prišlo do pravičnejšega upoštevanja dohodkovnega

položaja kmetov pri določevanju prispevkov staršev za programe v vrtcih.

V novem pravilniku, ki je bil sprejet decembra lani, se namreč pri določevanju prispevkov za kmete upošteva katastrski dohodek. Le-ta pa je administrativno določen in ne odraža dejanskih dohodkov kmetov. Številni kmetje bi morali zato po odločbah na podlagi novega pravilnika plačevati tudi do štirikrat višje zneske kot do sedaj. Poslanska skupina SLS je

Novi pravilnik - slaba popotnica družinski politiki

Najprej nesrečni davek na prejemke velikih družin, ki smo ga z veliko muko pravočasno odpravili, sedaj pa nesorazmerno in krivično povečani prispevki staršev - kmetov in podjetnikov - za programe v vrtcih. Pred nami pa grožnja enotne davčne stopnje.

V predlaganih reformah so opredeljeni tudi ukrepi za "zmanjšanje socialnih transferjev"?

Ali bodo spet prizadeti predvsem starši? In mali podjetniki ter kmetje?

Prav zato je SLS v svojih pripombah na reforme, konkretnije - ekspertna skupina za delo, socialo, družino pri SLS zapisala in zahtevala, da mora naša država nujno ločiti ukrepe družinske politike od socialne politike in premišljeno določiti, kaj sploh spada pod ukrepe, s katerimi se predvideva znižanje in poenotenje t.i. socialnih transferjev.

Ali se res ne zavedamo, da si takih spodrseljavev v družinski politiki v naši družbi ne moremo privoščiti? Glede na vse manjše število novorojenih otrok bi morali razmišljati o pozitivnih vzpodbudah, boljši dostopnosti do vrtcev, ki so po naši zakonodaji del vzgojno izobraževalnega procesa. Torej bi morala država poskrbeti, da bi imeli možnost vsaj nekaj časa preživeti v vrtcu vsi otroci brez razlike in ne glede na plačilo. O tem bo razpravljal odbor stranke, pristojen za predšolsko vzgojo, ki ga vodi Metka Zevnik, s katero sva na razgovoru s stro-

kovnimi delavkami na ministrstvu za šolstvo skušali poiskati možnosti za spremembo tega krivičnega pravilnika.

Nedopustno je, da je tak ukrep stopil v veljavo mimo vednosti koalicijskih strank. Ko smo spremenjen pravilnik o plačilih staršev za programe v vrtcih, ki ga je izdal pristojni minister za šolstvo, videli objavljen v Uradnem listu, je bilo praktično prepozno. Izdane so že nove odločbe, ki določajo nepravilno določene, trikrat in več višje prispevke kmetov in podjetnikov.

Pravočasno smo že v začetku januarja opozorili strokovne službe na ministrstvu, da pravilnik ni pravičen.

Kot članica Sveta za družino sem osebno pisala ministru Drobničju, poslanska skupina je pozvala tako ministra Zvera kot ministrico za kmetijstvo Lukačičevo, naj ukrepata. Ker ni bilo nikakršnih odzivov, je stranka zahtevala koalicijski razgovor o tem pravilniku. Razgovor je bil šele sredi februarja, ko je bilo za starše že prepozno. Nekateri, ki se niso znali, uspeli ali hoteli pritožiti, celo razmišljajo o ustavni presoji pravilnika.

Na moj osebni naslov in na naslov poslanske skupine prihajajo številna

obupana pisma prizadetih staršev, ki podpirajo naša prizadevanja za spremembo pravilnika. Pišejo nam predvsem tisti, ki so morali izpisati otroke iz vrtca, ker povečanega plačila ne bi zmogli. Obupana podjetnica iz okolice Maribora razmišlja celo o zaprtju podjetja in iskanju nove zaposlitve, saj kot samohranilka ne bo zmogla plačevati vseh obveznosti in hkrati izpolnjevati obveznosti do naročnikov.

Prejeli smo tudi pripombe, ki jih je Obrtna zbornica Slovenija poslala ministru Zveru, kjer se čudijo in trdijo, da je nesistemsko in nepravilno določati podjetniku kot osnovo za plačilo kar celotni prihodek podjetja.

Ali si tako zamišljamo vzpodbude za gospodarstvo? Za koga kmetijstvo in mali podjetniki niso del slovenskega gospodarstva? Vsi ti podjetniki in kmetje si v potu svojega obraza sami zagotavljajo delovno mesto in zaslužek za družino! V prejšnjem sistemu se niso obravnavali kot »družbeni proizvajalci«! Kaj pa v tržni ekonomiji, demokraciji in v času, ko je na oblasti naša, desnosredinska vlada?

Za naša prizadevanja in zahteve je podlaga v programu stranke, pa tudi

7 za vrtce

>>> 16.2. Minister Zver odpiše poslanski skupini SLS.

>>> 17.2. Pogovor predstavnikov koalicijskih strank z ministrom za šolstvo in šport.

Ves ta čas na poslansko skupino prejemo dopise staršev kmetov in podjetnikov s pritožbami na pravilnik in obvestili, da so izpisali otroke iz vrtcev.

zaradi številnih pritožb in opozoril iz vse Slovenije zahtevala pogovor koalicijskih partnerjev o spremembi spornega člena pravilnika.

Od decembra, ko je bil pravilnik sprejet, so v SLS prejeli vrsto opozoril o nepravilni obravnavi staršev - kmetov; v zadnjem času pa je zaskrbljenost še večja, saj prejemajo tudi obvestila o izpisih otrok iz vrtcev zaradi nerazumno povišanih prispevkov za omenjeno skupino staršev, kar zagotovo ni v interesu ne staršev ne države, še manj pa je v skladu z usmeritvami družinske politike sedanje vlade. **RR**

v koalicijski pogodbi. Torej stranka zahteva zgolj izpolnjevanje desno-sredinskega programa, ki mu je največja vrednota družina in pošteno delo. V koalicijski pogodbi si je nova vlada med prioritete zapisala družinsko in demografsko politiko, vzpodbujanje in razvijanje malih in srednjih podjetij, enakomernejši razvoj podeželja, zmanjšanje birokracije! Tak pravilnik ni v skladu z nobenim od teh ciljev! Odločno lahko zatrdimo, da tak pravilnik gotovo ne prispeva k izboljšanju pogojev za družine. Še huje! Posega na občutljivo področje družine na podeželju, kjer se po eni strani prebivalstvo redči, po drugi strani vrtcev ni dovolj in niso dostopni vsem, cene pa so zaradi majhnega števila otrok celo višje kot v urbanih okoljih. Prav gotovo tak pravilnik tudi ne prispeva k pravičnejšemu določanju plačil za vrtce glede na dohodek družine.

Odgovor ministrstva, da so dvignili prispevke na zahtevo županov oziroma občin (katerih?), gotovo ne drži in ta način ne bo odpravil problemov financiranja malih občin. Prepričana sem, da vsak župan dobro pozna razmere v svoji občini in ne bi prizadel tako občutljivega področja, kot je kmetijstvo, ki je v Sloveniji na robu preživetja. Mladi odhajajo s podeželja, otroci si iščejo bolj donosnih poklicev. S tem pravilnikom so prizadeti posamezniki, zato je bojazen, da se bo pozabilo na krivico, toliko večja.

O plačilih za vrtce – morda le premik z mrtve točke

Po daljšem čakanju na sestanek pri ministru za šolstvo in šport so se predstavniki KGZS sestali s predstavniki Ministrstva za šolstvo in šport (MŠŠ). Na MŠŠ menijo, da je sporni 4.a člen, ki je povzročil dvig prispevka za zavezance plačila katastrskega dohodka tudi za 4-krat, potrebno zgolj spremeniti, medtem ko KGZS vztraja pri njegovi ukinitvi. Do sestanka s Skupnostjo občin Slovenije in Zvezo občin Slovenije prihodnji teden naj bi MŠŠ izdelalo podrobnejšo analizo razsežnosti problematike.

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je januarja opozorila na neprimerno zvišanje prispevkov za vrtce za otroke staršev, ki so zavezanci za plačilo katastrskega dohodka. Vodstvo KGZS je nemudoma posredovalo pri MŠŠ, vendar je kljub hitri reakciji čakalo na sestanek do 20. februarja. Sestanka so se s strani KGZS udeležili namestnik direktorja Boris Grabrijan, predsednica Strokovnega odbora za socialne zadeve in kmečko družino Ema Zadel ter predstavnice pristojnih strokovnih služb. S strani MŠŠ pa so bile prisotne državna sekretarka dr. Alenka Šverc, Mojca Škrinjar, generalna direktorica Direktorata za vrtce in osnovno šolo in Vida Starič Holobar, vodja sektorja za vrtce. Predstavnice MŠŠ so

Kljub prizadevanjem naše stranke vse od osamosvojitve naprej, da bi tok obrnili, da bi življenje vrnil na podeželje, da bi ustvarili pogoje za nove družine: nova delovna mesta na podeželju, stanovanja, vrtce, zdravstvene domove, smo šele v novi vladi v tem mandatu dosegli, da je v koalicijski pogodbi zapisan program enakomernejšega razvoja Slovenije in s tem decentralizacija Slovenije. Ali bodo tako določeni prispevki kaj prispevali k temu? Zagotovo ne!

Kmetje in podjetniki si zagotavljajo delovno mesto sami in s tem preživljajo svoje družine.

Slovenija potrebuje nova, kvalitetnejša delovna mesta in pozitivnejšo demografsko sliko, več otrok, da bomo Slovenci uspeli preživeti v trdi globalni tekmi za preživetje.

Zato tak pravilnik ni dobra popotnica niti družinski politiki niti ne vzpodbuda za gospodarstvo in kmetijstvo, vsekakor pa pomeni zaradi pritožb več dela za uradnike.

Starši si ne želimo biti socialni podpiranci. Z ljubeznijo in ponosno vzgajamo svoje otroke, od države pričakujemo samo to, da nam prizna to kot družbeno koristno delo. Otroci morajo imeti, tako kot ostali državljani, ne glede na socialni status ali kraj bivanja, enake možnosti in pogoje za razvoj in zdravo življenje.

Nada Skuk,
podpredsednica SLS

razložile, da MŠŠ ne vidi potrebe po ukinitvi za KGZS spornega 4.a člena, da pa se strinjajo, da bi ga kazalo spremeniti. Prihodnji teden bo organiziran sestanek s Skupnostjo občin Slovenije in Zvezo občin Slovenije, na katerega bo vabljen tudi KGZS, do takrat pa naj bi na MŠŠ naredili podrobno analizo dejanske razsežnosti problematike, do katere je prišlo zaradi novega načina obračunavanja prispevkov. Sicer pa se na KGZS še vedno zavzema za ukinitvev 4.a člena. **TC**

SLS: Pravilnik o plačilih vrtcev nesistemski in nepravilni

Podpredsednica Slovenske ljudske stranke Nada Skuk ter eden od prizadetih staršev Janez Okoliš sta 3. februarja na novinarski konferenci opozorila na negativne posledice novega pravilnika o plačilih staršev za programe v vrtcih. V SLS protestiramo, ker bodo po novem kmetje in podjetniki plačevali bistveno več. Upošteva se namreč tudi katastrski dohodek, ki pa je administrativno določen dohodek in ne odraža dejanskih dohodkov kmetov. Janez Okoliš je predstavil tudi svoj primer, ko bo moral na letni ravni plačati 311.000 tolarjev več, kar presega njegov letni katastrski dohodek.

Pravilnik je sprejel minister za šolstvo in šport Milan Zver, na katerega so iz SLS naslovili več protestov, a za zdaj še nismo dobili uradnega odziva. Nada Skuk je pravilnik ocenila kot povsem nesistemski in nepravilni, saj posega na področja družinske politike, kmetijstva in podjetništva ter pravic posameznikov. Poudarila je tudi, da ukrep ne bo imel bistvenih finančnih učinkov, saj gre za majhno skupino ljudi, ki pa bodo zelo prizadeti. Po njenih informacijah bo ukrep povzročil tudi izpisovanje otrok iz vrtcev.

Nada Skuk je opozorila, da je v

pravilniku sporno tudi to, da pritožbe na odločbe o plačilih vrtcev brez jasnih meril rešujejo župani, kar je tudi ustavno sporno, saj zaradi takšnega subjektivnega odločanja lahko pride do neenake obravnave državljanov, saj bi moral merila namreč določiti zakon in ne podzakonski predpis. Podpredsednica SLS je še opozorila, da so rešitve v pravilniku v neskladju s prioriteta vlade in koalicije na področju družinske politike ter podpiranja malih podjetnikov in razvoja podeželja. Pravilnik pa tudi ni bil medresorsko in koalicijsko usklajen.

Kmet Janez Okoliš iz Starega trga pri Ložu je poudaril, da kmetje ne želijo plačevati manj, kot bi jim bilo treba glede na dohodek, toda sedanji sistem tega ne omogoča. Ta sistem bo lahko vplival na povečanje sive ekonomije, saj bodo starši zaradi velikega povišanja zneskov otroke izpisali iz vrtcev. Sedanje ugotavljanje dohodka je krivično. Okoliš pa je napovedal tudi morebitno ustavno presojo pravilnika ter posredovanje pripomb varuhu človekovih pravic Matjažu Hanzku in predsedniku republike Janezu Drnovšku. "Stvar je krivična in kliče k rešitvi," je še dejal Okoliš. **RR**

13. redna seja, 30. 01. 2006. - 10. 02. 2006

GRADNJA AVTOCEST - trije zakoni

PREDLOG ZAKONA O POROŠTVU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBVEZNOSTI DARS, D.D., IZ KREDITOV IN IZDANIH DOLŽNIŠKIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV ZA REALIZACIJO GRADNJE AVTOCESTNIH ODSEKOV IZ NACIONALNEGA PROGRAMA IZGRADNJE AVTOCEST V REPUBLIKI SLOVENIJI V VIŠINI 1.030,15 MILIJONOV EVROV (ZPDVNPPIA) - NUJNI POSTOPEK

FRANC KANGLER: Nujno potrebno je, da Dars pelje izgradnjo avtocest v skladu z nacionalnim programom.

V poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo predlagani zakon podprli. Tako, kot smo na odboru za promet tudi podprli vse amandmaje, bi želeli poudariti, da je zelo pomembno, da se avtocestni program v omenjenem predlogu in v omenjenih vrednostih čim prej realizira in tudi zaključi.

Zelo je pomembno, da se slovenski kraji medsebojno povežejo, da se poveže tranzit skozi Slovenijo od vzhoda do zahoda, od severa do juga, in se zagotovi čim bolj varen in hiter transport tako blaga kot tudi oseb. Ne smemo zanemarjati, da je Slovenija strateško

geografsko zelo pomembno središče in na nek način, glede na stabilnost nekaterih sosednjih držav Balkana, lahko ugotavljamo, da se promet skozi Republiko Slovenijo iz dneva v dan povečuje predvsem v turističnih sezonah.

Iz samega zakona je razvidno, da se sredstva lahko črpajo samo do leta 2010, kar pomeni v večjih obdobjih in v poslanski skupini Slovenske ljudske stranke pričakujemo, da se bodo do leta 2010 investicije na odsekih, omenjenih v 1. členu, v večji meri zaključile.

PREDLOG ZAKONA O POROŠTVU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBVEZNOSTI DARS, D.D., IZ KREDITOV IN IZDANIH DOLŽNIŠKIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV ZA REALIZACIJO GRADNJE AVTOCESTNIH ODSEKOV IZ NACIONALNEGA PROGRAMA IZGRADNJE AVTOCEST V REPUBLIKI SLOVENIJI V VIŠINI 1.030,15 MILIJONOV EVROV (ZPDVNPPIA) - NUJNI POSTOPEK

FRANC KANGLER: Potrebno je čim prej pristopiti k elektronskemu cestninjenju in zagotoviti pošteno pobiranje cestnin.

V poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo podprli predlog zakona o poroštvu za obveznosti Darsa v višini milijarde evrov. Imamo jasno zagotovilo ministrstva za finance in Vlade Republike Slovenije, da gre za najetjete kreditov, kjer je transparentnost na prvem mestu glede na omenjeni 2. člen in na nekatere druge podatke.

Vse to je nujno potrebno, da zagotovimo, da se kraji v Republiki Sloveniji tako v vzhodu kot na zahodu in na severu kot na jugu tudi skozi avtocestni program enakomerno in regionalno razvijajo.

Cesta oziroma avtocesta pomeni skladnejši regionalni razvoj tudi za tiste kraje, ki so nekoliko oddaljeni od samega centra. Nekateri podatki, ki so bili že v tem tednu podani pri dajanju soglasja za najetjete omenjenega kredita, kažejo na to, da je Slovenija ena velika cestna infrastruktura, dežela, skozi katero tako z vzhoda kot na zahod tranzitirajo velike količine blaga, potnikov; tako tudi

z juga na sever in iz severa na jug. Nekatere ceste so zelo obremenjene v turistični sezoni, npr. od Šentilja proti Zagrebu; nekatere ceste pa so obremenjene celo leto, saj samo podatki o tem, koliko tovornih vozil tranzitira od vzhoda na zahod preko Murske Sobote, preko Lendave in nekaterih drugih krajev, kažejo na nujno potrebo, da zagotovimo takšno finančno konstrukcijo, da bomo lahko avtocestni program v skladu z načrti tudi izpeljali.

Obstaja možnost, da se tudi vzporedno s temi projekti in programi peljejo tudi nekateri programi in projekti za črpanje sredstev iz nekaterih evropskih skladov. Zato menimo, da je potrebno tudi v Darsu čim prej pristopiti k elektronskemu cestninjenju, zagotoviti finančni vir za poplačevanje teh obveznosti in na nek način zagotoviti pošteno pobiranje cestnin za vse državljane Republike Slovenije, ne glede na to, od kod prihajajo in kje so doma.

LETNI PLAN RAZVOJA IN OBNAVLJANJA AVTOCEST ZA LETO 2006

FRANC KANGLER: Želimo si, da bo realizacije tega letnega plana, ki ga bomo danes sprejeli, tekla nemoteno.

V poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo sklep o soglasju k letnemu planu razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2006 z velikim veseljem podprli.

Gre za letni plan, plan za leto 2006, ki je najbolj pomemben dokument, ki ga lahko ta Državni zbor sprejme za nadaljnjo gradnjo in razvoj avtocestne infrastrukture v Sloveniji ter druge infrastrukture, ki je neposredno vezana na avtocestno gradnjo. Gre za 25% povišanje intenzivnosti na področju gradnje v letu 2006; to je zelo razveseljiva novica za slovenski prostor, tako za uporabnika kot za tiste, ki kakorkoli neposredno gradi ceste in je poslovno vezan na takšno gradnjo avtocest.

Želimo si, da bo realizacije tega sklepa, ki ga bomo danes sprejeli, tekla nemoteno, da bodo odkupi zem-

ljišč ob trasi, prostorski plani in nekatera vzdrževanja šla po planu, kot so si ga v družbi Dars zastavili. Pri tem želimo v Slovenski ljudski stranki opozoriti, da ne smemo zanemarjati nekaterih idej in projektov, ki tečejo za tretjo razvojno os, ki je neposredno vezana tudi na gradnjo avtocestnega križa. V zadnjem času smo kar veliko govorili o tretji razvojni osi, tudi že o četrti, vendar bi rad poudaril, da je potrebno izkoristiti vse možnosti, vse vires, ki so kakorkoli dani, in vse priložnosti in možnosti, da pridobimo tudi za tretjo razvojno os sredstva iz nekaterih skladov v Evropski uniji.

Ko bo končana projektna dokumentacija za tretjo razvojno os, smo prepričani, da lahko ta os zagotovi nov in skladnejši regionalni razvoj vsem tistim krajem, ki so nekoliko bolj oddaljeni od avtocestnega križa.

Lokalno partnerstvo občine Sevnica in A prostorsko umeščanje odlagališča niz

Že v fazi zasnove in načrtovanja postopka izbora lokacije za odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov (NSRAO) se je pojavljalo veliko vprašanj in dilem, kako vzpostaviti odnose z lokalnimi skupnostmi, kako posredovati informacije in predvsem, kako od lokalnih skupnosti pridobiti povratne informacije.

za dvosmerno komuniciranje z vsemi deležniki in javnostmi na območju potencialne lokacije odlagališča ter na programu aktivne-

Zagotavljanje družbene sprejemljivosti je ključni pogoj za izgradnjo odlagališča, ki se zagotavlja z ustreznim postopkom in načinom vključevanja lokalnih skupnosti v postopek. V ta namen želita Agencija za radioaktivne odpadke in Občina Sevnica zagotoviti transparentnost postopka vrednotenja in odločitev v vseh fazah izbora.

Program vključevanja javnosti v postopek izbora lokacije in izgradnje odlagališča bo tako realiziran s pomočjo lokalnega partnerstva med Agencijo za radioaktivne odpadke in Občino Sevnica. Vključevanje lokalnih skupnosti v postopke odločanja o lokaciji odlagališča temelji torej predvsem na vzpostavljanju pogojev

ga soodločanja in sodelovanja ter vključevanja celotne lokalne skupnosti, kar v najširšem pomenu obsega lokalno partnerstvo. S tem se bo že od začetka upoštevala družbena sprejemljivost kot predpogoj za umestitev odlagališča.

Strateški cilj formiranja lokalnega partnerstva med Občino Sevnica in Agencijo za radioaktivne odpadke (ARAO) je prostorska umestitev odlagališča nizko in srednje radioaktivnih odpadkov, ki bo dolgoročno sprejemljivo za občino in njene občane. Operativni cilj formiranja lokalnega partnerstva pa je aktivna vključitev občine in občanov v pripravo ter sprejem državnega lokacijskega načrta za odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov v občini. Trenutno

13. redna seja, 30. 01. 2006. - 10. 02. 2006

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SISTEMU PLAČ V JAVNEM SEKTORJU (ZSPJS-E) - SKRAJŠANI POSTOPEK

JAKOB PRESEČNIK: Poslanci smo edini, ki lahko dokončno odločimo o znižanju najvišjih plač v javni upravi in smo zato še posebej odgovorni.

Spremembe zakona o sistemu plač v javnem sektorju so potrebne zaradi izvedbe plačne reforme v javnem sektorju. Gre za reformo, ki jo je zakon določil že leta 2002. Ta zakon je določil temeljna načela in sicer načelo enotnosti in preglednosti plač ter določil za odpravo plačnih nesorazmerij. Problem tega zakona pa je, kar je sicer značilno še za nekaj drugih, zelo ambicioznih zakonov, da določbe tega zakona niso bile realizirane oziroma niso zaživele v praksi.

Sedanja vlada si je za enega od ciljev postavila tudi dokončno ureditev tega, sicer zelo občutljivega področja, področja plač v javnem sektorju. In zakaj gre za občutljivo področje? Če seveda želimo izvesti neko reformo

v smeri racionalizacije porabe sredstev za plače javnih uslužbencev, moramo nekje nekemu nekaj vzeti. In seveda je vsakomur, ki ima določeno pravico oziroma v tem primeru določeno plačo, težko, če se mu ta plača znižuje. Vendar seveda drugega recepta za doseg omenjenega cilja enostavno ni. Če bi ta obstajal, bi ga gotovo že marsikdo tudi uporabil.

Predlog obravnavanega zakona želi omogočiti, da bi bile že s 1.3.2006 urejene vse najvišje plače v javnem sektorju; torej ne le plače direktorjev v javnem sektorju, ki so urejene z uredbo o plačah direktorjev v javnem sektorju, ampak da bi bile urejene tudi plače funkcionarjev na državni ravni. Plače funkcionarjev bodo urejene z

odlokom, ki ga bomo obravnavali pri naslednji točki dnevnega reda. **S potrditvijo sprememb zakona o sistemu plač v javnem sektorju bomo torej uredili najvišje plače v javnem sektorju.**

Poslanci Slovenske ljudske stranke se zavedamo, da gre za poseganje v določene pravice in upravičenja, glede katerih smo ljudje še posebej občutljivi. Zato pristopamo k odločanju o tem zakonu z vso resnostjo in odgovornostjo. **Je pa treba seveda upoštevati tudi dejstvo, da pomeni usklajitev najvišjih plač v javnem sektorju že s 1. marcem 2006 zelo odločno potezo, ki priča o resnosti napovedanih ukrepov s ciljem zmanjševanja stroškov javne uprave.** Sprejem predlaganega zakona bo pomembno prispeval k realizaciji reforme plačnega sistema v javnem sektorju.

Na tem mestu moram reči tudi to, da so do sedaj obstajala mnoga nesorazmerja. Vendar glede na to, da so bile plače regulirane v posameznih, posebnih zakonih, prave primerjave ni bilo. Zagotovo bodo tudi sedaj kakšna nesorazmerja, bodo pa bolj razvidna in primerljiva in jih bo možno kasneje tudi s spremembami odpravljati. **V poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo torej predlagani zakon podprli**, s sprejemom tega zakona pa bomo tudi poslanci pokazali, da imamo resne namene pri urejanju plačnega sistema v javnem sektorju, saj smo tudi poslanci tisti, ki bodo zaradi sprejema tega zakona, kar se tiče plače, v slabšem položaju kot do sedaj. Smo pa edini, ki lahko o tem dokončno odločimo in smo zato še posebej odgovorni.

Agencije za radioaktivne odpadke za nisko in srednje radioaktivnih odpadkov

je izbor lokacije za odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov na stopnji, ko se ugotavlja, ali so predlagane lokacije primerne. Še vedno velja, da se občina lahko iz postopka kadarkoli umakne in da nobena odločitev v postopku ne bo sprejeta brez sodelovanja občanov.

S sporazumom o lokalnem partnerstvu se Občina Sevnica in Agencija za radioaktivne odpadke zavezuje, da si bosta prizadevali za lokalno partnerstvo, ki bo aktivno vključevalo občino ter njene občane v sprejem državnega lokacijskega načrta za odlagališče NSRAO. V ta namen bo občina obveščala svoje občane o delu in dosežkih lokalnega partnerstva ter jih pozivala na tvorno sodelovanje. Namen vzpostavitve lokalnega partnerstva je torej vključevanje občine in njenih občanov v aktivno sodelovanje pri razpravi o vseh rešitvah in aktivnostih, ki se nanašajo na prostorsko umeščanje odlagališča in pripadajoče infrastrukture oziroma priprave državnega lokacijskega načrta. Aktivnosti se nanašajo predvsem na raziskave loka-

cije, vključno z ugotavljanjem ničelnega stanja, variantne projektne rešitve in študije, celovito presojo vplivov na okolje, projektne zasnove, idejne projekte, študije vplivov na okolje ter pripravo državnega lokacijskega načrta in spremne dokumentacije. Končni namen lokalnega partnerstva je za občino in njene občane sprejemljiva prostorska umestitev odlagališča in izdelava temu prilagojenega predloga državnega lokacijskega načrta za odlagališče NSRAO.

Lokalno partnerstvo nima pravne subjektivitete, ampak je zasnovano kot pogodbeni odnos med občino in ARAO, v katerem sta oba partnerja samostojna in neodvisna. Operativno se bo izvajalo skozi stal-

na in občasna telesa, predstavitev, okrogle mize in podobno. Stalno telo partnerstva, ki koordinira in usmerja njegovo delovanje, je vodstveni odbor, v katerega bodo občina oziroma njeni občani in ARAO delegirali svoje predstavnike. Vodstveni odbor bo sestavljalo največ deset članov, od katerih jih bo Občina Sevnica imenovala sedem, tri pa Agencija za radioaktivne odpadke. Delovanje vodstvenega odbora na sejah bo javno. Prepuščeno mu bo aktivno sodelovanje pri razpravi o vprašanih, ki so povezana s pripravo državnega lokacijskega

načrta za odlagališče NSRAO ter pripadajoče infrastrukture v občini. Odbor bo razpravljal predvsem o vprašanih, ki so povezana s terenskimi raziskavami, tehnično dokumentacijo, strokovnimi osnovami, razvojnimi možnostmi občine, ki jih omogoča nadomestilo, socialnim in zdravstvenim vidikom ter pridobivanju drugih okoljskih informacij.

Občina Sevnica je kot prva z Agencijo za radioaktivne odpadke v Ljubljani podpisala sporazum o lokalnem partnerstvu, pogodbo o izvrševanju lokalnega partnerstva ter pogodbo o nadomestilu za izvajanje terenskih raziskav. Na podlagi slednje pogodbe bo Občina Sevnica upravičena do približno 56 mio tolarjev letno do sprejema državnega lokacijskega načrta za nisko in srednje radioaktivne odpadke. Tako se bodo terenske raziskave začele predvidoma v mesecu marcu. **Ponovno poudarjamo, da podpisane pogodbe ne pomenijo, da bo odlagališče dejansko v občini Sevnica, temveč je s tem le dana možnost Agenciji za radioaktivne odpadke, da izvaja terenske raziskave. Končno odločitev o tem, ali je lokacija Čagoš v krajevni skupnosti Studenec primerena, bodo podali krajsani sami, to je pred sprejemom državnega lokacijskega načrta.**

KRISTIJAN JANC, poslanec SLS in župan Občine Sevnica

13. redna seja, 30. 01. 2006. - 10. 02. 2006

PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O PREPOVEDI
PROIZVODNJE IN PROMETA Z AZBESTNIMI IZDELKI TER O
ZAGOTOVITVI SREDSTEV ZA PRESTRUKTURIRANJE AZBESTNE
PROIZVODNJE V NEAZBESTNO (ZPPPAH-D) - SKRAJŠANI POSTOPEK

STANISLAV BRENČIČ: *Podprli bomo vladni predlog o prepovedi proizvodnje in prometa z azbestnimi izdelki, ki dosti bolj sistemsko in celostno obravnava to tematiko.*

Danes v bistvu več govorimo o novem vladnem zakonu, ki je tudi že v proceduri Državnega zbora, kot pa o zakonu, ki sta ga vložila poslanca in o katerem govorimo na tej seji Državnega zbora. Zato nam je v poslanski skupini Slovenske ljudske stranke po svoje žal, da glede na to, da je

vlada, še preden je predloženi predlog zakona s strani dveh poslancev prišel postopek obravnave, v proceduro vložila svoj zakon, predlagatelj obravnavanega predloga pa nista umaknila, ker bi na tokratni seji državnega zbora tako rekoč že lahko obravnavali vladni predlog. **Vladni predlog vprašanja, povezana s posledicami proizvodnje, prometa in uporabe azbestnih izdelkov, obravnava dosti bolj sistemsko in celostno glede na obstoječe stanje na tem področju** in ne le zgolj v delu, kot ga želita predlagatelja tega predloga, to pa je določitev obsega sredstev za izvajanje obstoječega za-

kona za leto 2006.

Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke bo podprla predlog sklepa matičnega delovnega telesa, da predlog zakona, predložen s strani dveh poslancev, ni primerna podlaga za nadaljnjo obravnavo. Osredotočili pa se bomo v obravnavo in sprejemanje predloga novega vladnega zakona, ki je že uvrščen v smislu druge obravnave na sejo matičnega delovnega telesa.

Na podlagi morebitnih utemeljenih vsebinskih pripomb na pripravljen vladni predlog tudi s strani civilnih institucij **bo mogoče tako že na februar-ski seji državnega zbora sprejeti zakon, ki bo na čim bolj nevtralen način razreševal vsa ključna vprašanja, vezana na posledice prekomernega vpliva azbesta na ljudi**, seveda pa to v okviru razumne zmožnosti države. Kot rečeno, bomo predlog sklepa matičnega delovnega telesa podprli.

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH
ZAKONA O NACIONALNI STANOVANJSKI VARČEVALNI SHEMI
(ZNSVS-A) - DRUGA OBRAVNAVA

JAKOB PRESEČNIK: *Nujno potrebno je razmisliti tudi o drugih ukrepih, ki bodo mladim družinam omogočili lažje reševanje stanovanjskega problema*

Zakon o nacionalni varčevalni shemi je bil sprejet leta 2000, torej pred dobrimi petimi leti. V tem času so se razmere na marsikaterem področju zelo spremenile. Naj omenim le spremembe na bančnem in stanovanjskem področju. **Vse te spremembe narekujejo potrebo po spremembi zakona o nacionalni stanovanjski shemi.** Poleg tega pa sedaj veljavni zakon vsebuje nekatera določila, ki se skozi prakso niso izkazala kot najboljša.

Predlog zakona tako prinaša kar nekaj sprememb, med njimi določa namensko porabo privarčevanih sredstev oz. premij, spreminja obrestne mere in prinaša pomembno spremembo, to so **subvencije mladim družinam za prvo reševanje stanovanjskega vprašanja. Slednja novost je seveda za mlade družine pomembna in dobrodošla**, čeprav gre pri tako pomembni in dragi investiciji zgolj za simbolično pomoč. Pa vendarle ta novost predstavlja prvi korak, ki je kljub temu pomemben.

Menimo, da je izjemno pomembna tudi določitev o namenski porabi pre-

mij, ki jih varčevalci prejmejo v okviru nacionalne varčevalne sheme. Namenska poraba je ključna za doseganje temeljnega cilja tega zakona in jo zato seveda v celoti podpiramo. Tudi prilagoditev obrestnih mer bo pripomogla k večji uporabnosti varčevalne sheme.

Ob obravnavi tega zakona pa bi radi opozorili, da je **nujno potrebno razmisliti tudi o drugih ukrepih, ki bodo mladim družinam omogočili lažje reševanje stanovanjskega problema.** Včeraj smo obravnavali Zakon o hipotekarni in komunalni obveznici, ki naj bi prav tako prinesel določene pozitivne učinke tudi za investicije na stanovanjskem področju. Še posebej je pomemben celostni pristop in sodelovanje vseh pristojnih ministrstev pri reševanju te pereče problematike. Le takšen pristop bo omogočil doseganje zelenih učinkov.

Poslanci Slovenske ljudske stranke bomo predlagani zakon podprli, pričakujemo pa tudi nadaljnje ukrepe s ciljem celostnega reševanja stanovanjske problematike v Sloveniji.

17. izredna seja, 13. 02. 2006

PREDLOG SKLEPOV V ZVEZI Z ODLOČITVIJO VLADE REPUBLIKE
SLOVENIJE ZA SODELOVANJE REPUBLIKE SLOVENIJE V NATO
MISIJI USPOSABLJANJA VARNOSTNIH SIL V IRAKU

JOSIP BAJC: *Še ena ali dve objavi karikatur muslimanskega preroka v slovenskih medijih sta bistveno večje tveganje za državljane te države, kot pa napotitev štirih vojakov na misijo v Irak.*

V Slovenski ljudski stranki se zavedamo občutljivosti odločitve o sodelovanju štirih vojakov Slovenske vojske v misiji v Iraku. Zato smo trdno prepričani, da je **transparentnost vseh vidikov tega sodelovanja izredno pomembna.** Današnja seja je priložnost za

to, da vlada jasno predstavi svoja stališča in razloge za napotitev slovenskih vojakov v Irak, čeprav se v Slovenski ljudski stranki bojimo, da bodo

kljub morebitnim pojasnilom stališča opozicije in koalicije ob zaključku današnje seje ostala nespremenjena.

Kljub temu, da so predsednik vlade in ostali vladni predstavniki odgovorili na 5 od 7-ih sklepov, o 6. sklepu pa se je možno pogovarjati, 7. sklep po mnenju poslanske skupine Slovenske ljudske stranke ni sprejemljiv. In zakaj ne? Vlada je ravnala skladno s slovensko usta-

vo, zakonom o vladi, kot tudi obveznostmi, ki jih je Slovenija prevzela, ko se je odločila, da pristopi k NATU.

V Slovenski ljudski stranki želimo posebej poudariti, da gre za sodelovanje naših vojakov v misiji zveze NATO, ki je namenjena nudenju pomoči iraški vladi pri usposabljanju iraških varnostnih sil in vzpostavitvi drugih institucij, ki so potrebne za stabilizacijo države. Za SLS je pomemben tudi podatek, da so bili izbrani tisti profesionalni pripadniki SV, ki so prostovoljno izrazili pripravljenost za sodelovanje. Kot smo seznanjeni, so si nekateri pripadniki slovenske vojske zelo prizadevali, da bi lahko odšli na misijo in, če verjamete ali ne, bodo izbrani vojniki zelo slabe volje, če bi bil njihov odhod v Irak odpovedan. Gre torej za profesionalne, poklicne vojake, ki so že z odločitvijo za to službo prevzeli določeno tveganje. **Zato so vse populistične izjave o tem, da se slovenske vojake izpostavlja nevarnostim zgolj in samo populistične izjave.** Biti poklicni vojak pome-

ni prevzeti tudi tveganje in odgovornost do svojega dela. Ali se z odločitvijo slovenske vlade povečuje tveganje za nas, državljane Republike Slovenije ali ne, se seveda lahko vprašamo in po mnenju Slovenske ljudske stranke sta še ena ali dve objavi karikatur v slovenskih medijih bistveno večje tveganje za državljane te države, kot pa napotitev štirih vojakov na misijo v Irak.

Seveda pa dejstvo, da si izbrani vojaki želijo oditi v Irak, ni pravi, predvsem pa tudi ne primeren razlog za dejansko napotitev slovenskih vojakov v Irak. Naj ponovim kratko kronologijo dogodkov, ki so po mnenju poslanske skupine Slovenske ljudske stranke pripeljali do vladne odločitve. Na referendumu smo se z 66 in nekaj odstotki odločili, da vstopimo v evroatlantske povezave in tudi zvezo Nato. Slovenija je bila aprila leta 2004 sprejeta kot polnopravna članica Nata. **Nova sedanja vlada je v skladu z zakonom sprejela politično odločitev, da pošlje slovenske vojake v Irak.** Vstop

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VARSTVU OKOLJA (ZVO-1A) - SKRAJŠANI POSTOPEK

JAKOB PRESEČNIK: Vsak Slovenec je dolžen prispevati k smotrni rabi, predvsem pa ohranjanju okolja.

Za Slovensko ljudsko stranko predstavlja okolje življenjski prostor za vse Slovence. Pomeni predpogoj za opravljanje dela, ustvarjanje dohodka in za človeka dostojno življenje. **Smotrna raba, predvsem pa ohranjanje okolja, mora biti cilj vseh naših politik.** Vsak Slovenec je dolžen prispevati k temu cilju. V Sloveniji imamo zaenkrat še relativno dobro ohranjeno naravo in čisto okolje, kar je seveda izjemnega pomena za kvaliteto življenja v naši državi, pa tudi zaradi dejstva, da se Slovenija želi še bolj uveljaviti kot turistična dežela.

Novela zakona o varstvu okolja je potrebna zlasti zaradi zakonodaje Evropske unije. **Vendar bi bilo razumevanje sprememb zakonov, zgolj kot posledica različnih direktiv po mnenju poslanske skupine SLS, neustrezno.**

Spremembe, ki se nanašajo na sistem trgovanja z emisijskimi kuponi in skupne naložbe, ki so opredeljene v Kjotskem protokolu, pa prinašajo po eni strani lažje doseganje ciljev Kjotskega protokola, po drugi strani pa lahko s tem dosegamo tudi pozitivne učinke pri uveljavljanju slovenskih podjetij v mednarodnem prostoru.

Na vseh področjih je potrebno sprejemati usmeritve, ki so v prid slovenskim podjetjem, še posebej, če se jim s

tem olajšuje prodor na mednarodnem trgu, ki je v globalnem svetu vedno pomembnejši. Ukrepi na področju varstva okolja so seveda v večini primerov podjetjem v breme. Zato moramo toliko bolj poskrbeti za sprejem tistih ukrepov, ki lahko na področju varstva okolja za slovenska podjetja predstavljajo primerjalno prednost oziroma jih postavljajo vsaj v enakovreden položaj glede na podjetja v drugih državah.

15. izredna seja, 20. - 24. 01. 2006

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU (ZZVZZ-J) - NUJNI POSTOPEK

MIHAEL PREVC: V poslanski skupini SLS bomo storili vse, da se prepreči kakršnokoli oškodovanje zavarovancev Vzajemne.

Danes po nujnem postopku obravnavamo zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Zakaj po nujnem? Zopet se je pokazalo, da je zakonodaja, ki ureja tudi Vzajemno zdravstveno zavarovalnico, pomanjkljiva, celo zelo pomanjkljiva in nedorečena.

Ravno pomanjkljiva zakonodaja je tista, ki je v Sloveniji že v preteklosti mnogim omogočala neupravičeno bogatenje pri privatizaciji slovenskega gospodarstva. In po našem mnenju se pri primeru Vzajemne ponavlja podobna zgodba. Je pa tokrat zadeva še toliko bolj problematična, saj gre za zavarovalnico, pri kateri je zavarovanih kar polovico naših državljanov. **Kakršnakoli privatizacija bi bila sprejemljiva le v primeru, da bi bila v interesu vseh zavarovancev.** Verjetno bo marsikdo dejal, da politika posega na področje privatizacije Vzajemne, kar naj ne bi

bila naša naloga. Ob tem moramo poudariti, da seveda privatizaciji ne nasprotujemo, smo pa odločno proti takšnemu preoblikovanju Vzajemne, ki bi kakorkoli oškodovala svoje zavarovance. Zato podpiramo predlog Vlade RS, da morebitno preoblikovanje Vzajemne uredi zakon.

Posebej bi radi opozorili na postopek Agencije za zavarovalni nadzor po zakonu o zavarovalništvu, ki ugotavlja številne kršitve zakonov pri postopkih preoblikovanja Vzajemne. Kot je znano, zaradi pritožbenih postopkov agencija še ni izdala pravnomočnih odločitev.

Vzajemna se seveda ves čas sklicuje ravno na interese svojih zavarovancev, češ da je preoblikovanje potrebno prav zaradi zavarovancev oziroma v njihovo korist. **Če bi bilo predstavnikom Vzajemne res kaj do interesa članstva oziroma zavarovancev, bi mirno počakali in sodelovali pri oblikovanju zakonodaje, ne pa hiteli s postopki in skupščino, na kateri posameznik nima popolnoma nobene moči.** Vse hitenje v smeri hitre privatizacije pa daje občutek, da gre tudi pri tej privatizaciji za že preizkušeno metodo, o čemer je v časniku Delo pisal Dušan Kidrič, nekdanji predsednik strokovnega sveta Agencije za zavarovalni nadzor.

Začeti postopek privatizacije po njegovem napoveduje: "1. razdelitev certifikatov, 2. nizko vrednotenje družbe, 3. še nižja odkupna cena certifikatov in pozneje delnic, 4. koncentracija pri redkih posameznikih in 5. prodaja tujemu kupcu pod firmo strateškega partnerstva. Rezultat tega pa bi bil, da bi zavarovanci izgubili upravljalne pravice; dolgoročno pa bi lastniki in uprava po prodaji tujemu »strateškemu partnerju« zaradi prevzemanje premije še dodatno obogatela."

V poslanski skupini Slovenske ljudske stranke pričakujemo, da bo zlasti Agencija za zavarovalni nadzor opravila svoje delo in čim prej pravnomočno zaključila začete postopke ugotavljanja kršitev zakonodaje pri privatizaciji Vzajemne. Čeprav se bojimo, da bo za to zmanjkalo časa.

Še posebej pa bi apelirali na novinarje in medije, da raziščejo tista ozadja te privatizacije, ki jih mi ne moremo. Zaenkrat se novinarji s primerom Vzajemne po našem premalo ukvarjajo, še posebej, če spremljamo opozorila raznih strokovnjakov in poznavalcev, da gre v primeru Vzajemne za - v narekovajih - "rop stoletja".

Vodstvo Vzajemne se je privatizacije nedvomno "dobro" lotilo. Postopke so začeli hitro in s kratkimi roki, ki bodo, vsaj tako kaže, onemogočili ustavitve postopkov ter s tem tudi zaščito interesov naših državljanov in državljanov. **V poslanski skupini SLS bomo storili vse, da se prepreči kakršnokoli oškodovanje zavarovancev Vzajemne.**

v Nato ima pozitivne in negativne učinke in mi ne moremo pričakovati samo pozitivne zadeve oziroma pozitivne rešitve ali pozitivne učinke pri neki odločitvi, da se nekomu pridružiš; verjetno s tem prevzemaš tudi določene obveznosti.

Slovenija ima v temu trenutku svoje vojake v bistveno večjem številu na območju Afganistana, v Bosni in Hercegovini kot tudi na Kosovu. Mislim, da bivša vlada, ko se je odločala za napotitev teh vojakov, ni sklicala sveta za varnost, verjetno ni obravnavala zadev v državnem zboru, ampak je skladno z ustavo in skladno s svojimi pristojnostmi, ki izhajajo iz zakona o vladi, sprejela tako odločitev in se tako odločila.

Naloga vojakov v Iraku ni agresija, ampak tako, kot so predhodniki rekli, pomoč iraški vladi v okviru Nata in skladno z resolucijo Združenih narodov. Spomnili se bomo, da sta tudi prejšnja vlada in parlament toliko časa nasprotovala vključitvi slovenske vojske v take ali drugačne oblike us-

posabljanja iraških vojakov vse dotlej, dokler usposabljanje oziroma vključitev drugih vojakov ni dobilo mesta v resoluciji združenih narodov. Zato bomo poslanci poslanske skupine Slovenske ljudske stranke nasprotovali predlogom sklepov predlagateljev in podprli predloge sklepov matičnega delovnega telesa.

iz svetniških klopi

Seja Državnega sveta Republike Slovenije na Ptuju

Državni svet RS se je 15. februarja sestel na svoji 41. redni seji. Na pobudo državnega svetnika iz Ptuja Roberta Čeha se je odzval vabilu ptujskega župana dr. Štefana Čelana in gostitelja direktorja Pokrajinskega muzeja Ptuj Aleša Ariha ter sejo sklical na ptujskem gradu.

Državni svet je izrazil podporo ustrežnejši zakonski ureditvi področja društev

Državni svetniki so sprejeli mnenje o *Predlogu zakona o društvih*. Državni svet izraža podporo k ustrežnejši zakonski ureditvi področja društev, ki imajo v Sloveniji dolgoletno tradicijo delovanja in so v preteklosti opravila pomembno delo in prispevala k razvoju slovenske države. Zakonodajca na tem področju mora biti napredna in ne sme predstavljati finančnih ali administrativnih ovir za povečanje vloge društev in nevladnih organizacij v naši družbi. Zlasti pa so potrebe ustrezne rešitve na področju davčne zakonodaje. Državni svet je opozoril tudi na problem uveljavljanja odgovornosti vodilnih oseb društev. Predlagani zakon o društvih ureja njihovo odgovornost za finančno poslovanje. Državni svet je še menil, da je treba zagotoviti tudi ustrezno razmerje med dajanjem sredstev v občinah in dejavnostjo društev na državni ravni.

Poročilo o regionalnem razvoju 2004 državni svet ocenil kot ustrezno

Državni svet je sprejel mnenje k *Poročilu o regionalnem razvoju 2004*, ki ga je Državnemu zboru RS predložila Vlada RS na podlagi Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Državni svetniki so poročilo ocenili kot ustrezno, da pa pri pripravi ni bilo na voljo novejših podatkov o regionalnem BPD-ju, zato je bilo preverjanje uresničevanja cilja Strategije regionalnega razvoja Slovenije glede zaustavitve povečevanja razlik v gospodarski razvitosti oteženo. Za spremljanje regionalnega razvoja in oceno uresničevanja cilja zmanjševanja razlik med bolj in manj razvitimi deli države

je nujno, da vlada vsako leto pripravi gradivo z oceno učinkov zakona in strategije, saj lahko na njegovi podlagi lažje in hitreje reagiramo na morebitne razvojne probleme. Zato državni svet predlaga, da vlada seznanja državni zbor in državni svet s stanjem na področju regionalnega razvoja pogosteje, kot je določeno v veljavnem zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.

Ker ni ustrezne analize organiziranosti vseh zbornic, svetniki niso podprli predloga Zakona o gospodarskih zbornicah

Državni svetniki niso podprli vladnega *Predloga zakona o gospodarskih zbornicah*. Državni svet meni, da bi bila potrebna temeljita analiza organiziranosti vseh zbornic v slovenskem gospodarskem prostoru in šele na tej podlagi bi bilo smotno odločati o obveznem ali neobveznem članstvu ter o reprezentativnosti predstavnikov gospodarskih interesov. Vprašljiva je odločitev za reformo le enega segmenta zbornične organiziranosti. Dosedanja zbornična ureditev kaže na številne prednosti javnopravnega modela in obveznega članstva predvsem na področju opravljanja javnih nalog in storitev, solidarnosti med gospodarskimi subjekti in organiziranja mednarodnih aktivnosti za gospodarstvo. To potrjujejo tudi sklepi gospodarstvenikov - članov Upravnega odbora in Skupščine Gospodarske zbornice Slovenije. Dosedanje široke razprave v gospodarski javnosti so opozorile tudi na nekatere slabosti, ki jih mora zbornica odpraviti: sprememba volilnega sistema, vprašanje visokih članarin, vprašanje učinkovitega regijskega organiziranja gospodarstva, vprašanje večjega zastopanja predstavnikov malega gospodarstva pri sprejemanju odločitev, vprašanje zborničnih storitev.

Svetniki poudarili, da novi Zakon o varstvu javnega reda in miru ne ščiti zasebnega premoženja

Državni svet je podprl še *Predlog zakona o varstvu javnega reda in miru*, ki bo nadomestil Zakon o prekrških zoper javni red in mir iz leta 1974. Vendar pa so svetniki opozorili, da predlog zakona vnaša nova prekrška in sicer nedovoljeno ponujanje spolnih uslug ter beračenje in

prenočevanje na javnem kraju, kar večina evropskih držav ne pozna in je z vidika humanosti sporno ter izraža pomanjkanje poslušnosti za življenje, ki ga živimo. Med drugim so opozorili tudi na odsotnost opredelitve prekrška pisanja po objektih in vandalizma, ki bi se nanašala na zasebne objekte in infrastrukturo in ne le na objekte na javno dostopnih krajih in objektih gospodarske javne infrastrukture. Država bo tako zaščitila svoje premoženje, varnost državljanov za njihovo premoženje pa bo prepustila njim samim, kar je s stališča javnega reda in miru nesprejemljivo.

Državni svetniki so se srečali s ptujskimi gimnazijci

Predsednik Državnega sveta RS Janez Sušnik ter svetnika Robert Čeh in Marjan Maučec so se pred sejo Državnega sveta RS srečali še s ptujskimi gimnazijci, ki so jih v okviru mednarodnega šolskega raziskovalnega projekta povprašali o vlogi državnega sveta, pomenu slovenskega turizma, gospodarstva, o ekoloških problemih in o možnostih promocije Slovenije v tujini.

Slovenska kultura kot zibelka slovenske samobitnosti

Predsednik Državnega sveta RS Janez Sušnik je ob kulturnem prazniku, 8. februarju, v svojem slavnostnem govoru v Vrbi med drugim poudaril tudi pomen slovenske kulturne dediščine za prihodnost: "Slovenska kultura je zibelka slovenske nacionalne ustvarjalnosti, je glavni vir čutenja in prepoznavanja slovenske samobitnosti. Tako smo ugotavljali pred šestnajstimi leti, ko smo svojo večstoletno narodovo rast izpolnili v svoji suverenosti, pa ko smo se samostojno odločili za novo nacionalno in kulturno povezovanje na evropski ravni. Na prelomu tisočletja smo praznovali vrsto pomembnih dogodkov: 1000. obletnico Brižinskih spomenikov, 450 let prve slovenske knjige, 200 let Prešernovega rojstva in začetek projekta Rastoča knjiga, ki promovira slovensko književnost. In tega se moramo tudi danes ponovno zavedati."

DZ

delo vlade

58. seja, 26. januar 2006

Vpis v visoko šolstvo 2006/2007 - poudarek naravoslovju

V novem študijskem letu 2006/2007 bo na univerzah v Ljubljani, Mariboru in na Primorskem ter samostojnih visokošolskih zavodih razpisanih 24.982 mest, od tega 17.003 za redni in 7.979 za izredni študij. To pomeni, da bo skupno število vpisnih mest v študijskem letu 2006/2007 za 188 večje kot v študijskem letu 2005/2006. Gledano v celoti, bo dobra polovica vpisnih mest namenjena univerzitetnim študijskim programom (12.972), slaba polovica pa visokošolskim strokovnim (12.010).

Za redni študij bo razpisanih 618 mest več, za izrednega pa 430 manj kot v študijskem letu 2005/2006. Merjeno v odstotkih bo razmerje med številom mest za redni in izredni študij 68,1 odstotka proti 31,9 odstotka, kar je po letu 1997/1998 najugodnejše razmerje.

V Razpisu za vpis v visoko šolstvo 2006/2007 so zlasti spremenjena razmerja po študijskih področjih v prid naravoslovju in tehniki. Tako je na področju družbenih ved, poslovnih ved in prava število razpisanih mest v primerjavi z lanskim razpisom za vpis manjše za 10 odstotkov. Na področju humanistike je 4,5 odstotka razpisanih mest več. Na področju naravoslovja, matematike in računalništva je razpisanih za 13,7 odstotkov mest več kot v lanskoletnem razpisu. Na področju tehnike, proizvodne tehnologije in gradbeništva pa gre za 10,5 odstotno povečanje.

59. seja, 2. februar 2006

Spremembe Zakona o medijih

Zakon ima naslednje temeljne cilje:

- vzpostavitev financiranja programskih vsebin za zagotavljanje pluralnosti in demokratičnosti splošno informativnih tiskanih medijev, radijskih in televizijskih programov in razvijanje ter sofinanciranje programskih vsebin radijskih in televizijskih programov s statusom lokalnega, regionalnega ali študentskega radijskega oziroma televizijskega programa – programov posebnega pomena;
- izboljšanje sistema podeljevanja soglasij za pridobitev več kot 20-odstot-

nega deleža v izdajateljskih medijev in jasno določena sankcija za nedovoljene lastniške koncentracije;

- zaščita otrok in mladotnikov, kjer bo novela poleg zaščite otrok in mladotnikov uredila tudi okvirna pravila za javno predvajanje ter ponujanje in trženje pornografskih žanrov;

- izdajatelji televizijskih programov bodo na podlagi zakona zavezani sprejeti lastna interna pravila (etične kodekse), s katerimi bodo vnaprej opredelili estetske in etične kriterije in pogoje za prikazovanje oddaj in prizorov, ki vključujejo nasilje in seksualnost. V teh pravilih bodo morali predvideti tudi notranje pritožbene poti, ki bi jih lahko uporabili nezadovoljni gledalci. V drugih televizijskih oddajah bodo prizori, ki vključujejo nasilje ali seksualnost, dovoljeni z ustrezno vizualno označbo;

- varstvo slovenskega jezika in slovenske glasbene ustvarjalnosti, ki se udejanja skozi določbo, da bodo lahko novi mediji poimenovani zgolj v slovenskem jeziku, razen slovenske licenčne različice tujega medija, imen v latinščini, esperantu ali v slovenskem narečju;

- usklajevanje s pravnim redom Evropske unije, ki ga bo novela uskladila z določbo Direktive o televiziji brez meja o oprostitvi izpolnjevanja programskih kvot evropske in neodvisne produkcije za izdajatelje programov, katerih program je namenjen lokalnemu občinstvu. Hkrati novela vzpostavlja enakopraven položaj med neodvisnimi producenti iz Slovenije in EU;

- usklajevanje s spremembami zakonodaje s področja telekomunikacij, ki skupaj z novelo Zakona o medijih določa tudi določila, ki so nujno potrebna za začetek digitalizacije radiodifuznega oddajanja v Sloveniji, pri čemer nas druge članice EU že prehitujejo;

- natančnejša opredelitev nalog Agencije za pošto in elektronske komunikacije. Delno se spreminja 109. člen ZMed, ki določa pristojnosti agencije v zvezi s strokovno - tehničnim nadzorom nad izvajanjem Zakona o medijih. Spremembe so bile sicer predlagane s strani agencije in vnesene v predlog novele, ker temeljijo na praktičnih izkušnjah agencije pri izvajanju pooblastil, ki naj bi bilo ob popravljeni obliki lažje in bolj operativno;

- natančnejša opredelitev nalog Sveta za radiodifuzijo. Svet za radiodifuzijo je v noveli natančneje opredeljen kot neodvisni strokovni posvetovalni organ. Gre za neodvisno posvetovalno telo Agencije za pošto in elektronske komunikacije, ki na strokovnem nivoju nadzira izvajanje Zakona o medijih. Dosedanja praksa je pokazala, da gre pri delu Sveta za radiodifuzijo za telo, ki je predvsem posvetovalno telo, ki torej predvsem daje agenciji pobude, soglasja in mnenja in ne sprejema dokončnih odločitev v upravnem postopku, za kar njegova zasnova in sredstva niso primerna;

- uskladitev z zakonodajo, ki ureja avtorske in sorodne pravice;

- uskladitev z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja - Predlog upošteva, da je bil v času od sprejema Zakona o medijih sprejet Zakon o dostopu do informacij javnega značaja, ki pa področja ni uredil tudi za novinarje. Predlog sprememb zato predlaga nove določbe o dostopu do informacij javnega značaja in dajanje informacij za medije. Predvsem novela vpečuje v Zakon o medijih krajše roke (7 dni) za odgovore na novinarska vprašanja;

- uskladitev z Zakonom o RTV Slovenija;

- uskladitev kazenskih določb z Zakonom o prekrških;

- natančnejša in učinkoviteje urejena ustavna pravica do popravka in odgovora.

Uvedba evra

Vlada je potrdila prvo dopolnitev Načrta uvedbe evra v Republiki Sloveniji in ugotovila, da primerno opredeljuje aktivnosti ter organizacijo, povezane s tehničnimi pripravami na prevzem evra. Vlada Republike Slovenije in Banka Slovenije sta se že ob sprejemu osnovnega Načrta za uvedbo evra (januar 2005) odločili, da je za Slovenijo najbolj primeren scenarij "velikega poka", kar pomeni, da uvedba evra sovпада z uvedbo kovancev in bankovcev.

V skladu z navedenim scenarijem bi v Sloveniji evro uvedli s 1. januarjem 2007 po odpravi derogacije in nepreklicnem fiksiranju menjalnega razmerja tolar/evro. Z uvedbo evra in s tem bankovcev ter kovancev se v obdobju 14 dni predvideva dvojni obtok gotovine (torej tolarjev in evrov, vračila se bodo izvajala samo v evrih), do prvega marca 2007 bo mogoče brezplačno zamenjati tolarško gotovino pri bankah, menjalnicah in poštah, nato pri Banki Slovenije.

60. seja, 9. februar 2006

Informacija o pogojih za ohranitev proizvodnje sladkorja iz sladkorne pese v tržnem letu 2006/2007 in preoblikovanje Tovarne sladkorja Ormož, d. d. v tovarno bioetanola

V mesecu novembru 2005 je bila v Bruslju sprejeta reforma ureditve tržnega reda za sladkor, ki pomeni znižanje cen sladkorja in sladkorne pese za 36 odstotkov in predvideva ukrepe, ki stimulirajo lastnike TSO, d. d. za opuščanje oziroma zmanjševanje predelave sladkorne pese. Glede na pričakovane učinke reforme v TSO že v letu 2006 pričakujejo poslabšanje ekonomskega položaja, zato razmišljajo o možnostih preoblikovanja tovarne sladkorja v tovarno za proizvodnjo bio-etanola.

Vlada je zainteresirana za ohranitev proizvodnje sladkorja iz sladkorne pese v letu 2006 in za kasnejše preoblikovanje TSO v tovarno bioetanola. Nadaljevanje proizvodnje sladkorja in sladkorne pese bo zagotovilo dodaten čas za preusmeritev v pridelavo pšenice oziroma koruze (za proizvodnjo bioetanola bo TSO potrebovala okoli 55.000 ton pšenice in 78.000 ton koruze).

MKGP, lastniki tovarne in kmetje so po enomesečnih pogajanjih in iskanjih najprimernejše rešitve dosegli dogovor za nadaljevanje predelave sladkorne pese v tržnem letu 2006/2007 in možnosti za prestrukturiranje tovarne v proizvodnjo bioetanola.

Vlada pričakuje, da bodo lastniki storili vse, da bi tovarno prestrukturirali v proizvodnjo bioetanola. Pri tem si bo vlada prizadevala za ustvarjanje ustreznih pravnih in ekonomskih pogojev za proizvodnjo in uporabo ustreznega deleža bio-goriv.

Program odprave posledic škode v kmetijstvu po naravnih nesrečah v letu 2005

Kmetijstvo so v letu 2005 prizadele naslednje naravne nesreče: pozeba, neurja s točo, poplave, vihar ter prekomerna razmnožitev ogrcev poljskega majskega hrošča. Povzročile so škodo v višini 9,9 milijard tolarjev (brez škode po prekomerni razmnožitvi ogrcev poljskega majskega hrošča) v 64 občinah pri 6.082 oškodovancih. Program odprave posledic škode v kmetijstvu po naravnih nesrečah v letu 2005 predvideva, da bo Vlada RS iz proračunske rezerve leta 2006 zagotovila državno pomoč v višini 2,7 milijarde tolarjev. S tem se zagotavlja pomoč v višini 28 odstotkov nastale ocenjene škode. V okviru teh sredstev bo izvršen tudi program odprave posledic škode po prekomerni razmnožitvi ogrcev poljskega majskega hrošča.

Največjo škodo (88 % celotne ocenjene škode) so povzročila neurja s točo, ki so najbolj prizadela občine Krško, Brežice, Sevnico in Ormož. Pozeba je povzročila 7 % celotne ocenjene škode, od tega največ v občinah Pesnica in Ormož. Škoda po poplavah je bila največja v občini Črenšovci, vihar pa je povzročil škodo v občini Kranj. Od kmetijskih kultur je bilo najbolj prizadeto sadje in trajni nasadi.

Vse postopke v zvezi s tem programom bo vodila Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, sredstva državne pomoči pa bodo posameznim upravičencem obračunana in izplačana na transakcijski račun v enkratnem znesku, predvidoma do konca aprila.

Vlada soglaš s podpisom memoranduma o soglasju o začetku izdelave evrokovancev in pripravljajalnih nalogah pred njenim začetkom

Slovenija bo lahko v skladu z memorandumom izpeljala pripravljajalne aktivnosti, vključno z izdelavo maksimalno 1 milijona evrokovancev posameznega

apoena v testne namene. Prav tako se bo zavezala, da bo kovno orodje za evropsko stran evrokovancev uporabila izključno za namene, določene v memorandumu. Izvedla bo tudi vse potrebne ukrepe za to, da evrokovanci ne bodo prišli v obtok pred datumom, ki bo določen v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Evropske Skupnosti kot datumom uvedbe evra v Sloveniji. Nadaljnji postopki pa se lahko izvedejo šele po odpravi statusa Slovenije z odstopanjem. Memorandum tudi določa, da izvedba pripravljajalnih aktivnosti v skladu z memorandumom ne prejudicira odločitve Sveta EU o odpravi statusa Slovenije z odstopanjem.

61. seja, 16. februar 2006

Zakon o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij

Vlada je določila besedilo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij, ki ga bo posredovala državnemu zboru s predlogom za obravnavo po nujnem postopku. "Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi občin in o določitvi njihovih območij vsebuje ustanovitev dvanajstih novih občin ter spremembo območij dveh občin, zaradi izločitve naselja iz občine ter njegove priključitve k sosednji občini. Zakon je pripravljen na podlagi opravljenega predhodnega postopka v državnem zboru in po izvedbi posvetovalnega referenduma na referendumskih območjih, določenih z odlokom o razpisu referenduma in določitvi referendumskih območij za ustanovitev občin ter za določitev oziroma spremembo njihovih območij. Za nove občine določa zakon imena, sedeže in število članov prvega občinskega sveta.

Predlagana je ustanovitev dvanajstih novih občin:

1. Apače,
2. Cirkulane,
3. Kostanjevica na Krki,
4. Makole,
5. Mokronog-Trebelno,
6. Poljčane,
7. Renče-Vogrsko,
8. Središče ob Dravi,
9. Straža,
10. Sveta Trojica v Slovenskih goricah,
11. Sveti Tomaž,
12. Šmarješke Toplice.

Predlagana je tudi manjša sprememba območij občin, saj se naselje Ostrova izloča iz občine Divača in priključi k občini Hrpelje - Kozina.

V primerjavi z izračunom primerne porabe in sredstev finančne izravnave občin za obstoječe število občin (193) novi izračun za 205 občin pokaže, da od predvidenih novoustanovljenih občin ena občina ne bo prejela finančne izravnave (Renče - Vogrsko), vse ostale pa bodo prejemale finančne izravnave. Zaradi novega izračuna primerne porabe posameznih občin, na katerega vpliva spremenjeno število in starostna struktura prebivalcev, in ocene lastnih prihodkov občin, pa v globalnem znesku dodatna sredstva finančne izravnave iz državnega proračuna ne bodo potrebna.

Predlog Zakona o verski svobodi

Vlada je 16. februarja sprejela predlog Zakona o verski svobodi, ki bo na novo, v skladu z evropskimi in drugimi modernimi standardi in mednarodnimi dokumenti, uredil področje verske svobode.

Cilja predlaganega novega Zakona o verski svobodi sta predvsem ureditev načina zagotavljanja verske svobode ter njenega individualnega in kolektivnega uresničevanja ter hkrati ureditev pravnega položaja verskih skupnosti tako registriranih kot tudi neregistriranih. Zakon naj bi ustrezno določil kriterije za registracijo verskih skupnosti, predpisal postopek njihove registracije ter določil pravice registriranih cerkva in drugih verskih skupnosti ter njihovih pripadnikov. Določna in jasna ureditev teh vprašanj je potrebna tudi zaradi uskladitve slovenskega pravnega sistema z zahtevami in priporočili EU in Evropske konvencije o človekovih pravicah.

Predlog Zakona o verski svobodi sestavlja sedem poglavij, in sicer: Splošne določbe in temeljna načela, Uresničevanje verske svobode, Registracija cerkva in drugih verskih skupnosti, Pravice registriranih cerkva in drugih verskih skupnosti ter njihovih pripadnikov, Pristojni organ, Kazenske določbe, Prehodne in končne določbe.

Predlog ureditve v poglavju o izvrševanju verske svobode izrecno poudarja pozitivni vidik verske svobode, ki vsakomur zagotavlja svobodno izpovedovanje vere v zasebnem in javnem življenju in hkrati tudi negativni

vidik verske svobode, ki je v tem, da nihče ne sme biti prisiljen, da postane oziroma preneha biti član verske skupnosti ali da se udeležuje oziroma ne udeležuje verskih obredov in drugih oblik izražanja vere.

Predlog zakona izčrpno ureja postopek registracije cerkve oziroma druge verske skupnosti, ki zanje ni obvezen, je pa predpogoj za priznavanje določenih pravic.

Verska skupnost se lahko registrira, če ima vsaj 100 polnoletnih članov, državljanov RS oziroma tujcev, ki imajo stalno prebivališče v RS, in izkažejo delovanje verske skupnosti v RS zadnjih 10 let. Pisni zahtevi za registracijo mora biti priložen temeljni akt cerkve oziroma druge verske skupnosti, v katerem opredeli ime in sedež cerkve ali druge verske skupnosti, pogoje in način včlanjevanja in prenehanja članstva, morebitne pravice in obveznosti članov, notranjo in teritorialno organiziranost ter naziv notranjih organizacijskih struktur, zastopanje cerkve ali druge verske skupnosti in njenih sestavnih delov, financiranje, način prenehanja, način zagotavljanja javnosti dela.

Za registracijo cerkve oziroma druge verske skupnosti je pristojen pristojni organ za verske skupnosti. O regi-

straciji se odloča v postopku v skladu s tem zakonom ob subsidiarni uporabi zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Tako predpisani postopek za razliko od obstoječega ZPPVS zagotavlja jasnost kriterijev za registracijo cerkva oziroma drugih verskih skupnosti, pravno predvidljivost postopka ter varstvo pravic strank v postopku pred pristojnim organom.

Če cerkev oziroma druga verska skupnost izpolnjuje pogoje za registracijo, jo pristojni organ vpiše v Register cerkva in drugih verskih skupnosti v Republiki Sloveniji. Register je javen, njegova vsebina pa je opredeljena s predlogom tega zakona. Ob prenehanju cerkve oziroma druge verske skupnosti ali kot sankcija za kršitev ustave, pravnega reda Republike Slovenije ali določb tega zakona, je predviden izbris cerkve oziroma druge verske skupnosti iz registra.

Pripadnikom registriranih cerkva oziroma drugih verskih skupnosti država zagotavlja redno individualno in kolektivno versko duhovno oskrbo v slovenski vojski, v policiji, v zavodih za prestajanje kazni, bolnišnicah in socialnovarstvenih zavodih, ki opravljajo institucionalno varstvo. Registriranim cerkvam oziroma drugim verskim skupnostim je nadalje priznana svoboda gradnje in uporabe prostorov in zgradb za verske namene, njihova priporočila in interesi pa se morajo upoštevati že pri pravih prostorskih aktov.

Predlog zakona predvideva, da lahko registrirane verske skupnosti, tako kot do sedaj, za svoje verske uslužbenice, ki

jim je to edini poklic, zaprosijo za pridobitev pravice do namenske državne finančne pomoči iz državnega proračuna za pokritje prispevkov za socialno varnost. Prav tako pa imajo tudi pravico financiranja iz donacij in drugih prispevkov fizičnih in pravnih oseb ter drugih prostovoljnih prispevkov kot tudi možnost finančnih subvencij države.

Predlagani zakon natančneje ureja položaj in pristojnosti pristojnega organa (sedaj Urad Vlade RS za verske skupnosti). Zadolžen je zlasti za spremljanje položaja cerkva in drugih verskih skupnosti, nudenje strokovne pomoči in informacij o relevantnih pravnih vprašanjih, ki zadevajo njihovo delovanje. Poleg tega pristojni državni organ sodeluje pri urejanju pravnih vprašanj o zadevah s področja delovanja cerkva in drugih verskih skupnosti, spremlja izvajanje predpisov, drugih aktov in ukrepov s tega področja ter skrbi za mednarodno sodelovanje na tem področju. Pristojni organ vodi postopek registracije cerkva in drugih verskih skupnosti in register cerkva in drugih verskih skupnosti. Pristojni organ nadalje zagotavlja proračunska sredstva ter izvajanje njihovih izplačil tako za izplačevanje finančnih subvencij države kot tudi prispevkov za socialno varnost. Odloča tudi o upravičenosti do namenske državne finančne pomoči iz državnega proračuna za pokritje prispevkov za socialno varnost in izvaja nadzor nad izvajanjem tega zakona. Predviden proračunski strošek po tekočih cenah za leto 2007 je 506.713.560 tolarjev.

Spremembe Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih

Vlada je 9. februarja določila besedilo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih in ga posredovala državnemu zboru.

Cilji sprememb zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih so naslednji:

- odpraviti ugotovljene pomanjkljivosti, ki smo jih zaznavali vse od uveljavitve zakona leta 2001 v smislu zgolj redakcijskih popravkov, ki bodo omogočile boljše razumevanje in poenostavile uveljavljanje pravic;
- uvesti nove pravice oziroma nekoliko razširiti že obstoječe pravice s ciljem izboljšati razmere za oblikovanje in razvoj družin ter povečanja rodnosti.

Predlog zakona razširja:

- pravico do krajšega delovnega časa zaradi starševstva tudi na starše, ki so samozaposleni. Ti starši bodo po novem pridobili pravico do plačila prispevkov za socialno

varnost do tretjega leta otrokove starosti, in na enega od staršev, ki neguje in varuje dva otroka in sicer do šestega leta starosti starejšega otroka;

- pravico do delnega plačila za izgubljeni dohodek in sicer naj bi imel pravico tudi eden od staršev, ki neguje in varuje dva ali več otrok z zmerno oziroma težjo motnjo v duševnem razvoju ali zmerno oziroma težjo gibalno oviranostjo in ne samo eden od staršev v primeru nege in varstva otroka s težko motnjo v duševnem razvoju ali težko gibalno oviranostjo, kot velja sedaj.

Predlog zakona uvaja nekatere izboljšave:

- uveljavljanje pravice do dodatka za veliko družino ne bo več datumsko omejeno, določajo pa se tudi višji zneski, in sicer dodatek za družino s tremi otroki znaša 81.910 tolarjev, dodatek za družino s štirimi ali več otroki po predlogu zakona znaša 100.000 tolarjev. Predlaga se torej višji znesek dodatka

za veliko družino (sedanji znesek je 81.910 SIT) za družine s štirimi in več otroki;

- predlog zakona uvaja spremembo pri pogojih za pridobitev otroškega dodatka in sicer samo pogoj prebivališča (ne pa pogoj stalnega prebivališča), predlaga pa se tudi črtanje pogoja dodiplomskega študija za pridobitev otroškega dodatka, kar pomeni uskladitev z Bolonjsko deklaracijo.

Predlog zakona uvaja nekatere spremembe pri izvajanju že uveljavljenih pravic:

- predlog uvaja nekoliko drugačen način koriščenja plačanega očetovskega dopusta. Oče naj bi po novem izrabil očetovski dopust do dopolnjenega šestega meseca otrokove starosti v trajanju najmanj 15 dni v obliki polne odsotnosti z dela (sedaj veljavna ureditev pa določa, da mora plačani očetovski dopust izkoristiti do konca porodniškega dopusta matere, ki traja 105 dni, mati pa ga nastopi 28 dni pred predvidenim datumom poroda).

Oče nima pravice do izrabe tega dela dopusta, če koristi porodniški dopust. Pravica do očetovskega dopusta pa se po predlogu zakona lahko prenese samo do 3. leta starosti otroka, ne pa do osmega leta starosti, kot to predvideva veljavni zakon;

- predlog uvaja spremembo pri delu dopusta za nego in varstvo otroka, ki se v trajanju največ 75 dni sedaj lahko prenese in izrabi najdlje do 8. leta starosti otroka. Ker menimo, da otrok potrebuje, posebej v prvih treh letih starosti, posebno nego, varstvo in skrb, se največ 75 dni po predlogu zakona lahko prenese in izrabi samo do 3. leta starosti otroka.

Predlog zakona predvideva ukinitve pravice do dobroimetja za neizkoriščen del dopusta za nego in varstvo otroka, ker menimo, da otrok prav v najzgodnejšem obdobju življenja najbolj potrebuje ob sebi enega od staršev.

Spremembe na področju posredovanja nepremičnin

Vlada je 2. februarja sprejela predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah o nepremičninskem posredovanju. Zakon o nepremičninskem posredovanju je bil sprejet v letu 2003 z namenom zaščite varstva potrošnikov, zaščite javnega interesa in skrbi za nadaljnji razvoj nepremičninske stroke. Varstvo potrošnikov udejanja predvsem delo nepremičninskega posrednika, ki ima pridobljeno licenco Ministrstva za okolje in prostor za opravljanje poslov posredovanja in je vpisan v javno dostopen imenik nepremičninskih posrednikov pri ministrstvu, kar je tudi odraz skrbi za nadaljnji razvoj stroke. Zakon je dvignil vstopni prag za opravljanje storitev oziroma poslov posredovanja v prometu z nepremičninami tako nepremičninskim družbam kot posrednikom.

Cilj predloga zakona in osrednje načelo je utrditev siceršnjih sistemskih ciljev zakona kot instrumenta varstva potrošnikov, zaščite javnega interesa in skrbi za nadaljnji razvoj nepremičninske stroke. Glede na omenjeno izhodišče so predlagane spremembe in dopolnitve zakona v delu, ki se v največji meri nanašajo na določbe, ki prinašajo večjo zaščito potrošnika s predpisanimi podrobnejšimi določili, ki jih mora vsebovati pogodba o posredovanju v prometu z nepremičninami, preverjanja stanja nepremičnine, natančneje so razdelani razlogi za trajni oziroma začasni odvzem licence nepremičninskemu posredniku, dalje je predpisana pristojnost izvajanja strokovnih izpitov in dopolnilnega usposabljanja. Dopolnjene so tudi kazenske določbe zakona, ki bodo prispevale k odpravi in sankcioniranju ugotovljenih kršitev na trgu nepremičnin, ki jih do sedaj na podlagi določb zakona ni bilo mogoče sankcionirati.

S predlaganimi spremembami pravil in določb, vezanih na varno in skrbno poslovanje, želi predlog spremembe zakona okrepiti varnost, saj so se v praksi dogajale tudi nepravilnosti in zlorabe. Tako so določene obveznosti nepremičninskega posrednika investitorju, podrobneje so določeni razlogi za trajni oziroma začasni odvzem licence, podrobneje je določena vsebina pogodbe o posredovanju in predpisana je manjkajoča zakonska podlaga za izdajo izkaznice nepremičninskega posrednika.

Zato je v spremembah zakona:

- podrobneje predpisano, kako se razdeli plačilo za posredovanje;
- določitev, da mora investitor, ki je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ter gradi lastne nepremičnine, namenjene nadaljnji prodaji na trgu, zagotoviti, da prodajajo pri njem oziroma zanj osebe, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje poslov posredovanja po tem zakonu;
- razširjen pogoj nekaznovanosti tudi za druga kazniva dejanja na pravnomočno zaporno kazen najmanj dveh let;
- podrobneje je določen razlog za trajni oziroma začasni odvzem licence nepremičninskemu posredniku;
- določen čas trajanja pogodbe o posredovanju za največ devet mesecev;
- nadomestitev izbriisa posameznika, ki mu je bila odvzeta licenca, iz imenika nepremičninskih posrednikov, zgolj z zaznambo;
- podrobneje določena vsebina podatkov in vrste poslov, ki jo mora vsebovati pogodba o posredovanju;
- podrobneje določena vsebina oglaševanja;
- predpisana manjkajoča zakonska podlaga za izdajo izkaznice nepremičninskega posrednika, s katerim se mora nepremičninski posrednik izkazati pri stiku s stranko in je bila do sedaj predpisana v podzakonskem aktu;
- določen namen in obseg javno objavljenih podatkov imenika nepremičninskih posrednikov.

Zadali smo si ambiciozen

V programu dela za letošnje leto smo si na Ministrstvu za promet zastavili 12 strateških ciljev, s katerimi si bomo prizadevali za večjo oziroma boljše mobilnost prebivalstva in oskrbo gospodarstva, hkrati pa za celovito zlitje nacionalnih prometnih tokov z evropskimi transportnimi povezavami. Pri tem bomo imeli ves čas pred očmi tudi skrb za večjo varnost in zanesljivost prometnih tokov ter - sonaravnost.

Za doseg te ciljev bomo seveda potrebovali tudi ustrezno pravno podlago. Zato smo si v normativnem delu programa dela zadali *pripravo in sprejem 57 aktov*: konkretno 10 zakonskih in drugih predpisov, ki jih bo sprejemal Državni zbor, ter 14 podzakonskih aktov vlade in 33 predpisov, ki jih podpiše minister.

Med akti, ki jih bo obravnaval in sprejemal Državni zbor, naj na prvem mestu omenim resolucije o nacionalnih programih razvoja prometne infrastrukture na področju državnih cest, železnic, pomorstva in letalstva ter varnosti cestnega prometa. Pri vseh teh aktih gre za *konkretizacijo Resolucije o prometni politiki Republike Slovenije* - krovnega dokumenta našega ministrstva, ki ga je vlada sprejela julija lani, zdaj pa je v parlamentarni proceduri.

O »črkah« teh resolucij ne bi izgubljal besed, ker jih je težko strniti na obseg tele strani; bi pa rad poudaril »duh«, ki veje iz njih.

Posodobitev omrežja državnih cest...

Kot sem v našem glasilu kratko že poročal, je na omrežju državnih cest (ki obsega 5.900 km glavnih in regionalnih cest) kar 42 odstotkov cest z neustreznim stanjem vozišča; 15 odstotkov objektov je v

slabem ali kritičnem stanju, evidentiranih je preko 267 mest s plazovi, pojavlja se 58 črnih točk in 27 črnih križišč. Zaradi premajhnih vlaganj v preteklih obdobjih kakovost in obseg ponudbe infrastrukturnih storitev že dolgo ne odgovarja več današnjim potrebam. Še huje: kaže se kot omejitveni dejavnik skladnega regionalnega razvoja.

Zato so glavni cilji *Resolucije o nacionalnem programu razvoja in vzdrževanja državnih cest* boljše dostopnost do posameznih regij, boljše medregijska povezava ter ustrezna navezava posameznih delov Slovenije na glavne evropske cestne koridorje. Učinki intenzivne obnove in povečanja kapacitet državne cestne mreže se bodo pokazali v zmanjšanju potovalnih časov

Ptičja gripa v Sloveniji

17. februarja je Veterinarska uprava RS (VURS) pozvala lastnike perutnine, okrasnih ptic in ptic iz ljubiteljskih rej, da v skladu s pravilnikom o uvedbi ukrepov v zvezi z aviarno influenco oziroma ptičjo gripo redijo, krmijo in napajajo te živali v zaprtih prostorih, so danes sporočili iz urada vlade za informiranje.

Urad predsednika vlade bo prevzel obveščanje o ukrepih glede ptičje gripe,

program, a imamo voljo, da ga tudi uresničimo

in znižanju stroškov transporta ter večji varnosti in omilitvi negativnih vplivov na okolje.

Evidentirane potrebe na področju državnih cest za obdobje 2006-2020 znašajo dobre 4 milijarde evrov. V to oceno je vključeno tudi redno vzdrževanje v višini 730 milijonov evrov. V Resoluciji je največja intenziteta vlaganj predvidena do leta 2016. Pričakujemo, da bo v tem obdobju državno omrežje v celoti obnovljeno, posodobljeno in dograjeno, raven kakovosti pa ustrezna.

...in železniške infrastrukture

Resolucija o nacionalnem programu razvoja javne železniške infrastrukture je za razliko od predhodnega Nacionalnega programa projektno zasnovana, terminsko dorečena in opredeljuje finančne vire za realizacijo. V svojem finančnem okviru bodo prioritete, ki se začnejo realizirati v letu 2006, ocenjene na okoli 10 milijard evrov in realizirane do leta 2020.

Letos bodo na vrsti naslednje prioritete:

Priprava dokumentacije za novogradnjo Divača-Koper

Za ta projekt, ki je opredeljen tudi v dokumentih EU, pripravljamo potrebno dokumentacijo in poskušamo pridobiti potrebna sredstva, da se bomo lahko pravočasno potegovali za nepovratna sredstva Evropske unije v obdobju 2007-2013. Predvidena realizacija: do leta 2015.

Modernizacija obstoječe proge Divača-Koper

Projekt zajema posodobitev signalno-varnostnih naprav in izvedbo del na postajah Divača in Koper, ki bodo s tem pripravljene za lažjo priključitev II. tira na obstoječo progo. Dokončanje projekta je predvideno do leta 2010. S tem bomo zadostili naraščajočim potrebam po prevozu, predvsem iz in v koprsko tovarno pristanišče.

Elektrifikacija in rekonstrukcija proge Pragersko-Hodos

Ta projekt obsega modernizacijo signalno-varnostnih naprav, elektrifikacijo in gradbeno posodobitev proge. Po sedanjih cenitvah je vreden 36 milijard tolarjev, izvedli pa bi ga do leta 2013. Letos potrebujemo zanj 6,9 milijarde tolarjev. Tudi ta projekt je uvrščen na seznam projektov, ki se bodo sofinancirali s sredstvi Evropske unije.

Izkoristiti ugodno lego

Z Resolucijo o nacionalnem programu razvoja pomorstva Republike Slovenije želimo soustvarjati pogoje za razvoj pomorstva in s tem učinkovitejšo uporabo prednosti, ki jih nudi izhod na Jadransko morje, sodobno tovarno pristanišče in v pomorske dejavnosti usmerjena podjetja ter pomorsko šolstvo. Osnutek programa vzpostavlja ravnotežje med ohranjanjem in izboljšanjem kakovosti življenja, boljšega varovanja okolja, sobivanja pristanišča, industrije in turizma

na občutljivem območju severnega Jadranskega morja ter zagotovitev boljših možnosti za razvoj Slovenije v moderno pomorsko državo.

Resolucija o nacionalnem programu razvoja civilnega letalstva bo zagotovila podlage za trajnostni razvoj civilnega letalstva in zagotavljanje varnosti zračnega prometa. Resolucija bo dala osnovne usmeritve za razvoj letališč, navigacijskih služb zračnega prometa, zračnega prevoza, nadzorsvenih dejavnosti ter varstva okolja.

»Vizija 0«

Še nekaj besed o Resoluciji o nacionalni varnosti cestnega prometa:

Z Ministrstva za notranje zadeve je bila lani na naše ministrstvo prenesena pristojnost za področje varnosti v cestnem prometu. Tako bomo morali v letošnjem letu pripraviti dva glavna dokumenta za to področje: Nacionalni program varnosti v cestnem prometu in nov Zakon o varnosti v cestnem prometu. S tema aktoma si bomo v obdobju do leta 2010 prizadevali prepoloviti število prometnih nesreč in število mrtvih voznikov, pešcev in kolesarjev v primerjavi z letom 2000; prizadevali si bomo za umiritev hitrosti vožnje v povprečju za 2 odstotka vsako leto glede na leto 2005 in za umiritev hitrosti vožnje vseh udeležencev v naseljih na maksimalno dovoljeno. Skratka: sledili bomo »viziji 0«.

Posebej pomembno področje, katerega ureditev bo segla še v leto 2007,

je tudi priprava finančnih in organizacijskih smernic za nov sistem javnega potniškega prometa in priprava novega Zakona o javnem potniškem prometu, s katerim bomo pri ljudeh spodbudili povečano uporabo javnih prevoznih sredstev.

Gradnja avtocest se bo nadaljevala nemoteno

Za uresničitev programskih ciljev pa seveda ne bo dovolj le pravna podlaga. Za to bodo potrebna tudi znatna finančna sredstva.

Proračun za leti 2006 in 2007 smo na ministrstvu oblikovali skladno s ciljem pospešenega vlaganja v državno cestno omrežje in železniški promet, kar sem že omenil, ter za projekte znotraj programov EU. Takšno načrtovanje omogoča uresničevanje ukrepov Programa reform za izvajanje Lizbonske strategije v Sloveniji, kot so spodbujanje železniškega prometa, ter razvoj in boljše vzdrževanje državnega cestnega omrežja. Hkrati se z drugimi viri (kredit, obveznice) omogoča dograditev avtocestnega omrežja kot enega izmed prednostnih ukrepov.

Stanje proračuna Ministrstva za promet po letih je sledeče:

- sprejeti proračun za leto 2006 znaša 98,3 milijarde tolarjev
- sprejeti proračun za leto 2007 znaša 106,9 milijarde tolarjev

Za izvajanje Nacionalnega programa izgradnje avtocest se v proračunu za leto 2006 zagotavlja 5,9 milijarde tolarjev, v letu 2007 pa 10 milijard tolarjev. Kljub krčenju namenskih sredstev za avtoceste se bo gradnja nadaljevala nemoteno, saj se bo program financiral z izven-proračunskimi sredstvi. Z zagotovitvijo poroštva Republike Slovenije v višini 1,03 milijarde evrov, ki ga je Državni zbor že iz-

>>>

ki zahtevajo medresorsko usklajevanje, medtem ko je obveščanje o strokovnih ukrepih in njihovi izvedbi tako kot doslej prepuščeno veterinarski upravi oz. kmetijskemu ministrstvu.

Slovenija se je namreč uvrstila na seznam držav, v katerih je bila potrjena najnevarnejša oblika virusa ptičje gripe H5N1. Ta bolezen je bila potrjena pri labodu, najdenem v Koblerjevem zalivu pri Mariboru. Po objavi informacije o prisotnosti človeku nevarnega virusa H5N1 v Sloveniji se je Državno središče za nadzor bolezni odločilo, da celotno Slovenijo razglasi za območje z visokim tveganjem za okužbo s ptičjo gripo. V državi tako veljajo najstrožji ukrepi glede zapore, napanja in hranjenja perutnine.

Slovenija uradno z virusom H5N1 - kronologija

O krizi v povezavi s ptičjo gripo se v Sloveniji začne govoriti junija 2005, ko VURS zaradi širjenja ptičje gripe v jugovzhodni Aziji organizira simulacijo, na kateri uradni veterinarji, predstavniki industrije, Nacionalnega veterinarskega inštituta in zasebni veterinarji praktiki pridobijo znanje o bolezni, diagnostiki ter ukrepih, ki

se izvajajo ob izbruhu bolezni. Že avgusta se ob širjenju ptičje gripe v Rusiji in Kazahstanu poostri nadzor na mejnih veterinarskih postajah. Ob potrditvi virusa ptičje gripe H5N1 na Hrvaškem oktobra 2005 slovenske veterinarske oblasti razširijo popolno prepoved reje perutnine na prostem s severovzhodne in jugozahodne Slovenije, ki je bila določena na začetku krize v sosednji Hrvaški, na približno 80 odstotkov države.

V začetku letošnjega leta VURS omili ukrepe v zvezi s ptičjo gripo; perutnino potrebno v ograjenih prostorih rediti le še v 14 občinah na območju Ptuja, Dravske-

ga polja in Ormoža. Po prvih okužbah in človeških žrtvah zaradi ptičje gripe v Turčiji pa se uvede dodatno poostren nadzor osebne prtljage potnikov iz tretjih držav, kjer so žarišča ptičje gripe.

V Koblerjevem zalivu pri Mariboru 9. februarja najdejo laboda grbavca, za katerega referenčni laboratorij Evropske unije v britanskem Weybridgeu 17. februarja potrdi, da je bil okužen z virusom H5N1.

Minister za okolje in prostor Janez Podobnik ter minister za promet mag. Janez Božič:

Za pospešitev izgradnje obvoznice Škofljica ter modernizacijo ceste Ljubljana – Kočevje – MP Petrina

Obe ministrstvi bosta v postopkih delovali usklajeno, kar bo bistveno pripomoglo k čimprejšnji realizaciji obvoznice Škofljica ter modernizaciji ceste Škofljica – MP Petrina.

Janez Podobnik, minister za okolje in prostor, ter minister za promet mag. Janez Božič sta se 10. februarja, na vabilo dobropoljskega župana Antona Jakopiča, sestala z župani za-hodnodolenjskih občin.

Ministra in župani so se pogovarjali o aktualnih zadevah s področja urejanja prostora in prometni povezavi tega dela Slovenije z Ljubljano. Beseda je tekla predvsem o kočevski cesti z ob-

voznico Škofljica in izboljšavami in usposobitvi kočevske železnice za tovarni in potniški promet. Strinjali so se, da je razvoj teh občin še kako pogojen z obnovo tako ceste kot železnice oziroma izgradnjo obvoznice na ljubljanski cestni obroč, ki prebivalce tega območja (od Škofljice do Kostela in Osilnice) povezuje z Ljubljano.

Strinjali so se, da je potrebno najti konsenz med varstvom okolja in pro-

stora ter med skrbjo za prebivalce in razvojem tega področja Slovenije. Dogovorjeno je, da se čimprej doreče najprimernejšo različico škofljiške obvoznice, tako da bodo prihodnje leto lahko stekli postopki (tudi sprejem Uredbe na Vladi RS), ki so potrebni za pripravo državnega lokacijskega načrta in odkupovanje zemljišč, kar bi omogočilo začetek gradnje v začetku leta 2009. Prav tako pa se bo pričelo z re-

konstrukcijo ceste Škofljica – MP Petrina, tudi v skladu s predstavljeno pobudo županov za »III. A razvojno os«.

Na sestanku je bilo dogovorjeno, da bosta obe ministrstvi v postopkih delovali usklajeno, kar bo bistveno pripomoglo k čimprejšnji realizaciji obvoznice Škofljica ter modernizaciji ceste Škofljica – MP Petrina. *djg*

>>> glasoval, bo pokrito financiranje glavnega dela programa.

Več za državne ceste in železnice

Z znižanjem proračunskih sredstev za avtoceste smo bolj podprli področja železnic in državnih cest, ki so bila – kot že rečeno – v preteklih letih zastavljena, za nameček pa jih je težje financirati z drugimi viri.

Tako smo za ukrepe na državnih cestah v letošnjem letu namenili skoraj 41 odstotkov vsega proračuna ministrstva (ali 42,8 milijarde tolarjev), za leto 2007 pa 42 odstotkov (ali 47,4 milijarde tolarjev). Samo za investicijske projekte na državnih cestah v letu 2006 smo načrtovali 7,3 milijarde tolarjev oziroma 44 odstotkov več sredstev kot v rebalansu 2005 (23,9 milijarde tolarjev) in v letu 2007 za 4,8 milijarde tolarjev oziroma 21 odstotkov več glede na preteklo leto (28,7 milijarde tolarjev). S temi sredstvi bomo omogočili investicijske aktivnosti na 774 projektih.

Za področje železniškega prometa, predvsem za gospodarske javne služ-

be, je predvideno skoraj 43 milijard tolarjev oziroma 44 odstotkov sredstev letošnjega proračuna ter 42 milijard tolarjev oziroma 39 odstotkov proračuna v letu 2007.

Za aktivnosti gospodarske javne službe v avtobusnem prometu namenja ministrstvo 2,8 odstotka proračuna za letošnje leto, v letu 2007 pa 2,6 odstotka proračuna.

Računamo na sklade EU

Seveda pa tudi v letošnjem letu ostaja eden od glavnih ciljev našega ministrstva črpanje sredstev iz skladov Evropske unije. V mislih imam strukturni in kohezijski sklad, finančno iniciativo TEN-T, program PHARE, pobudo Skupnosti INTERREG ter Norveški finančni mehanizem in Bilateralno pomoč Kraljevine Nizozemske.

Moram pa poudariti, da bo treba pripraviti vse ustrezne dokumente in vzpostaviti pogoje za uspešno črpanje evropskih sredstev za področje prometa v finančnem obdobju 2007–2013. Tu nas čaka veliko dela.

Še nekaj »podrobnosti«

Poleg ciljev, ki sem jih omenil že med kratko predstavitvijo resolucij in drugih pomembnejših aktov iz normativnega dela programa vlade za prometni resor, naj v sklepnem delu prispevka povem,

- da bo Slovenija v prvi polovici letošnjega leta pripravljena na uvedbo digitalnega tahografa
- da aktivnosti v zvezi z uvedbo elektronskega sistema cestninjenja v prostem prometnem toku potekajo skladno z načrti in smernicami EU na tem področju; zaradi revizij in ponavljanja razpisa bo rok za dokončno izvedbo obeh testiranj (GNSS/CN - satelitska tehnologija/brezžično podatkovno omrežje, in DSRC - mikrovalovna komunikacija omejenega dosega) zelo verjetno premaknjen v prvo četrtletje 2007, ko načrtujemo pričetek postopkov za postopno uvajanje tehnoloških rešitev
- da bomo nadaljevali z urejanjem razmerij med državo in Luko Ko-

per ter ureditvijo premoženjsko-pravnih razmerij z družbama Aerodrom Ljubljana in Aerodrom Maribor, javnim podjetjem Kontrola zračnega prometa Slovenije in drugimi uporabniki stvarnega premoženja Republike Slovenije; z uresničitvijo teh dveh ciljev bomo po eni strani povečali prilive v proračun iz naslova zaračunanih najemnin ali zakupnin, po drugi strani pa povečali vrednost premoženja, ki smo ga dali v uporabo oziroma zakup

- in nenazadnje: da se že kar poglobljeno pripravljamo na prvo polovico leta 2008, ko bo Slovenija predsedovala Evropski uniji, naše ministrstvo pa področju prometa.

Skratka, zadali smo si ambiciozen program. Čaka nas veliko dela. A imamo voljo, zato sem prepričan, da ga bomo zmogli uresničiti...

mag. Janez Božič,
minister za promet

Minister Podobnik je obiskal Dolenjsko in Belo krajino

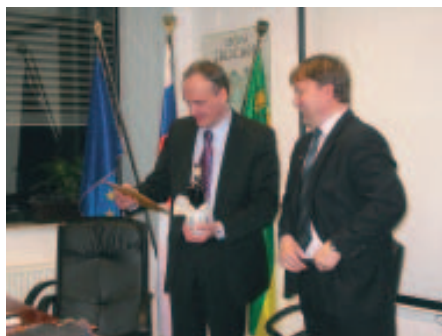
Izgradnja tretje razvojne osi je skladna z usmeritvami Strategije prostorskega razvoja Slovenije

Minister za okolje in prostor Janez Podobnik je s sodelavci 24. in 25. januarja, v okviru programa obiska Vlade RS, obiskal Dolenjsko in Belo krajino, kjer so se pogovarjali o aktualnih okoljskih in prostorskih temah. V torek, 24. januarja, se je srečal s predstavniki občin Trebnje in Škocjan.

Minister Podobnik se je v občini Trebnje srečal z županom in njegovimi sodelavci. Na tem srečanju so udeleženci razpravljali o komunalni infrastrukturi, strategiji prostorskega razvoja občine in državnem lokacijskem načrtu za avtocesto na območju občine. Kasneje je minister obiskal tudi občino Škocjan, kjer se je z županom Zupetom in njegovimi sodelavci pogovarjal o avtocestnem priključku Dobruška vas in III. razvojni osi, razvoju poslovne cone v Dobruški vasi in komunalni infrastrukturi v občini.

Minister Podobnik je z delovnim obiskom občin v okviru programa obiska vlade nadaljeval v sredo, 25. januarja, ko je obiskal občine Semič, Novo mesto in Šentjernej. V Semiču in Novem mestu se je minister Podobnik srečal z županoma Bukovcem in

Kovačičem ter njunimi sodelavci. Glavna tema srečanja je bila tretja razvojna os, ki ne vključuje samo cestne povezave, temveč gre za širši razvojni projekt, ki vključuje več vidikov razvoja, od gospodarstva, prometa in turizma, pa tudi različne institucije, ki soustvarjajo razvoj območja osi v povezavi regionalnih središč Koroške, Savinjsko - Šaleške regije, Posavja, Zasavja, Dolenjske in Bele krajine. Izgradnja tretje razvojne osi je skladna z usmeritvami Strategije prostorskega razvoja Slovenije, ki narekuje razvoj učinkovitih prometnih povezav med mesti in njihovimi zaledji ter obrobni, manj razviti regijami, kar je eden od pomembnih dejavnikov policentričnega razvoja, ki prispeva h krepitvi konkurenčnega položaja teh regij ter s tem k socialni, ekonomski in prostorski koheziji.

V občini Škocjan

V občini Semič

V mestni občini Novo mesto

V občini Šentjernej

V okviru svojega obiska se je minister Janez Podobnik srečal tudi z županom občine Šentjernej, Hudoklinom in njegovimi sodelavci. Govorili

so predvsem o izgradnji Centralne čistilne naprave v Šentjernej, izgradnji kanalizacijskega sistema in romski problematiki. *djg*

Obisk ministra Janez Podobnika v Komendi

Za ureditev vprašanj krvavškega vodovoda

26. januarja je minister za okolje Janez Podobnik s svojimi sodelavci Metko Černelč, direktorico Direktorata za urejanje okolja, Vesno Planinšec, Barbaro Strle in Iztokom Rozmanom obiskal Občino Komenda. Delegacijo je sprejel župan Tomaž Drolec, svetnika SLS OO Komenda dr. Marta Ciraj in Vid Koritnik, ter direktorica Občinske uprave Občine Komenda Majda Ravnikar. Minister je v okviru svojega obiska obiskal tudi Občinski svet, ki je tega dne ravno sprejema proračun Občine Komenda.

Občinska stran je ministru predstavila načrte v zvezi s poslovno cono, izgradnjo kanalizacije odvajanja odpadnih vod in oskrbo s pitno vodo. Poslovno cono si je minister tudi ogledal. Ekipa ministrstva je občinskim sodelavcem predstavila zahteve zakonodaje glede varovanja zemljišč, posebej tistih, ki so določena za območja Nature 2000. Prisotni so ugotovili,

da je Občina Komenda te zahteve že spoštovala in je ta občutljiva zavarovana zemljišča in njihova vplivna območja že izločila iz načrtovanja cone. Predstavljene so bile tudi nameravane spremembe zakonodaje s področja urejanja okolja, ki ne predvidevajo več nujne izdelave prostorske strategije kot posebnega dokumenta, temveč se jo lahko sprejme skupaj s pro-

storskim načrtom, samostojno pa le, če občina to izrecno želi. Minister je na priložnostni tiskovni konferenci povedal, da je ekipa iz MOP v prijateljskem razgovoru z lokalno oblastjo predstavila postopke, ki jih je potrebno upoštevati v skladu z zakonodajo, da je ugotovil, da občinske strokovne službe odgovorno vodijo postopke, da je potrebno poskrbeti, da bo imela

cona vso potrebno dokumentacijo in da bo predvidena ustrezna zaščita območja Nature 2000, da je treba poskrbeti za ustrezno arhitekturno in krajinsko ureditev cone, da je Občina Komenda lep primer, da je bil projekt lokalne samouprave eden najboljših po osamosvojitvi RS. Zagotovil je podporo pri reševanju lastniških in drugih vprašanj krvavškega vodovoda, zavzel se je za hitro rešitev vprašanja odlagališča inertnih odpadkov na območju sedanjega odlagališča, na katerem so verjetno še stara bremena iz preteklosti, zato je potreben redni monitoring, deponija pa naj bi bila zaprta do 31.12.2007. Zagotovil je podporo izgradnji krožišča v Mostah in se seznanil s stanjem odvajanja odpadnih voda. Poudaril je, da je v pripravi prostorskih planov treba vključevati tudi javnost, kar daje večjo legitimiteto sprejetim odločitvam. Izrazil je željo, da bi občina v bližnji prihodnosti izdelala celovit program varstva okolja. Župan je dodal še pomembni okoljski doprinos plinovoda, ki ga Občina Komenda dosledno uvaja ob izgradnji nove infrastrukture. *aj*

Minister, župan in podžupan

V županovi pisarni

V poslovni coni

Javna tribuna o okolju, o prostoru in o politiki v Domžalah

Minister Janez Podobnik: Poenostavitve pri pridobivanju dovoljenj že v letošnjem letu

V sredo, 1. februarja, nas je obiskal predsednik SLS in minister za okolje in prostor Janez Podobnik. Člani SLS smo že več mesecev zaznavali, da je med soobčani kar nekaj vprašanj in problemov s področij, kot so: stavbna zemljišča, stanovanjska problematika, strategija Slovenije v ohranjanju narave ter vode, odpadki, raba energije, dimnikarstvo... - ki jih pokriva prav to ministrstvo. Ker so ponavadi odgovori strokovnih služb in uradov zelo suhoparni ter neosebni, smo imeli namen omogočiti postavljanje vprašanj neposredno »iz ljudstva« na vlado. Glede na polno dvorano Kulturnega doma v Dobu ter ob dejstvu, da smo pravzaprav izčrpali vsa vprašanja, smo lahko zagotovo zadovoljni.

Minister Janez Podobnik s sodelavci

Dvorana Kulturnega doma na Močilniku je bila polna

Predsednik SLS se je svojim članom pridružil še na večerji, ki so jo izkoristili tudi za pogovor o aktualni politični situaciji.

Minister Podobnik je s seboj pripeljal tudi svojo strokovno ekipo: Metko Černelč, generalno direktorico Direktorata za prostor, mag. Bernardo Podlipnik, vodjo Sektorja za javne službe varstva okolja ter dr. Petra Skoberne s Sektorja za varstvo narave, tako da je bil v svojih odgovorih in pojasnilih lahko zelo konkreten in aktualen.

Presenečeni smo bili nad odzivom, ki je napovedoval veliko zanimanje za našega gosta - to se je potrdilo z do zadnjega kotička napolnjeno dvorano - nikakor pa nismo bili presenečeni nad temami, ki so se izkazale kot problematične. V prvi vrsti je to vprašanje plačevanja nadomestil za nezazidana stavbna zemljišča, ki je v zadnjem letu neprijetno presenetilo predvsem kmetovalce. Minister je pojasnil, da do sprejetja nove davčne reforme ne bo sprememb glede tega načina obdavčenja. Izkazalo pa se je, da so resnično najbolj problematična prav zemljišča okrog kmetijskih gospodarskih poslopij, še posebej na zaščiteneh kmetijah. Kmetovalci nimajo namreč prav nobenega namena ta zemljišča prodajati ali pozidati, pa vseeno plačujejo relativno visoke davke. Soglasna je bila ugotovitev, da bi bilo potrebno takšna zemljišča izvzeti iz plačevanja nadomestil za nezazidana stavbna zemljišča.

Razpravo smo nadaljevali z obravnavo problematike odlagališč za odpadke, še posebej zato, ker smo se nahajali v neposredni bližini deponije Dob. Vsi postopki umeščanja deponij v prostor so zelo zapleteni, saj imajo pri presoji vplivov deponije na okolje pravico sodelovati tudi stranski

udeleženci. Mag. Podlipnik je povedala, da se tega problema še kako zavedajo, vendar je bila glede prihodnosti optimistična.

V nadaljevanju je dr. Skoberne na kratko predstavil strategijo »Natura 2000«, ki ureja varovanje narave z direktivami EU. V Sloveniji je kar 36% ozemlja v varovanih območjih, vendar pa ne gre za klasična zavarovana območja, tako da gre čez »natura« lahko tudi npr. cesta. V naši občini je primer Ihanska jama, kjer gre za varovanje netopirja. Konkretno to pomeni, da je potrebno varovati njegovo zatočišče in hrano, vse drugo, kar tega ne moti, pa se lahko izvaja. Pri Prevojskih in Češeniških gmajnah pa naj se ohrani barje.

Preostanek javne tribune, kar dobro uro, pa smo nadaljevali z vprašanji iz publike. Glede cestninske postaje v Krtini je Podobnik poudaril, da upa, da državna podjetja, kot je DARS, ne gradijo na črno, je pa vse odvisno od definicije, ali je cestninska postaja pomožni objekt ali ne. Jože Nemeč iz Društva za varstvo okolja Domžale - Kamnik je pozval k poenostavitvi in bolj prijaznim postopkom pri pridobivanju raznih dovoljenj. Glede tega je minister Podobnik napovedal pozitivne spremembe že v letošnjem letu. Direktorica čistilne naprave ga. Buriča je opozorila predvsem na cene posojil pri okoljskih investicijah, mlad kmetovalec Franc Pečnik s Količevega pa na nerazumno visok komunalni prispevek, ki bi ga moral plačati ob selitvi kmetije. Občan iz Žej je spraševal o postopkih pri ravnanju z gradbenimi odpadki in delom inšpekcijskih služb v zvezi z omenjeno proble-

matiko. Ponovno je bilo opozorjeno na območja brez javnega vodovoda v naši občini (Brdo, Kolovec). Podobnik je predlagal črpanje sredstev iz skladov EU za te namene, vendar pa so predpogoj predhodno zbrana soglasja, služnostne pravice in gradbena dovoljenja.

Po dobrih dveh urah smo naše srečanje zaključili ter se pred dvorano us-

tavili še na klepetu ob toplim čaju, kuhanem vinu in piškotih. Minister Janez Podobnik pa je obljubil, da bodo na vsa vprašanja, ki so jih udeleženci pisno postavili predhodno ali na sami tribuni, tudi pisno odgovorili. Na izpolnjevanje te obljube bomo tudi kot občinski odbor Slovenske ljudske stranke Domžale še posebej pozorni.

Rok Ravnikar

Minister za okolje in prostor Janez Podobnik se je 14. februarja, skupaj s svojimi strokovnimi sodelavci, v Cerknem srečal z župani občin Cerkno, Idrija in Tolmin. Na delovnem srečanju so se udeleženci pogovarjali o prostorskem razvoju območja doline reke Idrijce, v navezavi na širši medregijski prostor ter o okoljskih vidikih razvoja omenjenega območja.

Minister Janez Podobnik se je srečal s predstavniki občine Logatec

MOP občini Logatec odobril tri projekte

Janez Podobnik, minister za okolje in prostor, je 27. januarja sprejel župana občine Logatec Janeza Nagodeta s sodelavci. Na delovnem sestanku so obravnavali aktualne okoljske in prostorske teme.

Ministrstvo za okolje in prostor je občini Logatec na podlagi javnega razpisa za sofinanciranje lokalne infrastrukture za obdobje 2004-2006 odobril tri projekte, in sicer: rekonstrukcijo obstoječega vodovoda in izgradnje kanalizacije v zahodnem delu občine ter kanalizacije Jačka Logatec.

Obstoječe odlagališče komunalnih odpadkov v občini ima dovoljenje za obratovanje do konca leta 2007. Na podlagi temeljitih hidrogeoloških raziskav ter izpolnjevanju drugih okoljskih parametrov bo možno v kratkem času napovedati, ali bo odlagališče lahko pridobilo IPPC dovoljenje in s tem možnost obratovanja tudi po letu 2008.

Minister Janez Podobnik in direktorica Direktorata za prostor Metka Černelč sta predstavila tudi konkretne spremembe prostorske zakonodaje, predvsem Zakona o urejanju prostora.

djg

Cerkniško jezero z okolico predlagano za uvrstitev na seznam mokrišč mednarodnega pomena

Vlada RS se je na seji 19. januarja seznanila s predlogom Ministrstva za okolje in prostor, da se območje Cerklješkega jezera z okolico uvrsti na Seznam mokrišč mednarodnega pomena kot izhaja iz 2. člena Konvencije o močvirjih.

in površinskih mokrišč v skupnem hidrološkem sistemu. Območje je pomembno zaradi biotske vrednosti tako površinskih mokriščnih habitatov in vrst kot tudi podzemeljske favne.

S tem, ko je mokrišče uvrščeno na seznam, pogodbenica skrbi, da se eko-

okoljska politika, zato da se z njimi zagotavlja ohranjanje in monitoring ekološkega značaja tega območja in vključevanje v celostno upravljanje s porečjem. Za ohranjanje mokrišč Cerklješkega jezera z okolico je tudi pomembno celotno vodozbirno območje. Na tem območju je treba dosledno izvajati predpise s področja varstva okolja in voda.

Slovenija je začela s procesom uvrstitve najpomembnejših mokrišč na Seznam mokrišč mednarodnega pomena že leta 1993 (Sečoveljske soli-

Vlada je hkrati ministrstvu naložila, da izvede nadaljnje aktivnosti do Sekretariata Konvencije.

Cerkniško jezero z okolico je na svetovni ravni šolski primer povezave in součinkovanja podzemeljskih

loški značaj mokrišča ohranja ali izboljšuje in z območjem primerno upravlja. V tem pogledu so za območje Cerklješkega jezera z okolico že opredeljeni ukrepi, ki jih določata slovenska in evropska zakonodaja ter

ne). Ta prizadevanja so se nadaljevala in leta 1999 je bilo na seznam uvrščeno območje Škocjanskih jam (kot prvo podzemno mokrišče v Evropi).

djg

Minister Podobnik obiskal župane Zgornje Savinjskih in Šaleških občin

Tudi o ukrepih in rešitvah na področju učinkovite energetske rabe vodnega potenciala Savinje s pritoki

Minister za okolje in prostor Janez Podobnik je 14. februarja skupaj s sodelavci obiskal županje in župane gornje savinjskih občin. Minister jim je predstavil možnost izvedbe večjih in manjših sistemov čistilnih naprav ter pridobivanja sredstev iz kohezijskih oziroma strukturnih skladov; predlog Zakona o urejanju prostora ter strokovnimi podlagami, ukrepi in rešitvami na področju učinkovite energetske rabe vodnega potenciala Savinje s pritoki. Bilo je obravnavano tudi pereče vprašanje odzemanja naplavin na Savinji, kjer si župani in poslanec Jakob Prešern želijo ureditev tega področja na način, ki omogoča uporabo napla-

vin čim bližje mestu odlaganja za namene graditve javne infrastrukture.

Županom je bilo sporočeno, da Inštitut za vode RS pripravlja strokovno podlago preveritve možnosti odzemanja naplavin zaradi urejanja vodnega režima.

Govorili so še malih hidroelektrarnah, v srednjem in zgornjem vodotoku Savinje jih je kar 76, ter o ogrevanju na biomaso oziroma možnosti izrabe obnovljivih virov energije.

Na koncu so predstavniki Ministrstva za okolje in prostor župane seznanili s potekom projekta zamenjave azbestnih cevi v vodovodih, saj jih je v gornje savinjski dolini kar okoli 45 kilometrov.

djg

Minister Janez Podobnik podpisal Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) iz narave

Za ohranitev ustrezne populacije medveda, pa tudi poseljenega in obdelanega podeželja

Republika Slovenija je podpisnica številnih evropskih dokumentov, s katerimi se je aktivno zavzela za ohranitev evropskega prosto živečega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov. Vendar je Slovenija v skladu z 9. členom Bernske konvencije in 16. členom Habitatne direktive EU uveljavila tudi izjemo glede varstva velikih zveri za preprečitev resne škode, zlasti na posevkih, živini, gozdovih, gojiščih rib in vodi ter drugih vrstah premoženja pod pogojem, da ta izjema ne ogroža preživetje zadevne populacije.

Minister Janez Podobnik imenoval strokovno komisijo za pripravo Zakona o Triglavskem narodnem parku

Minister Janez Podobnik je 24. januarja sprejel sklep o imenovanju strokovne komisije za pripravo Zakona o Triglavskem narodnem parku (TNP).

Naloga komisije je, da na podlagi do sedaj zbranih dokumentov in pripravljenih strokovnih gradiv pripravi besedilo Zakona o Triglavskem narodnem parku, ki bo nadomestil sedaj veljavnega. Tako je komisija zadolžena, da pripravi pregled dosedanjega dela, strokovne ocene in pravne rešitve, izhodišča in teze za zakon, predlog zakona za medresorsko

usklajevanje in javno obravnavanje ter končni predlog za obravnavo zakona na Vladi RS. Imenovana strokovna komisija, ki vključuje različne strokovnjake s tega področja, bo pripravila zakonsko besedilo, ki lahko dobi nacionalni konsenz in zadostno podporo za sprejem v Državnem zboru RS.

Pri upravljanju s populacijami velikih zveri je Slovenija poskrbela za ohranjanje populacij tudi z lastno zakonodajo in sicer z Zakonom o ohranjanju narave, Uredbo o zavarovanju ogroženih živalskih vrst in ne nazadnje tudi s Pravilnikom o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) iz narave. Tako država Slovenija z vso resnostjo in strokovnostjo skrbi za ohranjanje vitalnih populacij velikih zveri. Vsak poseg v populacijo velikih zveri je strogo premišljen in strokovno argumentiran.

Na Ministrstvu za okolje in prostor smo v letošnjem letu pripravili osnutek Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) iz narave, ker je bil v prilogi do sedaj veljavnega Pravilnika o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) iz narave načrtovan odstrel samo za leto 2005. **Predlagane spremembe se nanašajo predvsem na prilogo obstoječega pravilnika, saj moramo določiti načrtovani odvzem rjavega medveda za leto 2006, ki predvideva odvzem 100 osebkov.** Pri tem je potrebno poudariti, da se mora izjemni odstrel, ki naj bi se izvedel v obdobju, ko načrtovani odstrel še ne bo izpolnjen, vključiti v načrtovani odstrel. V načrtovanem odstrelu se upošteva tudi predviden odlov petih medvedov za okrepitev populacije rjavih medvedov v Franciji.

Strokovne podlage za načrtovani odvzem za leto 2006 je Ministrstvu za okolje in prostor pripravil Zavod za gozdove Slovenije. Zavod za gozdove Slovenije na podlagi večletnih rezultatov monitoringa rjavega medveda in analize štetja, ki se izvaja na 167 stalnih vzorčnih ploskvah tudi za leto 2005 ugotavlja trend zviševanja številčnosti populacije in je na podlagi analize podatkov ocenjena na 500 – 700 osebkov.

Obseg in struktura načrtovanega odvzema osebkov iz narave sta določena v skladu s Strategijo upravljanja s populacijo rjavega medveda v Sloveniji iz leta 2002. Strategija določa, da je obseg odvzema osebkov iz osrednjega območja življenjskega prostora rjavega medveda praviloma v obsegu 5 – 10 % osebkov od ocenjenega šte-

vila osebkov, živečih v tem območju, izjemoma pa lahko tudi do 15 % osebkov, kadar je populacija neuskaljena z okoljem. Za robno območje, katerega cilj je preprečevanje prevelikega širjenja medvedov navzven, strategija ne določa največjega možnega odstotkovnega odvzema osebkov iz narave, pač pa se obseg posega določi glede na trende številčnosti populacije v osrednjem območju.

Odvzemi rjavega medveda so se vedno vršili na osnovi strokovne ocene stanja v populaciji in so prikazani v tabeli 1, ki jo je pripravil Zavod za gozdove Slovenije.

Podlaga za sprejem Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o odvzemu osebkov vrste rjavega medveda (*Ursus arctos*) iz narave je 7. a. člen Uredbe o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah, ki določa, da lahko minister s predpisom določi obseg selektivnega in omejenega odvzema živali iz narave.

Na koncu bi radi poudarili, da se v zadnjem času vedno bolj poudarja pomen aktivnega varstva ogroženih živalskih vrst, kjer se s kontroliranimi in nadzorovanimi posegi v populacije ogroženih živalskih vrst dosegajo neprimerno boljši rezultati, kot pa s pasivnim varstvom, ki zagovarja princip popolnega konzervatorstva oziroma popolnega neposeganja v populacije ogroženih živalskih vrst. Dejstvo je, da so naravni habitati ogroženih živalskih vrst zaradi človekovega vpliva večinoma do take mere spremenjeni, da pasivno varstvo ne omogoča zavarovanja vrste, temveč skoraj vedno še poslabša stanje v populaciji in s tem dodatno ogrozi možnosti za preživetje ogroženih živalskih vrst.

Ministrstvo poleg izgrajevanja široke palete spremljevalnih ukrepov v zvezi z zmanjševanjem števila srečanj človeka z medvedom načrtuje še dodatno usposobiti intervencijsko skupino v smislu čim hitrejšega reakcijskega časa ob nastopu t.i. »dogodka«. Strokovno pa bo potrebno proučiti tudi vse glasnejše zahteve prebivalcev po zoženju osrednjega območja življenjskega prostora vrste rjavega medveda v Sloveniji.

Tabela 1

Št. odvzetih medvedov	PO SPOLU			PO MASI				SKUPAJ
	samci	samice	nezn.	Do 100 kg	101-150 kg	nad 150 kg	nezn.	
cela Slovenija								
Lov. leto 94/95	19	20	2	23	11	6	1	41
Lov. leto 95/96	23	8	1	16	9	6	1	32
Lov. leto 96/97	29	17	1	28	16	3	-	47
Lov. leto 97/98	29	20	-	32	13	4	-	49
Lov. leto 98/99	37	21	4	29	20	9	4	62
Lov. leto 99/00	33	23	-	40	5	11	-	56
Lov. leto 00/01	38	21	-	37	19	3	-	59
Koled. leto 2001	40	23	2	37	19	7	2	54
Koled. leto 2002	73	42	1	86	20	9	1	116
Koled. leto 2003	45	26	1	53	13	6	-	72
Koled. leto 2004	49	29	2	52	17	9	2	80
Koled. leto 2005	50	45	-	69	22	4	-	95
Skupaj 94/95 -2005	453	289	14	492	176	77	11	756
Razmerje (%)	60	38	2	65	23	10	2	100

Vir: Strokovno mnenje Zavoda za gozdove za odstrel velikih zveri za leto 2006

Načrtovani odstrel osebkov v obdobju od 15. februarja do 30. aprila 2006 in od 1. oktobra do 31. decembra

1. V osrednjem območju življenjskega prostora vrste rjavega medveda se izvede načrtovani **odstrel 83 osebkov** v naslednjih lovsko upravljaljskih območjih in težnostnih kategorijah:

- v delu **kočevsko-belokranjskega** lovsko upravljaljskega območja, ki obsega lovišča Loka pri Črnomlju, Sinji vrh, Črnomelj, Banja Loka-Kostel, Kočevje, Mala gora, Struge na Dolenjskem, Draga, Osilnica, Velike Lašče, Lazina, Velike Poljane, Loški potok, Ribnica, Dolenja vas, Sodražica, Turjak, Predgrad, Dragatuš, Dobropolje, Suha krajina in Taborska jama ter lovišča s posebnim namenom: Medved, Snežnik Kočevska Reka in Žitna gora:

Težnostna kategorija	Do 100 kg	Od 100 do 150 kg	Nad 150 kg	Skupaj
Število osebkov	27	11	3	41

- v delu **notranjskega** lovsko upravljaljskega območja, ki obsega lovišča Begunje, Cerknica, Cajnarje, Grahovo, Rakek, Žilce, Lož-Stari trg, Iga vas, Babno polje, Gornje jezero, Kozlek, Trnovo, Mokrc, Rakitna, Tabor Zagorje, Prestranek, Javornik-Postojna, Pivka, Borovnica, Nova vas, Ig, Rakovnik-Škofljica in Tomišelj ter lovišča s posebnim namenom Jelen in Ljubljanski vrh:

- v delu **zahodno visoko kraškega** lovsko upravljaljskega območja, severo-

Težnostna kategorija	Do 100 kg	Od 100 do 150 kg	Nad 150 kg	Skupaj
Število osebkov	26	9	3	38

zahodno od avtoceste Ljubljana - Razdrto, ki obsega lovišča Planina, Hrenovice, Bukovje, Črna jama, Idrija, Javornik, Krekovše, Col, Kozje stena, Nanos, Trebuša Logatec, Hotedršica, Trnovski gozd in Vrhnika (južno od železniške proge Ljubljana-Postojna):

Težnostna kategorija	Do 100 kg	Od 100 do 150 kg	Nad 150 kg	Skupaj
Število osebkov	2	1	1	4

2. V robnem območju življenjskega prostora vrste rjavega medveda se izvede načrtovani **odstrel 17 osebkov** v naslednjih lovsko upravljaljskih območjih in težnostnih kategorijah:

- v delu **kočevsko-belokranjskega** lovsko upravljaljskega območja, ki obsega lovišča: Suhor, Metlika, Gradac, Adlešiči, Vinica, Smuk-Semič, Krka in Grosuplje:

Težnostna kategorija	Do 100 kg	Od 100 do 150 kg	Nad 150 kg	Skupaj
Število osebkov	2	1	0	3

- v delu **novomeškega** lovsko upravljaljskega območja, ki obsega lovišča: Plešivica - Žužemberk - levi breg reke Krke, Toplice, Padež, Novo mesto, Dobrnič, Gorjanci, Brusnice, Orehovica, Šentjernež, Trebnje, Veliki Gaber in Mirna peč

in

- v delu **posavskega** lovsko upravljaljskega območja, ki obsega lovišča: Koštanjeva na Krki, Podbočje, Cerklje ob Krki, Čatež ob Savi in Mokrice:

Težnostna kategorija	Do 100 kg	Od 100 do 150 kg	Nad 150 kg	Skupaj
Število osebkov	4	1	0	5

- v delu **zasavskega** lovsko upravljaljskega območja, ki obsega lovišča: Višnja gora, Ivančna gorica, Šentvid pri Stični in sicer južno od avtoceste Ljubljana - Korentitka:

Težnostna kategorija	Do 100 kg	Od 100 do 150 kg	Nad 150 kg	Skupaj
Število osebkov	1	1	0	2

- v delu **primorskega** lovsko upravljaljskega območja, ki obsega lovišča: Senožeče, Timav - Vreme, Slavnik - Materija, Žabnik - Obrov, Podgorje, Videž - Kozina, Gaberk - Divača, Vrhe - Vrabče, Raša - Štorje, Bukovca, Brkini, Prem in Gradišče - Košana

in

- v delu **notranjskega** lovsko upravljaljskega območja, ki obsega lovišče Zemon:

Težnostna kategorija	Do 100 kg	Od 100 do 150 kg	Nad 150 kg	Skupaj
Število osebkov	4	2	0	6

- v delu **zahodno visoko kraškega** lovsko upravljaljskega območja, ki obsega lovišča: Dole nad Idrijo, Jelenk, Čaven, Čepovan, Gorica, Grgar, Hubelj, Lijak, Most na Soči, Anhovo (levi breg Soče), Vipava, Vojkovo in Rovte in

- v delu **triglavskega** lovsko upravljaljskega območja, ki obsega lovišča: Otavnik, Planota in Porezen.

Težnostna kategorija	Do 100 kg	Od 100 do 150 kg	Nad 150 kg	Skupaj
Število osebkov	1	0	0	1

Utrinek iz Dubaja, Dubai Tower, v enem izmed obeh je bil sprejem po podelitvi Zayedovih nagrad.

Sprejeta mednarodna strategija ravnanja s kemikalijami

Po skoraj treh letih trdih pogajanj je bila 6. februarja v Dubaju, Združeni arabski emirati, sprejeta Mednarodna strategija ravnanja s kemikalijami (SAICM), katere cilj je, da bi v svetovnem merilu leta 2020 kemikalije uporabljali varno, tako da ne bi povzročali neobvladljivega tveganja za človeka in okolje. Konference se je udeležilo okoli 650 udeležencev iz 140 držav, med njimi 27 ministrov. Slovenija se je konference udeležila s 5 - člansko delegacijo, ki jo je vodil minister za zdravje mag. Andrej Bručan, namestnik je bil minister za okolje Janez Podobnik, člani pa dr. Marta Ciraj, direktorica Urada RS za kemikalije, Zvezdana Veber-Hartman, sekretarka v Ministrstvu za zdravje in Emil Ferjančič, podsekretar v Ministrstvu za okolje in prostor.

Slovenija se je v celoti pridružila govoru v imenu EU, ki ga je podal minister Josef Pröll iz Avstrije, ki je trenutno predsedujoča EU. Države EU, ki so še imele ministrsko delegacijo, so bile: Švedska, Portugalska, Finska, Bolgarija, Madžarska. Dodatno je Slovenija, ki sta jo zastopala dva ministra, Andrej Bručan in Janez Podobnik, poudarila, da je sprejem SAICM izjemnega pomena za kemijsko var-

nost in pozvala vse države, da naredijo vse, da bo sprejet ustrezen sporazum. Minister je poudaril pomen SAICM za izboljšanje kemijske varnosti najbolj ranljivih skupin, kot so otroci, mladi in neformalne skupine ter delavci v kmetijstvu. Izrazil je podporo "Quick start programu" in se zavzel za sprejem in uporabo načela previdnosti na svetovni ravni ter poudaril, da Slovenija to načelo dosled-

no uporablja za zaščito zdravja ljudi in okolja. Izrazil je tudi zahvalo WHO za njen prispevek v SAICM ter UNEP-u za vodenje tega procesa, posebno zahvalo pa je izrazil ambasadorki Viveki Bohn, predsednici dveh pripravljalnih konferenc, za njen osebni doprinos k uspešnemu razvoju SAICM.

Delegacija Republike Slovenije se je udeležila tudi slovesne podelitve mednarodne Zayedove nagrade za dosežke na področju okolja in slovesnega odprtja 9. srečanja Izvršnega odbora UNEP in Svetovnega srečanja foruma okoljskih ministrov UNEP-GC/GMEF. Klaus Töpfer, direktor UNEP, je v uvodu povedal, da je na tem srečanju prijavljenih 160 držav,

do drugih, oziroma profitno razmišljanje v poslovnem svetu, ki uničuje svet in postavlja prihodnost sveta na kocko. Pozval je svetovne voditelje in gospodarstvenike, da ravnajo trajnostno in da naj spodbujajo razvoj obnovljivih virov energije. Poudaril je, da je ena izmed obnovljivih energij tudi politična energija, in da je predvsem od te energije odvisno, ali se bo dajalo dovolj pozornosti okolju v korist prihodnjih generacij. Nagrado, v vrednosti 1 mio US\$, bo namenil kot "semenski denar" za fundacijo za izobraževanje afriških deklet in za kmetijstvo. Nagrada za dosežke na znanstvenem področju je bila podeljena Millennium Ecosystem Assessment, timu 1360 strokovnjakov, ki delujejo na po-

dročju okolja, nagrada za okoljske ukrepe, ki imajo pozitiven učinek na družbo pa Angeli Cropper iz Trinidada in Tobago in Emilu Salem, nekdanjemu indonezijskemu ministru za okolje in populacijo in predsedniku odbora zaupnikov številnih indonezijskih okoljskih organizacij. V obrobju konference je potekalo več različnih srečanj. Delegacija Republike Slovenije se je udeležila tudi posebnega Posveta ministrov o otrocih, kemikalijah in okolju, ki ga je priredila Mreža ženskih ministric za okolje. Predsednica te mreže je švedska ministrica za okolje Lena Sommestad. Na srečanju so predstavili prizadevanja za večje vedenje o vplivih okolja na otroke in poudarili, da je podatkov dovolj, da vemo, da je treba temu področju posvetiti večjo pozornost. Predstavljeno je bilo tudi, zakaj so

120 pa jih zastopajo ministri. Gre za izjemno veliko politično silo, ki lahko naredi zelo veliko za prihodnost našega planeta. Nagrade je podelil ustanovitelj te nagrade v letu 2001 šejk Mohammad Bin Rashid AL Maktoum, podpredsednik in predsednik vlade ZA Emiratov in vladar Dubaja. Nagrado za svetovne dosežke pri vodenju na področju okolja je prejel generalni sekretar Združenih narodov Kofi Annan, ki jo je osebno prevzel in podal odličen govor. Poudaril je, da je skrajni čas za odločne ukrepe. Kofi Annan se je šejku zahvalil za ustanovitev te nagrade in povedal, da je to nagrada, ki spodbuja in prispeva k varovanju okolja in zdravja ljudi, ne samo na regijski, temveč tudi na svetovni ravni. Kofi Annan je še poudaril, da trenutno v svetu prevladuje kratkoročno razmišljanje, od enih volitev

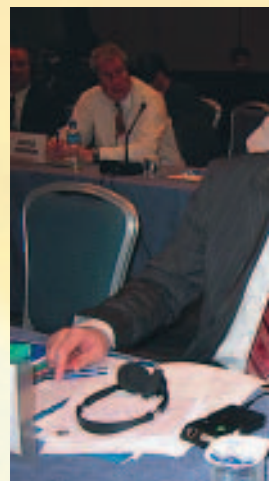
dročju okolja, nagrada za okoljske ukrepe, ki imajo pozitiven učinek na družbo pa Angeli Cropper iz Trinidada in Tobago in Emilu Salem, nekdanjemu indonezijskemu ministru za okolje in populacijo in predsedniku odbora zaupnikov številnih indonezijskih okoljskih organizacij. V obrobju konference je potekalo več različnih srečanj. Delegacija Republike Slovenije se je udeležila tudi posebnega Posveta ministrov o otrocih, kemikalijah in okolju, ki ga je priredila Mreža ženskih ministric za okolje. Predsednica te mreže je švedska ministrica za okolje Lena Sommestad. Na srečanju so predstavili prizadevanja za večje vedenje o vplivih okolja na otroke in poudarili, da je podatkov dovolj, da vemo, da je treba temu področju posvetiti večjo pozornost. Predstavljeno je bilo tudi, zakaj so

Del delegacije, minister za okolje Janez Podobnik, dr. Marta Ciraj, direktorica Urada RS za kemikalije, in mag. Andrej Bručan, minister za zdravje.

Delegacija v pogovoru z delegacijo ZR Nemčije o skupnih projektih v prihodnje.

Govor ministra Janeza Podobnika na Mednarodni konferenci o varnem ravnanju s kemikalijami. Nastopil je 11. po vrsti med 69 govorniki in prvi med posameznimi članicami EU (medtem ko je Avstrija kot predsedujoča EU v imenu držav članic nastopila kot 5. po vrsti). Zadaj predsednik konference, argentinski minister za okolje, Mariano Arana, in direktor SAICM sekretariata John Buccini, ki je sam vodil pogajanje za eno izmed najpomembnejših konvencij o obstojnih organskih onesnaževalih - Stockholmska konvencija.

otroci še posebej ranljiva skupina. Poudarjeno je bilo, da iz številnih dokumentov WHO, pa tudi drugih, izrecno izhaja, da je treba v državah pripraviti nacionalne programe za zdravje in okolje, ki bodo upoštevali tudi posebno ranljive skupine, predvsem otroke. Drugo srečanje, ki se ga je udeležila predstavica delegacije, je bila predstavitev skupne baze kemikalij skandinavskih držav, ki je nastala na podlagi politične zaveze ministrov Severnih držav Norveške, Švedske, Danske, Finske, Islandije. Gre za tri različne baze (N-class database (<http://www.kemi.se/nclass>), SPIN - Substances and Preparation in Nordic countries (www.spin2000.net) in NSDB - Nordic substance database (vsebuje 18000 snovi)), ki so nastajale na podlagi že obstoječih baz vseh držav v sodelovanju med državami in z UNEP. Gre za izjemno lep primer sodelovanja na regijski ravni. *aj*

Del delegacije na Mednarodni konferenci o kemikalijah, 4.- 6. februar, Dubai

ZOS zaslužen za morebitno ustanovitev še petih novih občin

Strokovno pripravljene pobude za oceno ustavnosti in zakonitosti Sklepa državnega zbora o ugotovitvi, da posamezna območja ne izpolnjujejo pogojev za ustanovitev občin (sklep), ki smo jih pripravili na Združenju občin Slovenije (ZOS) in so jih vložili poslanci državnega zbora in občinski svet Mozirje, so bile uspešne. Tako mora državni zbor ponovno preučiti predloge za ustanovitev novih občin Poljane, Rakek, Rečica ob Savinji, Spodnja Idrija in Šentrupert ter oceniti, ali izpolnjujejo z ustavo in z Zakonom o lokalni samoupravi (ZLS) predpisane pogoje za ustanovitev občin oziroma za spremembo njihovih območij.

Ustavno sodišče je 16. februarja 2006 v postopku za oceno ustavnosti, začetem na pobude poslancev Josipa Bajca, Antona Kokalja, Marjete Uhan in Mojce Kucler Dolinar ter občinskega sveta občine Mozirje odločilo, da se razveljavi tretji odstavek 14.a člena ZLS. Ker je zakonodajalec razširil pristojnosti ustavnega sodišča tako, da so pooblastila in naloge v neskladju z njegovo vlogo v pravnem sistemu, je tretji odstavek 14.a člena ZLS v neskladju z 2. členom v povezavi s 160. in 162. členom ustave, zato ga je ustavno sodišče razveljavilo.

Ustavno sodišče je razveljavilo tudi del sklepa državnega zbora, s katerim je zavrnil predloge za ustanovitev občin Poljane, Rakek, Rečica ob Savinji, Spodnja Idrija in Šentrupert. Obenem je ustavno sodišče državni zbor zavezalo, da v roku, ki bo še omogočal izvedbo morebitnih referendumov, ponovno preuči omenjene predloge za ustanovitev novih občin ter oceni, ali izpolnjujejo z ustavo in z ZLS predpisane pogoje za ustanovitev občin oziroma za spremembo njihovih območij. Za svojo odločitev pa mora državni zbor navesti prepričljive razloge. Kot je namreč ugotovilo ustavno sodišče, iz zakonodajnega gradiva ni mogoče ugotoviti prepričljivih razlogov, da omenjene občine ne izpolnjujejo zahtevanih pogojev.

Ustavno sodišče v odločbi ugotavlja, da iz mnenja vlade in iz zakonodajnega gradiva izhaja, da držijo navedbe pobudnikov, da je bil razlog za zavrnitev predlogov za ustanovitev novih občin neobstoj zdravstvenega doma na predlaganih območjih.

Ustavno sodišče je že v prejšnjih odločbah ugotovilo, da samo zaradi neobstoja zdravstvenega doma na predlaganem območju ni mogoče zavrniti predloga za ustanovitev občine. Vendar je predlagatelj začetka postopka za ustanovitev nove občine dolžan utemeljiti razloge, ki utemeljujejo ustanovitev nove občine. Iz predloga za ustanovitev nove občine mora izhajati, da je predlagana občina sposobna samostojno ali v sodelovanju z drugimi občinami zagotavljati uresničevanje skupnih potreb.

Ker iz zakonodajnega gradiva ni mogoče ugotoviti prepričljivega razloga, da

predlogi za ustanovitev občin Poljane, Rakek, Rečica ob Savinji, Spodnja Idrija in Šentrupert ne izpolnjujejo z ZLS predpisanih pogojev, so z odločitvijo državnega zbora kršena načela enakosti pred zakonom iz drugega odstavka 14. člena ustave in pravne države iz 2. člena ustave. Zato je ustavno sodišče del sklepa državnega zbora o zavrnitvi razveljavilo.

Ker bi s takojšno razveljavitvijo nastala neustavna pravna praznina, je ustavno sodišče začetek učinkovanja razveljavitve tretjega odstavka 14.a člena ZLS odložilo za čas enega leta od objave odločbe v uradnem listu. Tako bo zakonodajalec imel dovolj časa za oceno vseh možnih rešitev ter za izbiro najustreznejšega in najučinkovitejšega

pravnega varstva. Dokler ne začne učinkovati razveljavitve tretjega odstavka 14.a člena ZLS, je edino pravno varstvo zoper sklep zagotovljeno pred ustavnim sodiščem. Zato je ustavno sodišče vse vloge pobudnikov štelo za pobude za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti sklepa.

V ZOS pozdravljamo odločitev ustavnega sodišča, ki je upoštevalo dosedanja prakso, ki jo je imel državni zbor za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev za ustanovitev novih občin. Pričakujemo, da bo državni zbor upošteval odločbo ustavnega sodišča in tako omogočil navedenim petim območjem, da se na referendumu odločajo za ustanovitev novih občin. Če bi bili referendumi uspešni, bomo v Republiki Sloveniji imeli 210 občin.

Polona Drofenik,
generalna sekretarka ZOS

Potrebna plačila pri poslu
8270 KRŠKO

revija za
**sadjarstvo,
vinogradništvo
in vinarstvo**

letnik XVII, februar 2006, številka 990 SIT,
za naročnike 890 SIT
ISSN 0353-5711

priloga
Vrtnine

Škropilni programi za koščičarje

Škropilna tehnika

Oksidacijsko-redukcijski potencial vina

NAROČILA: 040 710 209, 07 49 05 475,
faks: 07 49 05 476, E-pošta: urednistvo@sad.si

Vlada RS je na predlog vladne službe za lokalno samoupravo in regionalno politiko potrdila predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij

Razlogi za sprejem zakona

Z Zakonom o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij je bilo v Sloveniji v prvem postopku, ki je bil izveden v letu 1994, ustanovljenih 147 občin, od tega jih je bilo 11 mestnih. Njihova območja so bila preoblikovana v letu 1998

z novim Zakonom o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij. Ustanovljenih je bilo še 45 novih občin ter dodatna občina v letu 2002 in sicer z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij.

Danes je v Sloveniji 193 občin, katerih območja se lahko spremenijo, ustanovijo pa se lahko nove občine z zakonom, ki ga sprejme Državni zbor Republike Slovenije po postopku, ki ga določa Zakon o lokalni samoupravi. Postopek se začne na predlog predlagateljev zakona ali občinskega sveta in obsega predhodni postopek, v katerem državni zbor ugotovi, ali predlog izpolnjuje pogoje, ki jih določa zakon za spremembo območja občine oziroma ustanovitev nove občine, referendum, s katerim se ugotovi volja prebivalcev ter zakonodajni postopek za sprejem zakona, s katerim

se spremenijo območja občin oziroma ustanovijo nove občine.

Po obravnavi predlogov za spremembo območij občin oziroma za ustanovitev novih občin v jeseni minulega leta je Državni zbor Republike Slovenije najprej pridobil mnenja občinskih svetov občin, katerih območja naj bi se spremenila. Na podlagi slednjega ter na podlagi mnenja in predloga vlade kot tudi poročila in mnenja Komisije državnega zbora za lokalno samoupravo 15. decembra lani je državni zbor sprejel Sklep o ugotovitvi, da posamezna območja ne izpolnjujejo pogojev za ustanovitev občine oziroma za spremembo njenega območja ter Odlok o razpisu referendumov in določitvi referendumskih območij za ustanovitev občin ter za določitev oziroma spremembo njihovih območij, s katerim je določil območja, na katerih je bil 29. januarja letošnjega leta izveden referendum za ugotovitev volje prebivalcev.

Postopek za sprejem zakona, s katerim se ustanovijo občine oziroma se spremenijo njihova območja, se lahko začne po opravljenem referendumu, s katerim se ugotovi volja prebivalcev. Občina se lahko razdeli na dvoje ali več novih občin, če območje vsake od pred-

videnih novih občin izpolnjuje pogoje, na referendumu pa mora biti v večinski podporo tudi volja prebivalcev.

Večina referendumov uspela, volja volivcev skoraj povsod izražena

Na 138 voliščih, ki so predzadnji dan letošnjega januarja ob 7:00 uri zjutraj odprla svoja vrata, so prebivalci nekaterih slovenskih krajev izražali svojo voljo, v katerih občinah želijo živeti. Večinoma so se opredeljevali o ustanovitvi novih občin, v nekaterih primerih pa o priključitvi posameznih naselij k drugi občini. V skladu s predlogi naj bi vsaka od najmanj 12 morebitnih novih občin imela več kot 2000 prebivalcev, vendar pa manj kot 5000 prebivalcev.

Republiška volilna komisija je s Poročilom o izidu glasovanja in o izidu referendumov za ustanovitev občin ter za določitev oziroma spremembo njihovih območij objavila uradne rezultate glasovanja. Za predlagane spremembe območij občin oziroma za ustanovitev novih občin je bila izražena volja prebivalcev na naslednjih območjih:

Za izločitev območja iz občine Gorišnica in ustanovitev nove občine Cirkulane s sedežem v Cirkulanih je glasovalo 763 volivcev ali 61,19%. Od 1950 volilnih upravičencev, vpisanih v volilni imenik, je glasovalo 1247 volivcev.

Za izločitev območja iz občine Gor-

nja Radgona in ustanovitev nove občine Apače s sedežem v Apačah je glasovalo 1133 volivcev ali 50,60%. Od 3147 volilnih upravičencev, vpisanih v volilni imenik, je glasovalo 2239 volivcev.

Za izločitev območja Ostrovnica iz občine Divača in priključitev k občini Hrpelje-Kozina je glasovalo 13 volivcev ali 92,86%. Od 14 volilnih upravičencev, vpisanih v volilni imenik, je glasovalo 14 volivcev. Za priključitev naselja Ostrovnica k občini Hrpelje-Kozina je glasovalo 939 volivcev ali 93,25%. Od 3479 volilnih upravičencev, vpisanih v volilni imenik, je glasovalo 1007 volivcev.

Za izločitev območja iz občine Krško in ustanovitev nove občine Kostanjevica na Krki s sedežem v Kostanjevici na Krki je glasovalo 1304 volivcev ali 86,76%. Od 2051 volilnih upravičencev, vpisanih v volilni imenik, je glasovalo 1503 volivcev.

Za izločitev območja iz občine Lenart in ustanovitev nove občine Sveta Trojica v Slovenskih goricah s sedežem v Sveti Trojici je glasovalo 948 volivcev ali 74,24%. Od 1802 volilnih upravičencev, vpisanih v volilni imenik, je glasovalo 1277 volivcev.

Za izločitev območja iz občine Ormož in ustanovitev nove občine Središče ob Dravi s sedežem v Središču ob Dravi je glasovalo 1078 volivcev

Sv. Trojica

Straža

Poljčane

Makole

Cirkulane

Središče ob Dravi

Mokronog

Kostanjevica na Krki

Sveti Tomaž

Šmarješke Toplice

Apače

ali 77,00%. Od 1934 volilnih upravičencev, vpisanih v volilni imenik, je glasovalo 1400 volivcev.

Za izločitev območja iz občine Ormož in ustanovitev nove občine Sveti Tomaž s sedežem v Svetem Tomažu je glasovalo 1005 volivcev ali 77,13%. Od 1824 volilnih upravičencev, vpisanih v volilni imenik, je glasovalo 1303 volivcev.

Za izločitev območja iz občine Slovenska Bistrica in ustanovitev nove občine Makole s sedežem v Makolah je glasovalo 759 volivcev ali 64,71%. Od 1782 volilnih upravičencev, vpisanih v volilni imenik, je glasovalo 1173 volivcev.

Za izločitev območja iz občine Slovenska Bistrica in ustanovitev nove občine Poljčane s sedežem v Poljčanah je glasovalo 1726 volivcev ali 70,80%. Od 4395 volilnih upravičencev, vpisanih v volilni imenik, je glasovalo 2435 volivcev.

Za izločitev območja iz občine Trebnje in ustanovitev nove občine Mokronog-Trebelno s sedežem v Mokronogu je glasovalo 938 volivcev ali 54,03%. Od 2397 volilnih upravičencev, vpisanih v volilni imenik, je glasovalo 1736 volivcev.

Za izločitev območja iz Mestne občine Nova Gorica in ustanovitev nove občine Renče-Vogrsko s sedežem v Bukovici je glasovalo 1470 volivcev ali

61,95%. Od 3508 volilnih upravičencev, vpisanih v volilni imenik, je glasovalo 2373 volivcev.

Za izločitev območja iz mestne občine Novo mesto in ustanovitev nove občine Straža s sedežem v Straži je glasovalo 1616 volivcev ali 81,74%. Od 3119 volilnih upravičencev, vpisanih v volilni imenik, je glasovalo 1977 volivcev.

Za izločitev območja iz mestne občine Novo mesto in ustanovitev nove občine Šmarješke Toplice s sedežem v Šmarjeti je glasovalo 1078 volivcev ali 62,64%. Od 2440 volilnih upravičencev, vpisanih v volilni imenik, je glasovalo 1721 volivcev.

Glede na ugotovljeno voljo prebivalcev na ustreznih območjih je vsebina predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij ustanovitev novih občin Cirkulane, Apače, Kostanjevica na Krki, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž, Makole, Poljčane, Mokronog-Trebelno, Renče-Vogrsko, Straža in Šmarješke Toplice in izločitev naselja Ostrova iz občine Divača ter njegova priključitev k občini Hrpolje-Kozina.

Večina volivcev, ki se je udeležila referendumu na referendumskem območju za ustanovitev občine Bizeljsko

z izločitvijo iz občine Brežice in na referendumskem območju za ustanovitev občine Ankarani - Hrvatini z izločitvijo iz mestne občine Koper, je glasovala proti ustanovitvi novih občin, kar pomeni, da ni mogoče ustanoviti občin Bizeljsko in Ankarani - Hrvatini.

Na referendumskem območju za ustanovitev občine Rimske Toplice z izločitvijo iz občine Laško je večina volivcev glasovala za ustanovitev nove občine. V odloku za razpis referendumu pa je državni zbor določil, da se znotraj referendumskega območja posebej ugotavlja tudi izid glasovanja za območje krajevne skupnosti Zidani Most, na katerem pa je večina volivcev glasovala proti ustanovitvi nove občine. V primeru, da bi se ustanovila občina Rimske Toplice brez območje KS Zidani Most, bi bilo območje občine Laško ozemeljsko nesklajeno. Predlog zakona ne vsebuje ustanovitve občine Rimske Toplice, saj bi to pomenilo ustanovitev občine v nasprotju z ustavno zasnovo. Občina bi namreč združevala dve lokalni skupnosti (na območjih KS Rimske Toplice in KS Zidani Most), katerih prebivalci glede na referendumske izide niso izrazili skupne volje za ustanovitev skupne občine.

Referendum ni potekal na območju

Izlak, saj je Ustavno sodišče s svojo odločbo razveljavilo točko, ki je določala referendumsko območje za ustanovitev nove občine Izlake.

Predlog zakona ne vsebuje ustanovitve novih občin Dobrova in Polhov Gradec, ki naj bi nastali po razdelitvi območja sedanje občine Dobrova - Polhov Gradec. Na podlagi Zakona o lokalni samoupravi bi morali za razdelitev in ustanovitev obeh novih občin izraziti voljo prebivalci na obeh območjih, vendar temu ni bilo tako. Za ustanovitev nove občine Dobrova je glasovalo 74,32 % volivcev, proti ustanovitvi nove občine Polhov Gradec pa je glasovalo 72,83 % vseh volivcev. Novih občin tako ni mogoče ustanoviti.

Na referendumskem območju, ki naj bi se izločilo iz občine Litija in priključilo k občini Šmartno pri Litiji in je obsegalo območje naselja Zagorica, je bilo proti izločitvi 54,17 % vseh volivcev. Na referendumskem območju, h kateremu naj bi se priključilo naselje Zagorica in je obsegalo območje občine Šmartno pri Litiji, pa je za glasovalo 96,29 % volivcev. Glede na določbe četrtega odstavka 15. člena ZLS zato izločitve naselja Zagorica iz občine Litija in njegove priključitve k občini Šmartno pri Litiji tudi ni mogoče izvesti.

Marina Rojko

PRAVILNIK o namenih, kriterijih, načinu in postopku dodelitve dodatnih sredstev občinam po 26.a členu Zakona o financiranju občin

Nova demografija

Spremembe Zakona o financiranju občin so posledično pripomogle k sprejetju Pravilnika o namenih, kriterijih načinu in postopku dodelitve dodatnih sredstev občinam po 26.a členu omenjenega zakona. Sredstva so tako namenjena sofinanciranju investicij v lokalno infrastrukturo razvojnega pomena in investicij regionalnih razvojnih programov, in sicer za občinsko prometno infrastrukturo, za nakup in komunalno opremljanje stavbnih zemljišč in za komunalno infrastrukturo, namenjena pa so tudi sofinanciranju investicij, ki so povezane s koriščenjem sredstev skladov Evropske unije.

Višina razpoložljivih sredstev, ki jih lahko na osnovi pravilnika koristijo občine v tekočem letu, se izračuna naprej in sicer za vsako proračunsko leto posebej. Pri tem predstavlja 20% sredstev kvoto »Finančna izravnava«, 30% sredstev predstavlja kvoto »Občinske ceste«, 10% »Obmejno območje«, 20% »Omejeni naravni dejavniki«, 10% predstavlja kvoto »Natura 2000« ter 10% sredstev predstavlja kvoto »Redkost poseljenosti«.

Na podlagi pravilnika bodo obči-

ne v začetku meseca marca prejele **poziv oziroma povabilo k oddaji načrta porabe razpoložljivih sredstev**. Nepopolne zahtevke, ki jih bo na svoj sedež prejela Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, bo v 8 dneh mogoče tudi dopolniti. Ko bo vladna služba od občine prejela **vsa v pozivu zahtevana dokazila**, bo načrt porabe popoln. Če pa se bo ob preverjanju načrta pojavil dvom o namenu ali pa navedbe ne bodo jasne, bo občina imela možnost dodatne obrazložitve. Predlog sklepa o znesku sofinanciranja bo Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko pripravila v 15 dneh od prejema načrta, ki bo moral biti pravočasen, pravilen in popoln.

Sredstva se bodo dodeljevala občinam, če bo s strani pristojnega organa sprejeta investicijska dokumentacija, izdelana v skladu z uredbo, ki določa enotno metodologijo za izdelavo investicijske dokumentacije oziroma področnimi metodologijami, če bo izdano ustrezno dovoljenje po zakonu, ki ureja graditev objektov (gradbeno dovoljenje oziroma lokacijska informacija, kadar gre za enostavni objekt), ali če bo podpisano pismo o nameri izvedbe investicije s predvideno finančno konstrukcijo in terminskim načrtom izvedbe investicije, kadar kandidira za sredstva za stroške predhodnih študij ter investicijske in projektne dokumentacije, ali pa bo podpisana pogodba o odobrenih sredstvih sklada oziroma skladov EU, kadar kandidira za sredstva lastne udeležbe pri projektih, financiranih iz EU.

Po izpolnitvi pogojev bo Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko izračunala višino razpoložljivih sredstev, ki jih bo mogoče koristiti. **Povabilo občin k oddaji načrta porabe bo moralo vsebovati** namene koriščenja razpoložljivih sredstev, navedbo dokumentov, ki jih bo treba predložiti kot dokazilo o izpolnjevanju pogojev; minimalni obseg dokumentacije določa pravilnik, ki ureja izdajanje soglasij k finančnemu pokritju investicijskih projektov občin, rok za vložitev načrta porabe, vzorce pogodb ter naslov in druge potrebne podatke, pomembne za pripravo in predložitev načrta porabe.

Če se bo ob preverjanju načrta porabe pojavil dvom o namenu oziroma če bodo navedbe nejasne in dvoumne, bo občina pozvana k dodatnim obrazložitvam. Predlog sklepa o zne-

sku sofinanciranja investicijskega projekta v okviru razpoložljive višine sredstev občine bo pripravljen v roku petnajstih dni od njegovega prejema. Nekaj dni za tem bo izdan sklep sklepa o znesku sofinanciranja investicijskega projekta občine. Skupaj s pogodbo bo posredovan občini s pozivom k sklenitvi pogodbe. Če občina v določenem roku pogodbe ne bo podpisala, bo veljalo, kot da se je odpovedala odobrenim sredstvom.

Pogodba bo morala vsebovati določila v zvezi z zagotavljanjem namenske porabe sredstev in možnostjo izvajanja kontrole o namenski porabi, ki se bo realizirala v skladu z določili pogodbe. Če bo ugotovljena poraba sredstev v nasprotju s pogodbo, bodo le ta, ki so bila dodeljena na podlagi pravilnika, morala biti vrnjena v državni proračun. Sicer bodo pa občine lahko v letošnjem letu kandidirale za sredstva že pričetke investicije pod pogojem, da je bilo pred pričetkom pridobljeno soglasje finančnega ministrstva. V tem primeru bo omenjeno soglasje obvezna priloga načrta porabe.

Marina Rojko

Srečanje SLS s predstavnikoma slovenske skupnosti na avstrijskem Koroškem

SLS: "Haiderjev" referendum o nasprotju z mednarodnopravn

Predsednik Slovenske ljudske stranke Janez Podobnik se je z nekaterimi predstavniki Mednarodne komisije SLS sredi januarja na sedežu stranke v Ljubljani srečal s predstavnikoma Narodnega sveta koroških Slovencev mag. Marjanom Pippom in dr. Antonom Korenom. Na delovnem pogovoru so obravnavali predvsem aktualna vprašanja slovenske narodne skupnosti na Koroškem, pa tudi širše v Avstriji.

Sogovornikom smo povedali, da Slovenska ljudska stranka pričakuje spoštovanje avstrijske državne pogodbe in izvajanje odločb avstrijskega ustavnega sodišča v zvezi z zagotavljanjem pravic slovenske narodne skupnosti v Avstriji, še posebej zato, ker

Kratka in splošna ocena

Položaj Slovencev v zamejstvu

se v preteklem letu ni izboljšal. Pričakovanja Slovencev v zamejstvu pa so bila velika ob vstopu Slovenije v EU in z nastopom nove oblasti.

Razprave ob pripravi Zakona o položaju Slovencev zunaj mej Republike Slovenije so pokazale, da nova vlada v kon-

kretnih primerih ni pripravljena uresničiti pričakovanj in zahtev svojih rojakov v tujini. Najbolj izstopajo: neuresničevanje zaščitnega zakona v Italiji, neizpolnjevanje Avstrijske državne pogodbe (ADP; aktualni so topografski napisi), neprimerljiva zaščita Slovencev v Porabju z Madžari v Prekmurju in nepriznavanje Slovencev v ustavi Republike Hrvaške. Slovenija je vedno poudarjala, da je nemočna do sosednjih držav zaradi neenotnosti tamkajšnjih Slovencev, po ustanovitvi SLOMAK pa se je pokazalo, da dejansko v slovenski politiki ni niti volje niti pravega zanimanja za ustrežno ureditev v smislu zahtev in pričakovanj rojakov iz zamejstva.

To indolenco vlade naj bi »rešil« posebni minister. Franc Pukšič si je kljub podpori SLOMAK polomil zobe. SLOMAK nadalje pričakuje ustanovitev strateškega sveta, ki naj bi ga vodil sam predsednik vlade, a tudi do tega še ni prišlo. Za Republiko Slovenijo kot državo Slovencev bi moralo biti normalno, da bi bili Slovenci iz tujine zastopani tudi v parlamentu (še posebej, če je to omogočeno številčno mnogo šibkejši madžarski in italijanski manjšini). Navedene zahteve načeloma podpirata tudi pristojni komisiji tako v državnem svetu kot v državnem zboru. Vlada pa odločno nasprotuje postavitvi posebnega ministrstva za Slovence v zamejstvu in po svetu. Komisija DS sprejema uvrstitev Slovencev v tujini v sestavo državnega sveta.

Očitki letijo ne le na vlado, temveč tudi na vladne stranke in slovensko diplomacijo kakor tudi na evropske poslance iz Slovenije (ker se niso od-

zvali na nastop predsednika avstrijske vlade v Evropskem parlamentu, ko je predstavljal program predsedovanja).

Razočarani koroški Slovenci

Slovinci so navkljub prizadevanjem ostali razdvojeni na Narodni svet (NSKS), ki je najbolj narodno in katoliško usmerjen, in na Zvezo slovenskih organizacij (ZSO), ki je multikulturna in levo usmerjena. Zadnji dve leti in pol pa obstaja še Skupnost koroških Slovencev in Slovenk (SKS); nastala je po nujnih spremembah v vodstvu NSKS leta 2003, podpirata pa jo avstrijska zvezna (zvezni kanceler Wolfgang Schüssel) in koroška deželna politika (deželni glavar Jörg Haider), saj taka razcepljenost zelo ustreza raznarodovalni politiki. Politična razdvojenost pa ne vpliva na kulturno in gospodarsko ter izobraževalno delovanje. Najbolj proslovenska organizacija je nedvomno NSKS, ki je zato v nemilosti tako pri Haiderju kot pri Schüsslu. Skupno z NSKS se zelo odločno in dosledno zavzema za enakopravnost koroških Slovencev edino politična stranka Enotna lista (EL).

Ustanove koroških Slovencev (KS) so pričakovale, da bo Avstrija ob 50-letnici ADP maja 2005 pokazala ti-

sto dobro voljo, da bo uresničila razsodbo ustavnega sodišča iz leta 2001 (primer Škocjan); le-ta nalaga koroškim oblastem postavitve dodatnih dvojezičnih krajevnih napisov. Doslej je postavljenih šele 77 dvojezičnih krajevnih napisov iz uredbe 1977 (moralo bi jih biti 92!), KS so jih zahtevali leta 2002 394, avstrijska vlada pa je nameravala lani na tako imenovani konferenci o konsenzu pristati na 158 tabel (do 2010) ob pogoju, da Slovenci podpišejo izjavo, da je člen 7 ADP uresničen. Tega KS niso mogli sprejeti. 12.5.2005 so oblasti postavile ob Schüsslovi in Haiderjevi navzočnosti 5 dodatnih krajevnih napisov (ne 20, kakor neresnično trdi Schüssel).

Slovenska zunanja politika sicer ob vsaki priložnosti opominja avstrijsko vlado na neizpolnjeno ADP, vendar nastaja vtis o nemoči Slovenije. Kot manjši in gospodarsko šibkejši državi, ki potrebuje podporo Avstrije do drugih sosed in pri odločanju v EU, ostanejo Sloveniji kot realni adut le gospodarski interesi Avstrije v Sloveniji in na Balkanu; tega pa Slovenija ne zna izkoristiti.

Slovenija podpira KS s finančnimi sredstvi, vendar je to premalo, saj asimilacija kljub povečanemu interesu za

dvojezičnih napisih v im varstvom manjšin

Evropski uniji trenutno predseduje prav Republika Avstrija, ki se zavzema za sožitje in multikulturno pot. SLS zato pričakuje rešitev problema slovenske narodne skupnosti v Avstriji pred morebitno sprožitvijo nadzornih mehanizmov, ki jih določata Instrumenta Sveta Evrope o varstvu manjšin.

SLS se pridružuje pozivu Komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, in pozivu predsednika komisije DS Jožefa Jeraja, da naj slovenska vlada uporabi vse mehanizme, ki so ji na voljo, da Avstrijo ustrezno opozori na nerešena vprašanja v zvezi s slovensko narodno skupnostjo, predvsem v zvezi s trenutno polariza-

cijo in čustvenim nabojem, ki ga povzročajo topografske oznake.

SLS opozarja, da je pobuda koroškega deželnega glavarja dr. Haiderja za zbiranje podpisov za referendum o predlogu trajne in dokončne rešitve problema dvojezičnih krajevnih napisov na avstrijskem Koroškem, ki jo izvaja, v nasprotju z mednarodno-pravnim varstvom manjšin in drugimi obvezami Republike Avstrije do slovenske narodne skupnosti v Avstriji. Ukrep, ki vodi v kakršnokoli preštevanje pripadnikov slovenske narodne skupnosti, je v nasprotju s temeljnima instrumentoma o varstvu manjšin Sveta Evrope: Okvirno konvencijo za zaščito narodnih manjšin ter Evropsko listino za varstvo regionalnih in manjšinskih jezikov.

Mag. Pip in dr. Koren sta predstavnike SLS tudi obvestila o najnovšem dogajanju v zvezi z domom Korotan na Dunaju in sta dobila zagotovila, da se bo SLS še naprej aktivno zavzemala za pozitivno rešitev in ohranjanje slovenskega doma Korotan na Dunaju.

mag. Stanislav Raščan,
predsednik Mednarodne komisije SLS

učenje slovenščine napreduje. Dejansko Slovenija ne sledi potrebam in željam KS. Tudi ni rednih obveznih srečanj s predstavniki KS pred pogovori slovenskih oblasti z uradnimi predstavniki Avstrije. KS sprejemajo povabila na sodelovanje ob prireditvah kot tujci in ne kot rojaki; le izjemoma se naši vladni ali konzularni predstavniki odzovejo njihovim vabilom. Državni svet je pozval vse obmejne občine, da se povežejo z dvojezičnimi občinami, a sodelovanje ne zaživi.

Koroški Slovenci so predlagali, da se Slovenija za pomoč obrne na Beneško komisijo, na Svet Evrope in druge mednarodne institucije, kar ni bilo sprejeto. Zato so se v NSKS odločili, da bodo zahteve uveljavili z internacionalizacijo v času avstrijskega predsedovanja EU.

Pozitivno v Avstriji oz. na Koroškem je le to, da se javno mnenje čedalje močneje nagiba v podporo reševanju zahtev KS, kar potrjujejo tudi razna povpraševanja in odmevi v javnosti. Ustavno sodišče vztraja na svojih razsodbah, nima pa ustrezne podpore pri zvezni vladi. Izmed političnih strank so najbolj na strani KS Zeleni, se pa povečuje število poslancev iz vrst socialdemokratov in tudi iz ljudske stranke, ki javno podpirajo postavitev dvojezičnih krajevnih napisov.

Jožef Jeraj

mag. Janez Kramberger, predsednik Komisije državnega zbora za Slovence v zamejstvu in po svetu

Vlada RS bo vsestransko podprla prizadevanja za ohranitev slovenske identitete, jezika, kulture, kulturne dediščine in kulturne rasti med Slovenci zunaj državnih meja

Slovenci v zamejstvu in po svetu skupaj z Republiko Slovenijo sestavljajo skupni slovenski kulturni prostor. Slovenci zunaj Republike Slovenije so enakovreden del enotnega slovenskega naroda. Vlada Republike Slovenije bo vsestransko podprla prizadevanja za ohranitev slovenske identitete, jezika, kulture, kulturne dediščine in kulturne rasti med Slovenci zunaj državnih meja.

Tako smo zapisali v koalicijsko pogodbo pred dobrim letom. Naši poslanski skupini in kasneje meni je bilo zaupano vodenje Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu v tem mandatu.

Komisija spremlja in obravnava problematiko avtohtonih slovenskih narodnih manjšin v zamejstvu in Slovencev po svetu ter s tem povezano usmerjanje finančne podpore za Slovence v zamejstvu in po svetu. Spremlja in skrbi za izvajanje Resolucije o položaju avtohtonih

Foto: Robert Balen

slovenskih manjšin v sosednjih državah in s tem povezanimi nalogami državnih in drugih organov Republike Slovenije ter Resolucije o odnosih s Slovenci po svetu (ReOSPS) in vzdržuje redne stike s predstavniki Slovencev v zamejstvu in po svetu. Manjšinska problematika je sklop

etničnih, kulturnih, gospodarskih, znanstvenih in drugih vprašanj, ki jim mora naša država posvečati veliko pozornosti tudi po vstopu v Evropsko unijo. Še zlasti sedaj, ko izginjajo po-

litične meje in smo soočeni z globalizacijo, ter združeni v okviru Evropske unije. Rojaki v zamejstvu in po svetu so in morajo biti most med matično državo in državo, v kateri živijo. Več kot 500.000 Slovencev živi izven meja Republike Slovenije, to je moč in kapital, ki ga moramo izkoristiti v dobrobit države Slovenije. Veliko naših rojakov se je v svetu dokazalo na področju znanosti, gospodarstva, športa, politike in nasploh, potrebno jim je popraviti morebitne krivice in jim dati priznanje.

V komisiji si prizadevamo, da z delom ne povzročamo dodatnih delitev med našimi rojaki. Odločitve sprejemamo s soglasjem, zato veliko časa pos-

večamo usklajevanjem in pogovorom z zainteresiranimi. Zgodovina našega zamejstva, izseljeništa in zdomstva je zanimiva, pestra in tudi tragična. Včasih težko razumemo probleme naših rojakov, ki so jim bile povzročene krivice v preteklosti. Težko razumemo tudi zamejce, ki se soočajo s pritiski asimilacije držav, v katerih živijo.

V zamejstvu je res veliko problemov, pa tudi sicer razmere niso spodbudne. Pravzaprav so v vseh treh državah, ki smo jih doslej obiskali, razmere zaskrbljujoče. Avstrija ne spoštuje Avstrijske državne pogodbe (ADP) in sklepov svojega lastnega ustavnega sodišča, Italija, ki je pred štiri leti sprejela zaščitni zakon za slovensko manjšino, tega zakona še danes ne uresničuje, da ne govorimo o Madžarski, ki meddržavnega sporazuma iz leta 1993 preprosto ne spoštuje, ljudje pa, ki bi morali biti s temi vprašanji seznanjeni, nas na srečanjih in v pogovorih samo začudeno gledajo, ko jih odpiramo. Slovenija dejan-

sko skrbi za obe avtohtoni manjšini, tako madžarsko kot italijansko, in spoštuje tako svojo kot mednarodno manjšinsko zakonodajo. Za vse tri omenjene sosede pa tega absolutno ne moremo trditi. Kot pristojna parlamentarna komisija smo na vseh pogovorih zelo jasno opozorili na odprta vprašanja. Tudi naše zunanje ministrstvo in vladni Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu smo spodbudili, naj v skladu s svojimi pristojnostmi ustrezno ukrepajo. Mislim pa, da bo manjšina kot subjekt mednarodnega prava vsa ta vprašanja najverjetneje tudi sama internacionalizirala.

Vedno znova je aktualna problematika slovenske avtohtone narodne skupnosti v Republiki Avstriji. Dvojezični krajevni napisi ostajajo kamen spotike tamkajšnjih vladajočih deželnih struktur, ki so s tako imenovanim "Haiderjevim referendumom" presegle mejo zdravega okusa. Komisija za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu je na problem opozorila na svo-

ji seji 19. januarja, ko je obsodila Haiderjev referendum o predlogu trajne in dokončne rešitve problema dvojezičnih krajevnih napisov na avstrijskem Koroškem, ki se je izvedel v nekaterih občinah, saj je v nasprotju z mednarodnopravnim varstvom manjšin in drugimi obvezami Republike Avstrije do slovenske manjšine. Ukrep, ki vodi v preštevanje slovenske manjšine, je v nasprotju s temeljnima instrumentoma o varstvu manjšin sveta Evrope: Okvirno konvencijo za zaščito narodnih manjšin ter Evropsko listino za varstvo regionalnih in manjšinskih jezikov. Problem se stopnjuje še naprej, saj namerava deželni glavar Joerg Haider do konca marca zbrati zahtevanih 15.000 podpisov volivcev za referendum, s katerim bi dejansko lahko izpolnil svojo predvolilno obljubo, "da v času njegovega deželnega glavarstva ne bo več postavljen noben dodatni dvojezični krajevni napis".

Jože Wakounig, nagovor

Smo Smo ko del s

Zanimivo vprašanje za nas kot skupnost in za mene kot posameznika. Skupnost sestoji iz posameznikov. Naj bo to družina ali kaka druga, tudi zakonodajna skupnost, naj bo to soseska ali širša vaška skupnost, in tako dalje pa tako dalje, dokler ne pridemo do skupnosti, ki ji pravimo po domače narod. Seveda vsakdo od

Jožef Jeraj, predsednik komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve DS RS k 4. točki dnevnega reda 38. seje državnega sveta, 16.11.2005

Predlog zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja - prva obravnava

Pokojni univ. prof. dr. Andreas Moritsch iz Zile, specialist za narodne manjšine, je večkrat poudaril, da so narodne manjšine nacionalnim državam odveč in si prizadevajo za njihovo čim hitrejšo asimilacijo, za njihovo izginotje. Na žalost Slovenijo obkrožajo same nacionalne države in v vseh prebiva tudi naša manjšina - pravimo jim zamejci. Nekaj manjši pritisk je na Slovence, ki živijo v večnacionalnih prekomorskih državah, kjer pa že sama oddaljenost in maloštevilnost vplivata na asimilacijo.

Po osamosvojitvi Slovenije so naši zamejci pričakovali tesnejšo povezanost slovenstva, toda vizija skupnega kulturnega prostora je ostala prej vizija kot stvarnost. Leta 1996 smo sprejeli Resolucijo o položaju naše manjšine v sosednjih državah, zelo jasno opredelili naloge za ohranjanje in spodbujanje slovenstva. Vendar se cilji oziroma določila resolucije niso izvajala po pričakovanjih in potrebah. Manjkalo je politične volje - ta je bila usmerjena predvsem na pristop k EU - pa tudi pravna podlaga ni bila izdelana.

Naj ob tem omenim, da niti Italija niti Avstrija niti Madžarska ne izpolnjujejo svojih zakonskih mednarodno overjenih obveznosti do Slovencev v teh državah, Hrvaška pa je

Slovence celo brisala iz ustave. Zato se ne smemo čuditi, da asimilacija poteka zelo hitro, uničujoče. Tudi evropske norme so preohlapne in nezavezujoče, da bi izdatneje zaščitile manjšine.

Izboljšanje razmer v zamejstvu naj bi torej omogočil predstavljen predlog zakona o odnosih Republike Slovenije do Slovencev izven naših meja. Vendar moram poudariti, da je vsak zakon le papir, ki nima učinka, če za njegovo izvajanje ni primerne politične volje. Zato lahko tudi ta zakon zgreši namen, če se uvodno napisana načela v praksi ne bodo izvajala, če država ne bo zagotovila izvedbe načel.

Komisija državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve se je zato praktično enoglasno opredelila do predloga zakona v sklepih, navedenih v poročilu.

1. Zakon čim prej, a ta naj bo kvaliteten, izvedljiv akt.
2. Nosilec aktivnosti, odgovoren za odnose med Slovenci, je lahko le oseba, ki ima dovolj pristojnosti in odgovornosti, ki bo smel in zmoget medministrsko usklajevanje, saj naj bi sodelovanje slonelo na praktično vseh vladnih področjih. Pooblastila za izvajanje tako širokega spektra pa ima le minister. Zanikanje tega dejstva bi pomenilo negiranje osnovnega namena zako-

na: tesnejše povezanosti vseh Slovencev (s tega vidika se ne moremo čuditi vsakoletnim zamenjavam vodij pristojnega urada).

3. Že doslej je obstojal svet, sestavljen iz predstavnikov Slovencev v tujini in predstavnikov ministrstev, ki pa je bil povsem neučinkovit zaradi svoje sestave (in neustrezne motiviranosti). Državni svet zato pričakuje, da bo svet imel primerno sestavo za celovito obravnavo problematike. Glede na dosedanjo aktivnost je normalno, da je v svetu vključen tudi Državni svet Republike Slovenije.
4. Državni svet naj bo tudi eden od nosilcev povezovanja, saj tega ni nikoli dovolj, mi pa le zastopamo razne interese in civilno družbo.
5. Italijanska in madžarska manjšina sta zastopani v našem parlamentarnem sistemu. Zakaj ne bi mogli biti zastopani tudi Slovenci izven meja, če smo država Slovencev? Glede na tematiko, ki je specifična za narodne manjšine, pa bi lahko obravnave prenesli v državni svet. Državne svetnice in državne svetnike zato prosim, da podpremo predloge Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve in ponovno doprinesemo k boljši povezanosti Slovencev.

na tradicionalnem novoletnem srečanju katoliških izobražencev,
8. prosinca 2006 v Tinjah

(še) en narod?

Koroški slovinci integralni slovenskega naroda?

nas ne živi le v teh nekaj tukaj naštetih skupnostih, z narodom na vrhu, poznamo še obrtne, cehovske, stanovske, poklicne, kulturne, politične, verske in kake druge. Naša tukajšnja skrb pa je narodna skupnost, je narod, v tem primeru naš ljubljeni slovenski narod.

Kaj ustvarja narod? Katere so narodove sestavine?

O tem so sociologi in mnogi drugi, med njimi samooklicani dušebrižniki – kar zamerite mi, prosim, to manj spoštljivo besedo, saj jo uporabljam namenoma, napisali debele učene knjige in zvarili razne zvarke. Ta zna-

nost je preobširna, da bi jo mogli v svoji človeški omejenosti do kraja spoznati in pravilno doumeti v svojem prekratku tukajšnjem življenju. Torej vam bom kar povedal, kaj je za mene bistvena razpoznavnost za moje slovenstvo.

Bilo je na začetku 80-ih let vigredi,

morda obhajamo prav letos srebrni jubilej tega dogodka, ob neki prireditvi Rožanskega izobraževalnega tedna. Slavni dunajski univerzitetni profesor Erwin Ringel je neko sobotno popoldne predaval v Šentjakobu v Rožu o naši koroški slovenski problematiki. Kot psihiater – kot zdravnik za duše, znamenito je bilo njegovo monumentalno delo o koroški duši – je takoj spoznal, pa tudi jasno povedal, kje nas žuli; v pomankanju samozavesti namreč, kdo drug bi bil temu rekel bolj popotno manjvrednostni kompleks.

Med nami se je razvil – saj nas je bila le peščica v soboto zjutraj – odkrit pogovor, marsikdo bi bil morda temu rekel kar spoved. Obravnavali smo to, mleli ono, iskali izhode in rešitve, pa smo kar marsikaj nakopičili. Med drugim smo se precej pogovarjali o zaskrbljivo visokem številu samomorov na Koroškem tako v nekaterih slovenskih kakor nemških krajih. Naneslo je, da jih je bilo prejšnjo jesen in zimo nadpovprečno veliko. Profesor Ringel je bil priznan strokovnjak za samomore.

Bili smo ljudje različnih nazorov, od takih na daleč razglašanih desničarjev in konzervativcev, kakršen sem tudi jaz, tja do levih ljudi, se pravi, takrat pred 25-imi leti pa še prav posebno, naprednih nazorov. Četverica nas je bila, onih nekaj več. Pogovor je bil pravzaprav zelo v redu, pa smo ugotovili, da se pravzaprav sukamo v krogu. Iskali smo izhode. Tedaj se je enemu od naprednih posvetilo, da se bojo takrat, ko bo zavladal SOCIALIZEM – pišem ga z velikimi črkami, saj je bil odet v božanski sijaj – na mah pravično rešila in uredila vsa ta borna naša vprašanja zemeljska, med njimi tudi narodno, saj ne bo več pomembno, kakšen jezik bo nekdo govoril. Ko bo torej nekoč v bratovskem objemu SOCIALIZMA pravično rešeno in urejeno socialno vprašanje, narodno in pa jezikovno vprašanje, nikakor ne bo več težav. Tedaj je spoštovani dunajski profesor postal še posebej pozoren in je temu ko- >>>

roškemu slovenskemu rojaku po nemškemu mirno, a jasno povedal to: »Spoštovani gospod, povedati vam moram, da ste v zmoti.

Ali veste, kaj je najbolj očitno in edino zunanje razpoznavno znamenje za to, da ste slovenec?

Nobena socialna pripadnost ni to. To je vaš jezik, to je vaša slovenščina. Vaše slovenstvo stoji in pade s slovenščino. Ko ne boste več govorili slovensko, boste nehali biti Slovenec.«

Ko se je zbral sredi predlanskega julija - bil je četrtek - v Mariboru Zbor za republiko, sem na povabilo Janeza Janše prišel tja tudi jaz, z menoj pa moja žena. Nekateri so mi še očitali, da spričo bližnjih državnoborskih volitev morda ni najbolj spretno, če predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev - to sem takrat bil - tako jasno kaže svojo politično opredeljenost do strank v Sloveniji. Spregovoril sem tudi nekaj pozdravnih besed. Med drugim sem dejal dvoje.

Republika Slovenija je podobna koklji, obrnjeni z glavo proti vzhodu, jajca pa vali na zahodu. Kakor je dolžnost koklje, da znese in izvali jajca in skrbi za piš-

čance, da bojo veliki zrasli in potem poskrbeli za nove zaroče, tako je skrb Republike Slovenije, da enako ravna z Slovenci, kjer koli živimo, kar koli in kakršni koli smo.

To je bila ena. Druga pa je bila ta.

Mi, koroški Slovenci smo in hočemo ostati živi - ne le živ - ud na slovenskem narodnem telesu. Množica mi je ploskala, morda celo tisti, ki je zadevo po svoje opisal v Mladini.

Na podlagi tega poročila je neki predstavnik neke osrednje slovenske narodne organizacije na Koroškem in istočasno tudi še predsednik nekega sosveta za Slovence pri uradu zveznega kanclerja na Dunaju zapisal na spletni strani svoje organizacije, ki ima v naslovu pridevnik »slovenskih«, nekako to, da takega nacionalističnega stupidarija že dolgo ni prebral. Ta isti predsednik je izjavil 15.5.2004, dva meseca prej, da slovenske narodne skupnosti kot take na Koroškem ni, ampak da je tu regija, kjer živi toliko in toliko ljudi, ki imajo različne identitete. Se pravi, ta neki predstavnik nam Slovcem na Koroškem pripušča, da smo še jezikovna ali kulturna skupnost, narodna pa ne. Narod-

venija uvedla evro. In kljub temu bom, ponosen na svoj rod, ki ga ne poznam v celoti, saj se ni začel šele z mojimi zadnjimi predniki, oznanjal vsem skupinam, ki jih bom peljal na Grad - ime Krnski je zgrešek, prav bi bilo Koroški grad - nad Gosposvetkim poljem, da so tu, pri nas, na Koroškem, začetki slovenske državnosti.

Pa smo pri slovenski državi. V Argentini je po letu 1945 izhajal časopis Slovenska država. Brali smo ga kot študentje na Dunaju s požrešnimi čustvi in z naslodo, saj je kazal čisto drugo in drugačno podobo o slovenski emigraciji ter dogodkih po letu 1941 kakor glasila iz SRS, iz Socialistične republike Slovenije, prej pa še iz LRS, iz Ljudske republike Slovenije, članice SFRJ, Socialistične federativne republike Jugoslavije, prej FLRJ, Federativne ljudske republike Jugoslavije. L. 1991 so postale dolgoletne sladke sanje o samostojni slovenski državi resnica. Resnica ni več tako sladka, kakor so bile sanje. Tudi za nas, koroške Slovence, ne. Morali smo spoznati eno. Uradna Slovenija za nas ni uresničila čustev, ki smo jih bili pričakovali. Namesto prisrčnosti smo tudi doživljali birokratičnost in pa razne oblastniške odurnosti, in to od ljudi, ki smo jih poznali že od prej. Nismo jih več prepoznali! Beseda, ki je bila prej še sveta, ni več veljala. Prvo mesto so prevzeli višji interesi. To izkušnjo smo kar pridno obnavljali iz leta v leto, od volitev do volitev. Tudi zdaj je tako, verjemite mi. Imam izkušnje. Morda se bojo po naslednjih volitvah ali pa že prej, ko ne bojo več tako visoko zgoraj, nekateri spet kazali v stari prijaznosti ter vljudnosti. Življenje človeka uči, upajmo, in pobija rogovje.

na skupnost se udeležuje na celotnem ožljju javnega življenja, tudi v gospodarstvu in seveda politiki. Ona druga pa goji le še jezik in kulturo, se pravi, da vedno bolj zapada v folklarizacijo.

TA NAUK, DA MI, KOROŠKI SLOVENC, NISMO »TA PRAVI« SLOVENC, AMPAK SEVEDA LE KOROŠCI, KI TUDI GOVORIMO SLOVENS-KO, JE ŽE STARO POLENO.

Prej smo ga pač čuli le iz nemških ali nemčurskih ust. Zdaj pa ga širijo celo taki, ki so po poklicu predsedniki slovenskih ustanov ali ustanov za nas, Slovence. Že od nekdaj nas želijo odrezati od slovenskega narodnega telesa. Prigovarjajo, po potrebi pritiskajo, ponujajo, dajejo, predvsem pa jemljejo in grabijo. So uspešni. Mnogo so jih spravili na svojo stran. Vseh ne. Zadnje čase se tudi iz Ljubljane oglašajo, ki širijo stvari, da slovanska (ne slovenska) srednjeveška Karantanija nima ničesar opraviti s sodobno slovensko državnostjo. Zato tudi knežji kamen ne more biti vseslovenski simbol, predvsem pa ne sme biti slovenski drobiž, ko bo Republika Slo-

Smo koroški Slovenci integralni del slovenskega naroda? Tak je naslov predavanja in vsi pričakujete od mene odgovor na to vprašanje. Kakega?

VELIKOKRAT ME BARAJO TAKO TU, PRI NAS, NA KOROŠKEM, IN V AVSTRIJI ALI TUDI REPUBLIKI SLOVENIJI, KAJ SEM?

Sem Avstrijec, Korošec in Slovenec! Nekaterim se kar podira, ko jim zupam, da sem vse troje. Sem Slovenec, rojen in živeč na Koroškem, Koroška pa je zvezna dežela republike Avstrije. Nosim avstrijski potni list, a v meni bije slovensko srce. Sem avstrijski državljani, moja narodna zavest pa je slovenska. Sem, kakor moji slovenski rojaki na Koroškem, lojalni do republike Avstrije. Tega seveda ne trobim že dnevno zjutraj, preden se zbudim! To

Lahko imate KAMEN,
Den Stein können Sie haben.

simbola slovenstva NIKOLI!
das Symbol des Slowenentums aber niemals!

nova generacija

uresničujem s svojim življenjem. V poklicu sem 37 let skušal vzgajati dijakinje in dijake Slovenske gimnazije v poštene pa pokončne ljudi, v osebe, ki se jasno zavedajo, od kod prihajajo. Želim, da so si tudi še kaj grškega, latinskega ali pa iz zgodovine zapomnili. Upam, da sem jim vsaj malo okrepil pa utrdil temelje slovenske zavesti. Le človek, ki ve, ki se zaveda, kaj je, bo tudi kaj dobrega prispeval za družbo in za skupnost.

Govoril sem o lojalnosti koroških Slovencev do republike Avstrije. Avstrija do nas ni lojalna. Takoj je požrla obljube, dane pred plebiscitom 1920. Plebiscitu 10.10.1920 je sledilo zelo trdo obdobje. To vem med drugim od svojih staršev. Zmagovalci so tistim, ki so po demokratični pravici dali glas Jugoslaviji, to grdo vrnili. Jugoslavija pa se po letu 1920 za usodo koroških Slovencev tudi ni brigala pohvalno. Leta 1938 se je vrnil v Avstrijo Adolf Hitler, Avstrija je postala del Tretjega rajha. Množice so rojenega Avstrijca Hitlerja navdušeno pozdravile, med prvimi žrtvami so bili koroški Slovenci; kot prvega so zaprli škocjanskega župnika Vinka Poljanca. Veliko koroških Slovencev se je bojevalo in je padlo v nemških uniformah, doma so nacisti njihove družine izganjali, zato so se mnogi pridružili protinacističnemu upor. Ta njihov upor je Avstrija spretno izkoristila v pogajanjih za Avstrijsko državno pogodbo kot lastnim prispevkom za osvoboditev izpod nacizma (gl. Moskovska deklaracija). Ko pa je bilo vse pod streho, se je pokazal drugačni, resnični obraz. Partizani kar naenkrat niso bili več borci za svobodo, temveč banditi in morilci. ADP je državi vrnila neodvisnost, zato so rade volje sprejeli tisti 7. člen z zaščitnimi določili za koroške ter štajerske Slovence in Hrvate na Gradiščanskem. Uresnili tega člena še do danes niso. Kakor kaže, ga tudi ne namerevajo. Od nas Slovencev pa so lani zvezni kancler Wolfgang Schüssel in načelniki strank zahtevali, naj podpišemo, da je člen 7. uresničen. Na žalost vloga ljubljanske diplomacije pri teh groteskah in homatijah, ki se imenujejo konferenca o konsenzu, ni bila slavna.

Ko bi bila republika Avstrija do nas, Slovencev na Koroškem in tudi na Štajerskem, lojalna, nas ne bi bilo uradno le ok. 15.000 ali kaj več, temveč krepko čez 100.000. Predstavljajte si, vsepovsod na jasno določenem in zakonsko zaščitnem sloveskem naseljenem območju, seveda tudi v glavnem mestu Celovcu in v Beljaku, dvojezični napisi, slovenščina povsod v javnosti, ugleden jezik, jezik uradne

veljave. Celotno šolstvo z vsemi vzgojnimi ustanovami vred je vzgledno urejeno, obema narodoma v deželi v prid in v korist. Čisto vse javne ustanove enakopravno uporabljajo slovenščino in podpirajo slovenstvo, slovenska stranka enakopravno sooblikuje v deželnem zboru uspešno prihodnost dežele. Brez njene pristanka se ne zgodi nič, kar kakor koli zahteva narodna skupnost. Deželni glavar z velikim spoštovanjem govori o Slovencih in o pomenu slovenščine za deželo Koroško ter njen vsestranski ugled; naučil se je jezika, ga s ponosom govori in s tem daje vsem najboljši zgled. Zvezni kancler pospešuje tako politiko, tudi s posebnimi sredstvi, če je potrebno, da se zagotovi ustrezen razvoj za slovensko narodno skupnost.

Vlada Republike Slovenije dela preudarno, samozavestno politiko, saj vestno uresničuje ustavo in dolgoročno, med vsemi poslanskimi skupinami pa vsemi strankami dogovorjeno državno in narodno politično strategijo; zato ima do republike Avstrije korektno, enakopravno odnose in strogo opazuje, ali Avstrija tudi uresničuje vse mednarodne dogovore ter obveznosti do slovenskih Korošcev. Za primer, da utegne pretiti slovenski narodnostni skupnosti kakršno koli poslabšanje, Slovenija takoj pripravlja ustrezne korake in ukrepe. Članstvo v Evropski uniji in v drugih mednarodnih povezavah zna spretno izkoriščati za svoje namene ter dolgoročne cilje. Tega se Avstrija zaveda. V obojestranskih stvareh, ki zadevajo tudi koroške Slovence, se nič ne godi brez vednosti ter proti volji ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu; leta se v teh zadevah vedno temeljito posvetuje s predstavniki koroških Slovencev kot enakopravnimi sodelavniki, s predsednikom vlade in s področnimi ministri, ki jim tudi daje jasne smernice, ki se seveda uresničujejo. Predstavniki koroških Slovencev dobivajo od ljubljanske vlade na rednih srečanjih vse potrebne informacije, da lahko oblikujejo uspešno politiko, svoji narodni skupnosti in slovenskemu narodu kot celoti v prid pa v korist.

PRI ČEM SMO? POGLEJMO RESNICE V OBRAZ IN POVEJMO SI KRUTO RESNICO! NE CELOVEC NE DUNAJ NE LJUBLJANA NE URESNIČUJEJO NALOG IN OBVEZNOSTI DO NAS, KOROŠKIH SLOVENCEV.

Marsikomu izmed nas se vsiljuje grozni vtis, kakor da smo njim vsem v napoto pri ustvarjanju tega, čemur oni pravijo dobri oz. odlični odnosi. Ne vem, od kod slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel jemlje utemeljitve za izjavo, da so odnosi z Avstrijo odlični. Morda so to zanj, pa še za koga v vladi, za nas, koroške Slovence to niso. Ko bi res bili odlični, bi bilo tako, kakor sem opisal v vrinjeni pravljici v

prejšnjih dveh odstavkih. Kam torej? Kam s temi koroškimi Slovenci?

V grob? Ne na pokopališče, ne v grob, za katerega imajo nekateri menda že pripravljen kamen s – čuj! S slovenskim napisom: »Tukaj počivata zadnji koroški Slovenec in zadnja koroška Slovenka. Naj jima bo lahka domača zemlja! Večno hvaležni dediči!«

Ne, bratje in sestre, tako hitro pa ne bodo pometli z nami. Še smo tu! Še tlačimo to svojo rodno Koroško! In jo bomo še dolgo. Tako dolgo, da bo že zdavnaj izginil sleherni spomin za vsemi tistimi birokratskimi ter poklicnimi grobarji, ki nam pripravljajo smrt pa grob, a mi bomo s svojimi potomci in potomkami še vedno tukaj. Še spoznali bodo toto našo žilavost in toto našo neuničljivo voljo za življenje ter za preživetje!

Preživeli bomo v tesni povezanosti s celotnim slovenskim narodom, kjer koli živi, diha, deluje in snuje po svetu, predvsem pa v krepki, v živi povezanosti s slovenskim narodom, živčim v republiki Sloveniji. Vlade se menjajo in spreminjajo, narod bo ostal.

Vsem posebnostim, ki nas odlikujejo pa tudi tepejo, navkljub smo živi ud istega slovenskega narodnega telesa, živa veja na istem slovenskem narodnem telesu. Le soka nam še nekaj manjka, pa ga že varimo. To bo dober, sočen zvarek!

Tistim, ki bi nas bili najrajši že včeraj zapisali preteklosti, kličemo polni življenjske volje in pa neiztrebljivega optimizma: Vi ste že preteklost, prihodnost pa je pred nami!

Hvala lepa!

Točimo ga že od leta 1825!

LAŠKO PIVO

Minister za zdravje opozarja:
Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju!

Ali SLS res ni prva demo

Kaj se dogaja?

V prejšnji številki SLS Odmeva smo objavili pismo – prošnjo za pojasnilo, ki smo ga v zvezi z na državni proslavi prikazano zgodovino demokratičnih sprememb v Sloveniji naslovili na državnega sekretarja Aleksandra Zorna, odgovornega za vsebino proslave ob dnevu samostojnosti. Aleksander Zorn, državni sekretar v kabinetu predsednika vlade, je odgovoril na našo pisno prošnjo za pojasnilo, zakaj Slovenska kmečka zveza na proslavi ob dnevu samostojnosti ni bila navedena kot prva demokratična politična stranka v Sloveniji in zakaj je bilo to prvenstvo pripisano Slovenski demokratični zvezi.

V prejšnji številki smo torej objavili dopis, ki smo ga naslovili odgovornemu za izvedbo osrednje državne proslave ob dnevu samostojnosti. Menili smo, da se je pri pripravi programa proslave zgodila nenamerna

napaka, zaradi katere ob predstavitvi najsodobnejše slovenske zgodovine ni bilo omenjeno, da je bila Slovenska kmečka zveza prva slovenska demokratična stranka po koncu druge svetovne vojne. Pričakovali smo prijazno opravičilo, javno priznanje napake in obljubo, da bodo na naslednji proslavi zgodovinska dejstva predstavljena tako kot so se v resnici zgodila. Namesto tega je Aleksander Zorn odgovoril z dopisom, iz katerega izhaja, da naj Slovenska kmečka zveza ne bi bila prva demokratična politična stranka ter, da on in pripravljenci proslave stojijo za predstavljenim na proslavi. To stališče je podkrepil z navedbo, da so pripravljenci proslave »pri akterjih dogajanja in zgodovinarjih skrbno pretehtali vsako besedo«. Da bi se člani Slovenske ljudske stranke lahko sami prepričali, kako g. Zorn (upamo, da ne tudi celoten kabinet predsednika vlade) vidi sodobno slovensko zgodovino in vlogo Slovenske kmečke zveze v

njej, objavljamo celoten odgovor:

Spoštovani,
v skladu z vašo prošnjo za pojasnilo o navedbah v prikazani zgodovini demokratičnih sprememb na proslavi ob dnevu samostojnosti in enotnosti, ki je bila 23. decembra 2005 v Cankarjevem domu v Ljubljani, vam posredujemo naslednje pojasnilo:

1. Na podlagi razpoložljive literature je nedvomno prva stranka SDZ. Ustanovljena je bila 16. januarja 1989. Kot prvo opozicijsko stranko jo je takrat označil celo Milan Kučan.
2. 16. februarja 1989 je bila ustanovljena SDZS.
3. 9. marec 1989 ustanovitev Krščansko-socialnega gibanja.
4. Stranke dolgo časa niso bile dovoljene, ampak le zveze. Zato so imele to oznako tudi v svojem uradnem imenu.
5. 15. decembra 1987 je bil ustanovljen sestanek za ustanovitev Socialdemokratske zveze v Litostroju.

6. 12. maj 1988 je bila ustanovljena Slovenska kmečka zveza, ki pa se je odločila, da bo delovala v okviru SZDL. 12. maja je bila ustanovljena Zveza slovenske kmečke mladine. Tudi ona se je odločila za okvir SZDL.

7. Na svojem drugem kongresu na Vrhniki je SKZ 1990. leta dopolnila svoje ime v SKZ - Ljudska stranka. Glede na dejstvo, da se je SZDL 9. junija 1990 preimenovala v Socialistično stranko Slovenije, je mogoče posredno sklepati, da je s tem stopila na pot samostojnosti. Nihče ne pozna dokumenta o prelomu s SZDL. Zahtevo za spremembo imena je SKZ vložila 10. 12. 1990 na podlagi sklepa občnega zbora 8.12.1990 in bila poslej od 12.12. uradno SKZ - LS.

»Slovenska kmečka zveza - Ljudska stranka, Slovenska ljudska stranka je 2.9.1991 vložila predlog za vpis v register političnih organizacij pri Občini Ljubljana Center zaradi prenosa se-

Zakaj se želi SKZ (SLS) odvzeti status prvoustan

V okviru lepo pripravljene proslave Dneva samostojnosti in enotnosti konec lanskega decembra v ljubljanskem Cankarjevem domu je bila predstavljena tudi kronologija dogodkov iz časa slovenske pomladi 1988, ki so pripeljali do demokratične in neodvisne Slovenije. Posebno tisti, ki smo aktivno sodelovali v teh dogajanjih, se jih seveda radi in s ponosom spominjamo, obenem pa smo občutljivi ob, recimo temu, »prirejanju dejstev«.

Danes ne bom komentiral dejstva, da je bilo Slovenski kmečki zvezi kot prvi demokratični politični organizaciji v Sloveniji po drugi svetovni vojni, skupaj s prvim predsednikom Ivanom Omanom, namenjeno le nekaj sekund v kar obsežni kronologiji; niti dejstva, da je bil dr. Franc Zagožen kot ključni človek, ki je spodbudil in povezal pobudnike in organizatorje

ustanovitve Slovenske kmečke zveze in Zveze slovenske kmečke mladine, ter vodil poslanski klub DEMOS v času odločitve za plebiscit o samostojni Sloveniji, iz kronologije dobesedno izbrisal.

O tem več v prihodnji številki. Želim pa napisati nekaj misli o zame zaskrbljujoči prostodušnosti spoštovanega državnega sekretarja Aleksandra Zorna ob ugotovitvi, da pač iz razpoložljive literature izhaja, da Slovenska kmečka zveza, ustanovljena 12. maja 1988 v Unionovi dvorani, ni bila prva povojna slovenska demokratična stranka, ampak je to SDZ, ustanovljena 16. januarja 1989. In kaj je g. Zornu glavni argument za to tezo, poleg korektnih ugotovitev, da formalno – pravnih možnosti za politično organiziranost maja 1988 izven SZDL sploh ni bilo. Argument je, da je SDZ za prvo opozicijsko stranko takrat označil celo Milan

Kučan. Saj skoraj ni mogoče verjeti. Izjave šefa totalitarnega sistema naj bi bile merilo za to, kdo in kdaj je postal prva opozicija temu njegovemu sistemu. Ne le smešno, tudi žalostno za predstavnika demokratične oblasti leta 2006.

Na ustanovnem zboru SDZ sem bil ob številnih drugih predstavnikih SKZ tudi sam in brez dvoma je šlo za zelo pomemben korak v postopku oblikovanja politične opozicije v Sloveniji. Je pa dobesedno žaljivo za slovenske kmete, izobražence in druge, ki smo ustanavljali SKZ in ZSKM, da se skuša na način, kot se je desetletja prej poniževalo kmete, ponoviti ta pristop ob poskusu prilagajanja zgodovine iz časa slovenske pomladi.

Če bi pristali na tak pristop, kot ga predlaga g. Zorn, bi npr. postavili pod vprašaj tudi najpomembnejšo vlogo pokojnega dr. Jožeta Pučnika kot pobudnika

projekta slovenskega osamosvajanja. Formalistični pristop bi namreč to vlogo namenil socialistom, ki so iz kakršnih koli že razlogov pred formalno odločitvijo DEMOS-a pod vodstvom dr. Pučnika predlagali plebiscitno odločanje o samostojnosti Slovenije. Vsi pa vemo, da je bilo tisto sicer nekaj formalnega, kar takratnim socialistom tudi priznavamo, da pa gre najpomembnejše in najbolj častno mesto pobude in vizije za samostojno Slovenijo Demosu in znotraj njega njegovemu predsedniku dr. Jožetu Pučniku. Gre torej za vsebino, za vsebinska dejstva, ki jih spoštujemo in upravičeno upoštevamo v tem primeru in ki jih velja upoštevati tudi, ko gre za ustanavljanje političnih strank.

In še najbolj preprost odgovor, kdaj je SKZ postala politična in ne več le stanovska organizacija? 12. maja 1988. Že ta dan smo se odločili, da bomo pomagali usta-

Kratična poveljna stranka

deža iz občine Ljubljana Šiška v občini Ljubljana Center.

Sekretariat za občino upravo Občine Ljubljana - Siska je na podlagi potrdila 06/02-024-73/91 1. februarja 1991, verjetno gre za napako v letnici in se je to zgodilo 1. februarja 1992, vpisal v register političnih organizacij Slovensko kmečko zvezo - Ljudsko stranko, Slovensko ljudsko stranko.

13.7.1992 je stranka z dopisom zaprosila za vpis spremembe imena stranke v Slovenska ljudska stranka. To ime je sprejela na 3. kongresu stranke 27.6.1992. Njena kratica SLS je bila registrirana šele 25.11.1992, ker jo je ovrhala Slovenska liberalna stranka, ki je prevzela kratico SLOLS. Letnica 1992 je tudi letnica nastanka SLS, kot jo navaja ES.

Iz vsega povedanega je razvidno, da je tako po literaturi, kot javno dostopnih dokumentih, nemogoče pritrditi mnenju, da je stranka nastala 12.5.1988, ker to pravno ni bilo mo-

goče. Temeljno vprašanje je, kdaj se je SKZ razvila iz stanovskega gibanja v stranko, tako vsebinsko kot pravno. Oba datuma sta ključnega pomena. Po pisanju Jožeta Pučnika bi bilo mogoče vzeti kot začetek SKZ kot samostojne stranke, ko je v začetku januarja 1990 prekinila povezavo z ZSMS in se polno priključili DEMOS-u. Možen datum prekinitve bi bila lahko tudi preselitev iz Dalmatinove 4 v Šiško (Sternenova 8) 1.8.1989.

Spoštovani!

Ne glede na faktografske nejasnosti, SLS in njenim ustanoviteljem nihče ne more vzeti zasluge za demokratizacijo Slovenije. Ponavljamo Pučnikovo mnenje o SKZ: »Čeravno se je razglasila predvsem za nekakšen sindikat kmečkega stanu, sta bila njena ustanovitev in njeno nastopanje splošnega pomena za razvijanje zavesti o nujnosti strankarskega sistema v Sloveniji.«

Ker vemo za navedeno problemati-

ko, smo pri podnapisih v multimedij-ski predstavitvi dogajanja v času demokratičnih sprememb v Sloveniji iz obdobja konec osemdesetih let, pri akterjih dogajanja in zgodovinarjih skrbno pretehtali vsako besedo, zato smo jih pripravili tako, da so bili do vseh strank slovenske pomladi spodbudni. Kmečki zvezi Slovenije priznavamo velik pomen, ki ga je prispevala k slovenski demokraciji in samostojni državi, pa najsi bo to kot zveza ali kot stranka.

V izogib takim nejasnostim, ki se jim ni mogel izogniti niti najnovejši pregled slovenske zgodovine, predlagamo, da stranka kar najhitreje poskrbi za svojo dokumentirano zgodovino.

Lepo pozdravljeni,

Aleksander Zorn
Državni sekretar

Ta odgovor Aleksandra Zorna postavlja dogajanje na proslavi ob petnajsti obletnici plebiscita v zelo čudno luč. Organizatorji proslave se niso zmotili ali pozabili na proslavi omeniti Slovensko kmečko zvezo kot prvo »pomladno« demokratično politično stranko, ampak trdijo da Slovenska kmečka zveza ni prva »pomladna« demokratična politična stranka?!

Vsi vemo, da je Slovenska kmečka zveza bila prva demokratična politična stranka po komunističnemu prevzemu oblasti in je orala ledino slovenske demokracije skupaj z drugimi skupinami in posamezniki, ki so prav tako zaslužni za demokratizacijo Slovenije. Gre za eno najsvetlejših obdobj slovenske zgodovine, ki ni izključna last nikogar, zato ne bi bilo prav, da bi se glede dejstev iz tega obdobja začel boj za prevlado. Vendar pa je nujno potrebno predstaviti zgodovinsko resnico. Ta čas je še sorazmerno zelo blizu in je večina aktivnih udeležencev, hvala Bogu, še živa in lahko povedo, kaj se je v resnici dogajalo pred 18 leti.

Spoštovani člani Slovenske ljudske stranke in drugi bralci SLS Odmeva!

Vabimo vas, da poveste svoje stališče o vlogi in pomenu Slovenske kmečke zveze in Zveze Slovenske kmečke mladine v letu 1988 pa tudi o pismu Aleksandra Zorna, državnega sekretarja v kabinetu predsednika vlade. Svoje prispevke pošljite na elektronski naslov tajnistvo@sls.si ali na običajen poštni naslov Slovenske ljudske stranke, Beethovnova 4, Ljubljana.

ovljene poveljne stranke

navljati tudi druge stranke, zveze ali gibanja, s ciljem skupne zmage na naslednjih volitvah. Dokaz? Vprašajte Ivana Omana, Ivana Pučnika, dr. France Zagožna in druge, ki so ob ustanavljanju podružnic SKZ po Sloveniji spodbujali k ustanovitvi in ponekod tudi poiskali kandidate za ustanovitev, med drugim tudi SDZ v istem okolju. To je samo eden od dokazov in argumentov (o drugih bomo še spregovorili), da je bila SKZ že od svoje ustanovitve naprej dejansko tudi politična in ne le stanovska organizacija.

Ker ne želim, da bi moje odločno zavzemanje za spoštovanje zgodovinskih dejstev in znotraj tega tudi statusa Slovenske kmečke zveze kot prve poveljne demokratične politične stranke razumeli kot nasprotovanje sedanji vladi ali večinski vladni stranki, še enkrat poudarjam, da odločno podpiram sedanjo vlado in vladno koalicijo in upam, da bo uspe-

šno in skupaj delovala vsaj dva mandata. K taki uspešnosti gotovo lahko pripomore tudi medsebojno spoštovanje.

O marsičem iz časov slovenske pomladi 1988 in tudi kasneje bi se bilo smiselno še pogovoriti. Ustanovitelji Slovenske kmečke zveze in Slovenske kmečke mladine smo na tak javen pogovor ne le pripravljeni, ampak zanj tudi zainteresirani. Vsaj tisti, ki verjamemo, da bi tudi taki pogovori pripomogli k razjasnitvi razlogov, zakaj s(m)o bili nekateri javno oblateni in izločeni - ne predvsem zaradi svojih dejanj, ampak zaradi načina kako so bila v zadovoljstvo mnogih ta dejanja javno prikazana.

Marjan Podobnik
(nadaljevanje prihodnjič)

116 let od ustanovitve Katoliškega političnega društva

Konec januarja je minilo 116 let od ustanovitve Katoliškega političnega društva. To društvo je oralo ledino slovenskega večstrankarstva. Obstajalo je do leta 1902, ko se je zlilo s Katoliško narodno stranko. Do tedaj so Katoliško narodno stranko, ki se je 1905 preimenovala v Slovensko ljudsko stranko, sestavljala Katoliška politična društva, ljubljansko vodstvo pa je opravljalo naloge vodstva stranke. Ustanovitev Katoliškega političnega društva 26. januarja 1890 v Ljubljani je eden zelo pomembnih mejnikov v slovenski politični zgodovini, ki je žal do sedaj ostajal po krivici prezrt. Slovenska ljudska stranka je ponosen dedič politične tradicije, katere začetnik je prav Katoliško politično društvo.

Aleš Primc

Upravni odbor Zveze upokojencev pri SLS

Na pobudo Tonija Janežiča z Ilirske Bistrice smo začeli pogovore, da bi imeli razširjeno sejo UO Zveze upokojencev pri SLS v občini Pivka. Na predlog predsednika OO Pivka Milana Mozečiča je bilo določeno, da bo seja v vasi Narin pri Pivki. Vas je izredno slikovita in na čudovitem področju. Vaščani se trudijo poživiti vaško življenje in se zato več kmetij ukvarja s kmečkim turizmom. Povabilo smo z veseljem sprejeli in sklicali sejo ravno na Valentinovo, torej 14. februarja, na Kmečkem turizmu pri Andrejevih.

Za poživitev mize delovnega predsedstva in zaradi Valentinovega je prijazno poskrbel naš član UO iz Kamnika Stanislav Zore, ki je prinesel čudovit srček iz kruha, narejen doma, simbol zaljubljenih. Seje se je udeležilo več kot 50 članov ZU pri SLS. Na seji so sodelovali tudi poslanec Jože Bajc, podpredsednica SLS Nada Skuk in tiskovni predstavnik SLS Rok Ravnikar ter vsi področni funkcionarji iz občine Pivka, župan Robert Smrdelj in predsednik OO SLS Pivka Milan Mozečič.

Razširjena seja je potekala v prijetnem vzdušju. Vsi udeleženci so tvorno sodelovali, saj je bil tudi dnevni red zelo aktualen:

- enotna davčna stopnja,
 - SPIZ, Vzajemna,
 - aktualne politične zadeve in
 - poživitev dela občinskih odborov ZU pri SLS,
 - nov pravilnik o vrtcih - teme so prisotne izredno zanimale,
- Glavno breme odgovorov je prevzel poslanec Jože Bajc, ki je izredno podkovan v teh zadevah.

Iz živahne razprave navajamo nekaj sprejetih sklepov:

1. Prouči naj se enotna davčna stopnja. Ustrezni organi naj opravijo strokovno analizo in jo naj posredujejo institucijam. ZU pri SLS pričakuje, da davčna reforma negativnih posledic na standard in socialni položaj upokojencev ter vseh Slovencev ne bi smela imeti hujših posledic.
2. Pri preoblikovanju Vzajemne naj SLS sodeluje in menim, da se bodo stvari uredile in da ne bo političnega vpliva posameznih strank na delitev in drobitev sredstev.

Razširjena seja UO Zveze upokojencev pri SLS v vasi Narin v občini Pivka

Davčna reforma ne sme prizadeti ogroženih upokojencev in drugi

Poslanec Josip Bajc je nagovoril člane ZU pri SLS

Podpredsednica Nada Skuk o socialnih reformah

Dobra udeležba razširjene seje UO ZU pri SLS

Ogled črne kuhinje

Ogled kmečkega orodja

3. ZU pri SLS podpira dejavnost KAD s tem, če bo analiza ugodna, naj KAD razširi svojo dejavnost tudi na življenjska zavarovanja.
4. ZU pri SLS je zelo zaskrbljena zaradi neugodne demografske politike in podpira smernice SLS, posebno pa njenega predsednika, da se zagotovijo določene ugodnosti pri stanovanjskih kreditih, pri prispevkih za veččlanske družine in druge ugodnosti, ki jih podpiramo.

5. Država mora poskrbeti za osnovno zdravstvo, vrtce, osnovno šolstvo in srednje šolstvo iz sredstev proračuna, tako, da je vsem državljanom to zagotovljeno.

V razpravi je bilo tudi veliko poudarka na letošnjih lokalnih volitvah, za katere moramo pridobiti čim več kandidatov s posebnim poudarkom na ženskih kvotah in aktivirati vse OO ZU pri SLS. Zato sta bila sprejeta še naslednja dva sklepa:

1. Predsednikom OO pri SLS je potrebno poslati dopis, da pomagajo pri organiziranju občinskih zborov predsednikom ZU pri SLS.
2. Analiza za lokalne volitve, ki jo je pripravil župan občine Pivka, naj se pošlje vsem predsednikom OO ZU. Veliko kritike je bilo zaradi novega pravilnika o plačilu prispevka za vrtce, saj se posameznim kmetom in obrtnikom zaradi obračunanega prihodka (ne pa čistega dobička) pris-

eti socialno h slojev prebivalstva

Predsednik ZU pri SLS Bogdan Bradač pri ogledu turistične kmetije

Predsednik OO Pivka Mozetič v razgovoru

pevki zvišajo tudi do 100 %. To je obrazložila Majda Primc. Sprejet je bil naslednji sklep:

Poslanec Jože Bajc se bo na ministrstvu za šolstvo zavzel za te nesprejemljive pogoje pravilnika o otroških vrtcih in za njegovo spremembo in predlagal, da se prizadeje posamezniki na te nove pogoje plačevanja pritožijo.

Predsednik je imel še prijetno dolžnost, da se zahvali **Leopoldu ZORETU** iz Zagorja za njegovo **dolgoletno**

in uspešno delo kot predsednika OO Zagorje ter za njegovo požrtvovalnost v minulem obdobju, ko je v Zagorju, kot prvi predsednik OO ZU, prevzel to odgovorno nalogo.

Po seji smo si ogledali staro kmečko kuhinjo in orodje, bili postreženi z domačim žganjem in slaščicami, nato pa po bogatem kosilu pri Andrejevih še pokramljali do poznih popoldanskih ur in se vsi zadovoljni vrnilli domov.

Ivanka Brežigar

INTEGRACIJA UPOKOJENCEV

Glede na dejstvo, da upokojenci predstavljajo vse večji odstotek prebivalstva, ter da imajo ob upokojitvi še veliko potencialov za umske in telesne dejavnosti se v družbi vse bolj pojavlja potreba po izrabi teh potencialov, kar bi po drugi strani pomenilo tudi boljše počutje in samopotrđitev samih upokojencev.

Pomembno je torej, da pri tem sledimo sledečim smotrom: pri preprečevanju osamljenosti, iskanju primernih zaposlitev ter iskanje primernih priložnosti za vključevanje upokojencev v vsakodnevne dejavnosti v njihovem ožjem in širšem življenjskem okolju.

Osnovne življenjske pogoje zagotavlja zakonodaja. Tu pa ne gre le za način odmere višine pokojnin, temveč tudi za druga področja pomembna za življenje upokojencev, kjer pa najdemo odločbe, ki upokojencem niso naklonjene. Tako se upokojenec po svojem 65. letu ne more več udeleževati na znanstvenoraziskovalnem področju. Zakonodaja nadalje favorizira oddajo predšolskih otrok v vrtce, za kar mora lokalna skupnost prispevati zelo veliko sredstev tako za oskrbo posameznega otroka, kot tudi za plače vzgojiteljic, opremo in investicije v ustanovah. Otroci, ki so v tej dobi pri »starih mamah« takšnih ugodnosti nimajo, kar vodi do rušenja družin več generacij, po drugi strani pa stroka trdi, da proces vzgoje v domači družini pripomore k večji individualizaciji otroka.

Posebno pozornost bi morala zakonodaja posvetiti upokojencem – lastnikom kmetijskih zemljišč, zlasti v območjih z omejeno možnostjo proizvodnje. V teh krajih število kmetij vedno bolj pada in, kar je še slabše, potencialni dediči se za takšna zemljišča vse manj zanimajo, saj predstavljajo samo breme. Še posebej nesmiselna se zdi v tem primeru zakonodaja o zaščitenih kmetijah, saj le omejuje promet z zemljišči kmetij, ki že zdavnaj niso več v funkciji proizvodnje.

Še večji nesmisel je dejstvo, da se katastrski dohodek določa po stanju »v papirjih«, ne pa po dejanski rabi, kot je to opredeljeno v GERK. Na ta način se ob napačnih predpostavkah tudi določa kriterij za zaščitenost kmetijo.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve bi moralo izdelati – v sodelovanju z gospodarsko in obrt-

no zbornico – kataloge del in nalog, ki so primerne za upokojence, ter predvideti druge dejavnosti, ki omogočajo njihovo integracijo.

Glavnina praktične izvedbe le-te pa bi se morala odvijati na ravni lokalnih skupnosti – občin in krajevnih skupnosti.

Župani občin naj bi imenovali komisije, ki bi jih predstavljali predstavniki zdravstvenih domov, centrov za socialno delo, društva upokojencev,

ter občinske uprave, ki te dejavnosti koordinira in se povezuje z dejavnostmi v krajevnih skupnostih. Pri tem je potrebno še posebej poudariti, da slednje razpolagajo z mnogimi objekti, primernimi za druženje, kot so: kulturni in gasilski domovi in razna društva.

Podpirati je treba tudi ustanavljanje centrov za pomoč na domu, ki v nekaterih občinah že uspešno delujejo, kot tudi razne oblike samopomoči.

Ključna oseba pri vseh teh dejavnostih naj bi bil že omenjeni koordinator zaposlen na oddelku za družbene dejavnosti za družbene dejavnosti v občinski upravi.

Fakulteta za socialno delo naj bi v ta namen izobraževala poseben profil strokovnjaka. Poleg znanj, ki bi jih na ta način pridobil, pa je potrebno poudariti pomen posebne nardarjenosti in smisla za takšno delo, saj bi moral biti sposoben kontaktirati tako s strokovnimi institucijami, kakor tudi upokojenci na domu in njihovem ožjem okolju ter raznimi društvi, proizvodnimi organizacijami in drugimi institucijami.

Stanislav Pelan

Dobra praksa: Društvo podeželske mladine Brezovica

Predstavitve dejavnosti in poslanstva ODPM Brezovica podaja Drago Stanovnik, sedanjí župan in pobudnik sodelovanja med vsemi ljudmi in skupnostmi. Pogosto poudarja nujnost medsebojnega sodelovanja mladih znotraj občine.

liko aktivnosti za vse generacije: izlete, ankete, počitniške dejavnosti, srečanja družin. Nekaj tega je vsem na voljo, če obiščete www.brezovica.si in odtipkate v iskalniku: ODPM Brezovica. **>>> Osmo obdobje 2005:** Društvo pomlaje-

Do delovanja mladih je prišlo zaradi nezadovoljstva ljudi s takratnim stanjem v družbi na vseh področjih. Naselja in objekti so bili neurejeni in ljudje usmerjeni le v lastno preživetje. Nekontrolirano povezovalno delovanje pa je bilo tudi prepovedano. Ob ustanovitvi OO Nove generacije Brezovica januarja letos je Drago Stanovnik predstavil zgodovino ODPM in njenih predhodnic.

>>> Prvo obdobje sega od leta 1976 do 1979, ko so mladi spremenili vaško odlagališče smeti imenovano Predale v svoje igrišče. Vsako leto za prvi maj so kurili kres in tako zaslužili za reflektorje, s katerimi so svoje igrišče osvetlili tudi za športne dejavnosti v večernem in nočnem času. Takrat so delovali samoiniciativno, vendar ne kot samostojno društvo.

>>> Drugo obdobje je od leta 1980 do 1989. V tem času so mladi delovali kot OO ZSMS Vnanje Gorice. Stanovnik je bil najprej predsednik Gradbenega odbora. Tako so mladi pomagali pri preureditvi skladišča Podjetja Ilirija, ki je bilo v sedanjí dvorani

Doma krajanov. Svoje prostore so si obnovili pod odrom. Te so morali tik pred dokončanjem predati kulturi in po pogajanjih dobili klet na drugem koncu objekta. V tej kleti so si uredili svoje prostore in imeli tam srečanja, kulturne prireditve, praznovanja (rojstne dneve, odhode v vojsko, dekliščine, fantovščine...).

>>> Tretje obdobje je od leta 1990 do leta 1992, ko so delovali v okviru skupine za obnovo vasi s sedežem v Ašičevem domu na Brcih sredi Vnanjih Goric. Nadaljevale so se tudi ljudem ter okolju koristne akcije. Ideje in sodelovanje najrazličnejših vplivnih ljudi znotraj okolja delovanja so zelo aktualne še danes.

>>> Četrto obdobje je od 1993 do 1994, ko so 19.6.1993 ustanovili Društvo podeželske mladine Vnanje Gorice. Za počitnice so pripravili bogat program aktivnosti in ga tudi uspešno izpeljali pod geslom KORISTNO IZRABLJAMO POČITNICE. Prav tako so aktivno sodelovali tudi pri prvem barjanskem skavtskem taboru na področju Vnanjih Goric. Sa-

mostojno so pripravili zanimivo razstavo o Ljubljanskem barju, župniji in kraju. Bili so pobudniki sodelovanja vseh ustanov, skupnosti in društev v kraju.

>>> Peto obdobje je 1995, po ustanovitvi Občine Brezovica in se je Društvo podeželske mladine Vnanje Gorice 5.4.1995 preimenovalo v Društvo mladih Brezovica. V pečatu ostane isti motiv, fižol in klasje, spremeni pa se spodnji del napisu. Nadaljevali so z delovanjem in se srečevali tudi z mladino iz Avstrijske Štajerske in Koroške.

>>> Šesto obdobje je od 1996 do 1998. Društvo mladih Občine Brezovica se 26.7.1996 preimenuje v sedanjo obliko Občinsko društvo podeželske mladine Brezovica. Do preimenovanja je prišlo zaradi uskladitve s koordinacijo na državni ravni in poenotenja imen zaradi lažjega sodelovanja z društvi po drugih slovenskih okoljih.

>>> Sedmo obdobje od 1999 do 2005. Aktivna spodbuda s strani veroučne skupine Notranje Gorice, ki v sodelovanju z občinsko upravo pripravi ve-

no in z že kar dobrimi potenciali na področju športa, gasilstva, skavtstva in orientacijske tehnike. To so dobra izhodišča za pripravo vsem koristnih dejavnosti. Dobra izhodišča, da se poveže vsa mladina iz vseh oblik družin. Pri tem je tudi ta prednost, da OO SLS Brezovica, kot edina politična stranka vseskozi podpira vse oblike dobrega sodelovanja.

>>> Deveto obdobje: Januarja 2006 je potekal prvi sestanek ODPM Brezovica, ki ga je vodila novoizvoljena predsednica Barbara Susman. Po tem sestanku je bil še ustanovni občni zbor OO Nove generacije SLS Brezovica. Nanizalo se je tudi že veliko delovnih načrtov in vsem koristnih ciljev. Da bi jih čim boljše uresničili, vabijo mladi k sodelovanju vse vrstnice in vrstnike.

Dosedanje predsednice in predsedniki ODPM Brezovica: Drago Stanovnik, Brigita Legan, Ana Remškar, Robert Geršak, Tanja Čuden, Aleš Furlan, Metka Kastelic, Janez Selan in sedaj Barbara Susman.

RR

Nova generacija SLS v Cerknici

19. januarja se je v Dolenjem Jezeru ustanovil občinski odbor Nove generacije SLS Cerknica.

Ta dogodek so s svojo prisotnostjo obogatili in mu zagotovo dali še večji pomen Nada Skuk, podpredsednica SLS, Stanislav Brenčič, poslanec SLS v Državnem zboru, in gospod Vincenc Otoničar, državni svetnik SLS. Vsi so v pozdravnem nagovoru izrazili podporo in zagotovili sodelovanje, prav tako so izrazili navdušenje nad

zanimanjem za politiko med mladimi. Kot predstavniki Nove generacije SLS se je ustanovitve udeležil član izvršilnega odbora Miha Miklavčič in glavni tajnik Andrej Napast, kot delovni predsednik pa je ustanovitev vodil član sveta Bor Zgonc. Prisotni so za predsednico izvolili Natašo Kebe, za tajnico pa Marijo Gabrejna. Večer se je zaključil ob dobrem pogovoru, končna misel pa naj predstavlja vabilo vsem mladim za sodelovanje.

Nataša Kebe

Srečanja predsednikov Nove generacije SLS regije Maribor

Na pobudo predsednika NG SLS Roka Ravnikarja smo na sedežu MO NG SLS Maribor 9. februarja organizirali srečanje vodstev občinskih odborov NG iz Maribora in okoliških občin.

Rok je v pozdravnem nagovoru izpostavil bistvo tovrstnih srečanj, ki je po njegovem mnenju v preverjanju utripa oziroma delovanja občinskih odborov NG po vsej Sloveniji. Poudaril je, da je vodstvo NG SLS pripravljeno nuditi podporo pri realizaciji zastavljenih projektov. Prisotne je seznanil z bodočimi aktivnostmi, ki

bodo potekale, s ciljem čim boljše usposobitve članov NG za sodelovanje na jesenskih lokalnih volitvah. Predstavniki posameznih občin so nato na kratko predstavili organiziranost in aktivnosti NG v njihovi občini.

Novo vodstvo MO NG SLS Maribor, Aleksandar Jovanović - predsednik, Aleksandra Jahić -podpredsedni-

"Gasilska" pred predstavitvijo dela v skupinah

Motivacijski vikend je uspel

Od petka, 10 februarja, do nedelje, 12. februarja, se je vodstvo Nove generacije zbralo na motivacijskem vikendu v Podčetrtku.

Glavni cilj motivacijskega vikenda je bila priprava programa za delo Nove generacije v letu 2006 in začetek priprav na letošnje lokalne volitve. Na začetku so nas presenetili domači člani SLS s sprejemom pri vodstvu regional-

nega odbora SLS Obsoteljsko - Kozjansko s predsednico Mileno Hladnik na čelu. Svoje razmišljanje o lokalnem okolju so nam predstavili tudi župan občine Šmarje pri Jelšah Jožef Čakš, predsednik SLS iz Rogaške Slatine Branko Kidrič, tajnik Franc Leskošek iz občine Dobje in občinska svetnika SLS v občini Adrijan Černelč in Marija Pavlin iz Bistrice ob Sotli. Po srečanju je sledila večerja, ki se je nadalje-

"Ah, kako lepe fotke!"

Sprejem pri RO Obsotelje - Kozjansko

vala v sproščen pogovor o aktualnih dogodkih. Večer je bil namenjen medsebojnemu druženju in zabavi.

Kljub kratkemu spancu smo se dobili ob dogovorjeni uri na obilnem zajtrku, saj smo potrebovali energijo za delo in kreativno razmišljanje, ki je nujno potrebno za dobre ideje. Dopoldansko delo je potekalo v dveh skupinah, ki sta jih vodila Janez Tomšič in Miha Miklavčič. Vsaka skupina je poskušala iz predstavitve lokalnega okolja izluščiti teme, ki bi se jih lahko lotila Nova generacija. Popoldne je delo potekalo v več manjših skupinah. Vsaka skupina se je lotila ene teme, ki smo jih določili v dopoldanskem »viharjenju možganov«. Po opravljenem delu v skupinah so sledile predstavitve. Rezultat dela je bil zelo dober, saj se je porodilo izredno veliko pametnih in zelo zanimivih zamisli, ki sedaj čakajo na našo uresničitev in izpeljavo. Pri tem aktivnem delu se nam je pridružilo še tudi nekaj drugih članov, ki pa zaradi zasedenosti z nami niso imeli časa ostati cel vikend.

Po večerji je sledil zaslužni počitek v bazenih in savnah tamkajšnjih term Olimia, kjer smo ob prijetni zabavi in romantični glasbi zares uživali in si odpočili. Kljub utrujenosti smo večer zaključili s plesom in pet-

Igra za izboljšanje skupinske dinamike

jem v res prijetnih prostorih »našega« hotela. Po poznem zajtrku so si nekateri ogledali še v sončnem dnevu res prečudovite lokalne turistične znamenitosti (Sv. Ema, Podsreda, samostan Olimje), drugi pa smo zaradi drugih obveznosti odšli že domov.

Če na koncu povzamem dogajanje na celotnem motivacijskem vikendu, lahko rečem, da je popolnoma uspel. Vsebinsko smo oblikovali program in politične usmeritve, ki nam daje podlago celo za večletno delo, pa tudi dobre družbe in zabave ni manjkalo. Še posebej pa je pomembno to, da se je ponovno izkazalo, da je za učinkovito ustvarjalno delo potrebno najprej ustvariti tople in sproščene medsebojne odnose ter prijateljsko vzdušje v skupini. Posebej se želimo zahvaliti Mileni Hladnik za gostoljubnost in visoko kvaliteto storitev, ki smo jih bili deležni v hotelu Jasmin. *Andrej Napast*

ca ter Aleš Škof - tajnik, ki svoje funkcije opravljajo od decembra 2005, so izpostavili nekaj projektov, ki jih nameravajo, skupaj s člani NG SLS, pripraviti v prihodnjih mesecih. V prihodnjih dneh bo tako v prostorih MO NG SLS Maribor, na Grajski ulici 7, organizirana brezplačna pomoč občanom pri izpolnjevanju obrazcev za odmero davčne napovedi, saj so novi obrazci za odmero dohodnine, skupaj s 24 strani dolgimi navodili za izpolnjevanje, sodeč po odzivih občanov, med davčne zavezance vnesli veliko mero negotovosti in zmede.

Zainteresirane vabijo, da se z dokumentacijo oglasijo na sedežu mestnega odbora Nove generacije SLS Maribor na Grajski ulici 7 vsako sredo med 18. in 20. uro.

Beseda je tekla tudi o aktivnostih v luči jesenskih lokalnih volitev ter sodelovanju oziroma nujenju pomoči kandidatu SLS za župana mesta Maribor. Vsi navzoči so izrazili željo po pogostejših tovrstnih srečanjih, ki poleg druženja med člani NG prispevajo tudi k motivaciji članov in k tvornejšemu sodelovanju.

Aleš Škof

Evropski trg – možnosti za mlade podjetnike

Praga, 26.- 29. januar 2006

Na tokratnem seminarju in Svetu YEPP-a (podmladek evropske ljudske stranke EPP) sva Novo generacijo SLS zastopala Maja Erbežnik in Matjaž Marinčič. Na pot sva se odpravila z avtomobilom iz Ljubljane in v pičlih 8 urah prispela v Prago. Na poti sva videla zelo zanimive stvari, npr: na meji med Avstrijo in Češko se nahaja zabavišni park, kazino, bazar in celo bordel. Cesta pa je bila bolj »švicarska«, polna lukenj kot švicarski sir.

Ker sva bila med zgodnejšimi v hotelu, sta ostali približno dve uri za hiter ogled Prage. Z Ivett (madžarski podmladek IDF) smo si ogledali astronomsko uro v starem centru, ki neprekinjeno že 400 let vsako polno uro odpre dvoje okenc, notri pa se zavrtijo figure apostolov. Da smo prišli v stari del Prage, smo prečkali Karlov most, od daleč pa smo slikali stari grad. In že je bil čas za vrnitev. V hotel so tačas prišli še ostali udeleženci in sledila je večerja. Nagovorili so nas organizatorji in predstavili potek seminarja in kaj lahko pričakujemo. Po večerji je sledilo spoznavanje in druženje z ostalimi

mednarodnimi podmladki.

Naslednji dan smo se odpeljali 2 uri vožnje južno od Prage v Jihlavo, kjer smo se nastanili v čisto novem hotelu, ki je bil nekoč župnišče. Razdelili smo se v dve delovni skupini, ki sta obravnavali resolucije in notranje zadeve YEPP-a (finančna reforma). Resolucije so se navezovala na Belorusijo, Rusijo, Iran, po večini v povezavi z energetiko. Vse so bile naslednji dan potrjene in sprejete. S strani Sveta je bil sprejet sklep, da članice držav EU niso več upravičene do povračila potnih stroškov. Zaradi tega bo v prihodnje NG SLS malo težje odhajala na seminarje, razen če ne dobimo spon-

zorskih sredstev.

Seminar se je zaključil v prostorih starodavnega samostana z večerjo in glasbo. Igral nam je folklorni ansambel češke vojske, plesala pa so prelestna češka dekleta. Vzdušje je bilo bolj sproščeno, pogovori niso bili toliko usmerjeni v samo politično dogajanje, plesali smo, ...

Mednarodni seminarji so dobra priložnost za predstavitev domovine in kulture ter mesto navezovanja stikov s sosednjimi državami in izboljšanja odnosov med njimi.

Maja Erbežnik, Matjaž Marinčič

Pet let delovanja Koalicije "Odločajmo skupaj"

V Cankarjevem domu je v ponedeljek, 20. februarja, potekala javna tribuna z delovnim naslovom: "Je dovolj politične volje za 50:50?", ki jo je organizirala Koalicija "Odločajmo skupaj". Soorganizatorja tribune sta bila Informacijski center Sveta Evrope in Društvo Evropska mreža za enakost spolov.

Tege dne je namreč poteklo pet let od ustanovitve Koalicije za uveljavitev uravnotežene zastopanosti žensk in moških v javnem življenju, ki deluje pod geslom "Odločajmo skupaj". To je neformalna, nadstrankarska organizacija različnih posameznikov in posameznikov, članov različnih političnih strank in skupin, ki nas je povezal in združil edini in glavni cilj doseči enake možnosti žensk in moških. Glavni razlog za organizacijo te tribune pa so letošnje lokalne volitve in predlog za spremembe in dopolnitve Zakona o volitvah v Državni zbor RS.

Liana Kalčina in Violeta Neubaer, ki sta tudi koordinatorici koalicije, sta v uvodu predstavili dosedanje delo in uspehe koalicije za enake možnosti. Opozorili sta tudi na priporočila Odbora ministrov državam članicam EU, ki poziva članice, da pri zakonodaji upoštevajo, da ženske predstavljajo več kot polovico prebivalstva in volilnega telesa v članicah EU.

V Sloveniji so v času delovanja koalicije na področju enakih možnosti žensk in moških doseženi vidni premiki in vzpostavili so se boljši pogoji za uresničevanje enakih možnosti.

S tem je storjen šele prvi korak v to smer.

Že leta 2001 je bil sprejet Zakon o enakih možnostih (velja od 20.7.2002), ki je zavezal politične stranke, da sprejmejo akcijske načrte za pridobitev in usposabljanje žensk za kandidatke na volitvah.

Zelo pomembna odločitev je bila sprememba 43. člena Ustave RS v državnem zboru 15. julija 2004, ki je omogočila sprejemanje zakonodaje, ki bo določila enakomernejšo zastopanost žensk.

Že februarja leta 2004 je zakon o volitvah v Evropski parlament določil najmanj 40% kandidat na listah za evropske volitve. Kot vemo, imajo nekatere stranke, ki so uvrstile kandidatke na drugo mesto, sedaj poslanke v Evropskem parlamentu.

Julija 2005 je državni zbor sprejel spremembe zakona o lokalnih volitvah, ki za naslednje volitve določa najmanj 20% kandidat, nato postopno povečanje na 30% in končno leta 2010 najmanj 40% kandidat. Statistike, izračuni in izkušnje držav z dol-

goletno demokracijo namreč dokazujejo, da šele 40% zastopanost prinaša tudi realno večjo možnost dejanske izvolitve. V dokaz so tudi v tabelah primerjani deleži kandidat in resnično izvoljenih žensk na dosedanjih volitvah v naši državi.

Zato so se udeleženke in udeleženci tribune spraševali kdaj, če sploh bo, dosežen cilj enakomernejše zastopanosti obeh spolov, zastavljen pred petimi leti. 20% žensk na kandidatnih listah je mogoče za nekatere stranke skoraj neuresničljivih v celotni Sloveniji, v naši družbi pa to pomeni, da ne bo izvoljenih bistve-

no več, lahko se zgodi, da celo manj žensk na lokalnih volitvah, kot jih je bilo na prejšnjih.

V pripravi je tudi predlog spre-

membe zakona o volitvah v državni zbor, ki predvideva na naslednjih volitvah 25% kandidat IN ŠELE LETA 2012 predvideva 35% kandidat za državni zbor. Seveda je zelo pomembno, če ne še bolj, kot odstotek kandidat, v kakšnem volilnem okraju kandidatka kandidira, da ima resnične možnosti za izvolitev. Vsaka stranka pred volitvami skoraj zanesljivo ve, kje ima možnosti izvolitve svojega poslanca oz. poslanke.

Razpravljavke in razpravljavci so razmišljali o tem, kako nadaljevati delo v koaliciji in kako v javnosti vzpodbuditi podporo prizadevanjem za večjo zastopanost žensk v organih odločanja.

Dogovorili smo se, da moramo pozvati politične stranke, naj vendarle postavijo kandidatke na taka mesta, da bodo res tudi izvoljene in naj vzamejo zakonsko določen odstotek kot minimum in nikakor ne kot maksimum kandidat na listah za lokalne volitve.

Časa za priprave je bilo od sprejetja Zakona o enakih možnostih za stranke dovolj, seveda pa je od pripravljenosti političnih strank odvisno, ali so storile kaj, da bi imele dovolj kandidat. Koalicija bo spremljala rezultate in o tem obveščala javnost.

Kot ustanovna članica te koalicije sem tudi sama podprla nadaljnje delo koalicije. Poudarila sem, da smo si edini in prepričanju in da nas vse članice in članice družijo edini cilj te koalicije - doseči boljšo zastopanost žensk v organih odločanja.

Pri tem vprašanju se ne razlikuje ne politična desnica ne levica, vsi smo do sedaj premalo storili, da bi se odpravil ta deficit v naši družbi.

V Sloveniji moramo končno tudi ženske dobiti pravico do proporcionalne zastopanosti pri odločanju o našem življenju, o porabi našega proračunskega kolača, pravico, da same spregovorimo o svojih težavah. Imeti moramo enakopravno možnost, da soodločamo o tem, kaj potrebujemo in česa si ne želimo v našem vsakdanjem življenju in delovniku ter v življenju naših družin in otrok. Priložnost, da soodločamo pri delitvi občinskih proračunov, se nam ponuja na jesenskih lokalnih volitvah. Naslednja priložnost bo šele čez štiri leta.

Nada Skuk,
predsednica SŽZ in
članica Koalicije

Deleži žensk na kandidatnih listah in deleži izvoljenih žensk

/podatki: Koalicija za uveljavitev uravnotežene zastopanosti žensk in moških v javnem življenju/

LOKALNE VOLITVE V RS Volitve v občinske svete

	Volitve 1994	Volitve 1998	Volitve 2002
Delež žensk na kandidatnih listah	18%	19%	21%
Deleži izvoljenih svetnic	11%	12%	13%

Volitve županj in županov

	Volitve 1994	Volitve 1998	Volitve 2002
Delež žensk na kandidatnih listah	5%	7%	11%
Deleži izvoljenih županj	3%	4%	6%

VOLITVE V DRŽAVNI ZBOR RS

	Volitve 1992	Volitve 1996	Volitve 2000	Volitve 2004
Delež žensk na kandidatnih listah	14,8%	19%	23,5%	24,9%
Delež izvoljenih poslank	13,3%	7,8%	13,3%	12,2%

VOLITVE V EVROPSKI PARLAMENT

	Volitve 2004
Delež žensk na kandidatnih listah	45,1%
Delež izvoljenih evropskih poslank	42,8%

Kje bo evropski muzej Krasa?

Krajanji iz Laz pri Logatcu proti muzeju na Planinskem polju

Državni svetnik Vincenc Otoničar in podpredsednica SLS Nada Skuk sva se udeležila javne predstavitve projekta: Evropski muzej krasa (KPEMK), ki ga že od maja leta 2004 pripravlja evropski poslanec Lojze Peterle, ki predlaga, da se tak muzej zgradi ob robu Planinskega polja.

Novice o tem so tu in tam pricurjale v javnost, vendar se ni vedelo, kako daleč je že omenjeni predlog. Zato so tudi nekateri razpravljavci v OŠ Laze v četrtek, 16. februarja zvečer, očitali predlagatelju, da ni pravočasno povprašal o mnenju tamkajšnjih krajanov Notranjske.

Eden od domačinov je celo predlagal, da bi bilo bolje, če bi Planinsko polje zaščitili kot svetovno mokrišče, po zgledu Cerkniskega jezera, ki je pred kratkim postalo član "Ramsar", za kar je čestital prisotnemu direktorju Notranjskega parka Valentinu Scheinu iz Cerknice.

Predlagatelj Lojze Peterle je s svojo ekipo predstavil zamisel o Evropskem muzeju krasa, v katerega je vložil že okoli 40 milijonov tolarjev sredstev, ki so bila v glavnem porabljena za lokacijske študije. Ob koncu razprave je postalo jasno, da predlagatelji zagovarjajo zgolj in edino lokacijo, ki jo predlagajo, na samem robu Planinskega polja "pod stenami". Ravno lokacija pa je glavni kamen spotike in vzrok nasprotovanja tako domačinov kot nekaterih strokovnjakov in poznavalcev krasa in Planinskega polja.

Večina razpravljavcev je zamisel sicer podprla, ostro pa je nasprotovala umestitvi razglednega objekta in muzeja v neposredni bližini na robu polja. Prepričali jih niso niti predlagatelji s svojo razlago, da tu ne gre za klasični "muzej", temveč za sodoben koncept doživljajsko predstavljene naravne dediščine, ki se zadnja leta uveljavlja v Evropi. Z evropskimi sredstvi, trdijo predlagatelji, bodo zagotovljeni pogoji in načini, da narava in prebivalci, kljub letno predvidenimi 100.000 obiskovalci na tem področju, ne bodo čutili posledic. Prepričal jih ni niti zagovornik projekta iz Logatca (bivši župan

Puc iz Hotedrišče), da bo "muzej" ponudil 14 novih delovnih mest.

Sedanja vlada je na predlog Inicijativnega odbora za izgradnjo ustanovila medresorsko komisijo in s tem, po mnenju predlagateljev, podelila projektu veljavo nacionalnega pomena. Projekt naj bi vodilo ministrstvo za kulturo (varovanje dediščine). Na predstavitev projekta niso bili povabljeni predstavniki občine ali ministrstva za okolje, ki je predlagalo, naj predlagatelji poiščejo primernejšo lokacijo za ta projekt. Na razpravi sta lokaciji za projekt ostro nasprotovala tudi strokovnjaka dr. Mihevc in Šuštaršič, ki sta opozorila, da predlagatelji pri izdelavi predloga lokacije niso upoštevali vseh potrebnih kriterijev.

Skupna točka razprav tako nasprotnikov kot podpornikov projekta je bila le ideja, da bi tak Evropski "muzej" krasa imeli v Sloveniji, ki je domovina "matičnega krasa". V osebni razgovoru z evropskim poslancem smo skušali izvedeti, ali je vendarle možno, da bi lokacijo muzeja postavili kje drugje, v bližini naravnih znamenitosti krasa, na eni od 26 lokacij, ki jih je predlagalo ministrstvo za okolje, kjer so že tudi drugi objekti. Dobili smo odgovore, da o takih možnostih niso razmišljali ter da je ideja nastala na Planinskem polju in jo želijo izpeljati na predlagani lokaciji.

Prebivalci Notranjske upamo, da še ni prepozno in da se bo pravočasno našla prava rešitev in boljše lokacija, da bomo vendarle uspeli poiskati rešitev in bo Evropski muzej krasa ustanovljen v Sloveniji. Možnih lokacij je veliko, časa za odločitev pa zmanjkuje.

Nada Skuk

Odbor državnega zbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano na Ptuj

Pravilniki naj ne ogrozijo kakovostne predelave na domu

Na Ptuj je bila 23. februarja seja Odbora državnega zbora RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je bila posvečena izključno zakonodaji na področju predelave živil živalskega izvora. Po uvodni pozdravni predstavitvi predsednika Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Petra Vriška je sledila podrobnejša predstavitev predlogov sprememb Pravilnika o registraciji in odobritvi obratov na področju živil živalskega izvora. S temi spremembami bi v prihodnje omogočili nemoteno, a vendar varno predelavo doma pridelanih živil živalskega izvora. V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije si že dalj časa prizadevamo, da se v obratih manjših zmogljivosti uporabljajo smernice dobre higienske prakse in se iz higienskega paketa izvzamejo pridelovalci primarnih živil živalskega izvora z majhnimi količinami. Za manjše obrate, ki tržijo končnemu potrošniku na lokalnem trgu, naj se predvidi le registracija. Prav tako se zavzemamo, da se kot lokalni trg opredeli celotno območje Slovenije. KGZS je skupaj z Odborom za dopolnilne dejavnosti, Združenjem malih sirarjev in Združenjem predelovalcev mesa na kmetijah že pripravila predlog opredelitve oz. definicije za kmečki obrat, s čemer bi zaščitili tradicionalno kmečko predelavo.

V nadaljevanju se je Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) prisotne poslance opozorila na težave rejcev perutnine po pojavu aviarnih influence v Sloveniji ter jih pozvala, naj jo podprejo v prizadevanjih pri zagotavljanju sredstev za povračilo gospodarske škode, ki že nastaja oz. bo v prihodnje še nastala.

V popoldanskem delu pa je KGZS skupaj z Združenjem predelovalcev mesa na kmetijah organizirala promocijsko degustacijo in ocenjevanje izdelkov članov združenja. Degustacija in ocenjevanje je vodila mag. Marlena Skvarča. S svojimi izdelki se je predstavilo 11 slovenskih kmetij. Namen predstavitve je poudarek kakovosti tradicionalnih domačih izdelkov. Degustacije so se udeležili tako poslanci, vodstvo KGZS kot sami člani Združenja ter posamezni novinarji.

TC

Od leve Franc Čivec predsednik KZ Vipava, Branko Tomažič direktor KZ Vipava, Franc Vodopivec član UO KZ Vipava.

SLS je v preteklih tednih intenzivno delovala tudi na področju reševanja problematike vinarjev in oljkarjev v povezavi s spremembami zakona o dohodnini. Za SLS je ključno, da se za kmeta vinarja in oljkarja tudi proizvodnja vina oz. olivnega olja šteje kot osnovna kmetijska dejavnost. SLS je v ta namen sicer predlagala obvezno razlago 57. člena zakona, vendar smo na parlamentarnem odboru podprli namero in zagotovilo vlade, da bo v kratkem pripravila nov predlog sprememb zakona o dohodnini, ki bo zadovoljivo reševal to problematiko.

RR

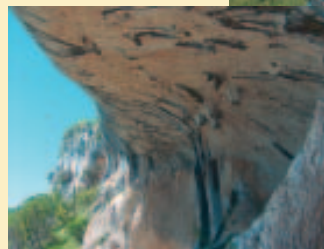
Povežimo Slovenijo in Slovence

Predsednik SLS Janez Podobnik je konec januarja s posebnim pismom povabil strankine občinske in regijske odbore k sodelovanju v akciji »Povežimo Slovenijo in Slovence«.

Ljubljanci smo se, kot se za prestolnico spodobi, vabilu takoj odzvali in za 4. marec pripravili ekskurzijo v Istro. Pregnali bomo zimo in podprli prizadevanja Narodne zveze in naših odborov v občinah Koper, Izola in Piran. Z njimi se bomo srečali nad slovitim naravnim mostom in spodmoli pri cerkvi sv. Kvirika pri

Sočergi (glej fotografijo), v Hrastovljah, sečoveljskih solinah in v cerkvi sv. Marka na Markovcu nad Kopro. Vabilo s podrobnostmi je na www.ljubljana.sls.si.

Dr. Drago Čepar,
svetnik MO Ljubljana

Spodmol proti soncu in Sloveniji

Naravni most

Sodelovanje občine in župnije

Duhovnikovo poslanstvo je v moderni dobi odtujitve in bivanjske negotovosti posebej za mestnega človeka neprecenljivo.

Še do nedavnega so v nekaterih državah občinske meje sovpadale z župnijskimi, problemi prebivalcev pa so se reševali v tesnem sodelovanju med vodstvom župnije in občinsko oblast-

nove cerkve, kapela v domu starejših občanov, hrup prireditve v bližini cerkva, prometno varnostna ureditev s problemi parkirišč in tekočega prometa, posebno parkirno mesto ob bolnišnici za nujne primere, zavarovanje cerkvenih obredov in zgradb na splošno in v povezavi z vandalizmom, zaščita in postavitvev zgodovinskih obeležij (ostanek kapucinskega samostana iz leta 1606 v parku Zvezda, obeležje na Orlovem vrhu), denacionalizacija, mrliške vežice in pokopališča, urejanje okolice in odvoz smeti, obnova spomeniško zaščitenih objektov, urejanje dostopov s

klančinami, primernost novogradenj in novih dejavnosti blizu cerkva, postavitve župnijskih »info« točk pred cerkvami, sodelovanje pri pripravi statistik, sodelovanje župnij na razpisih za sredstva MOL. Svetniška skupina SLS se bo zavzela za reševanje teh in drugih zadev.

Na občini je treba za reševanje teh problemov zagotoviti stalne strokovne sogovornike in obojestransko stalno sodelovanje, obveščanje o načrtih dela uprave in mestnega sveta, pa tudi seznanjanje javnosti, zato bomo podprli zamisel, da časopis Ljubljana uvede posebno rubriko, ki bi okrepila obveščeno ljubljancem o bogatem cerkvenem življenju.

dr. Drago Čepar,
svetnik SLS MO Ljubljana

Mestni četrtni odbori SLS v Ljubljani bodo poživili svojo aktivnost

Na podlagi dogovora MO SLS Ljubljane smo se v sredo, 15. januarja, ob 19 uri, v gostišču pri Babniku sestali predstavniki petih četrtnih odborov SLS s področja bivše občine Ljubljana Moste Polje (Moste, Jarše, Golovec, Polje, Sostro), z namenom:

- da bi obravnavali tekočo problematiko četrtnih skupnosti v Ljubljani;
- da bi obravnavali delovanja in požitve četrtnih odborov SLS s pripravami na volitve in evidentiranje kandidatov;
- da bi člani postavljali vprašanja in pobude mestnim svetnikom.

Vsi prisotni smo menili, da delovanja četrtnih skupnosti pri nas sploh ni čutiti. Krajanom ne nudijo pomoči in na vse pobude, ki so bile dane, ni nobenih odzivov. Pa naj bo to s področja komunale ali kaj drugega.

Pri četrtnih odborih SLS smo ugotovili premajhno aktivnost in tudi to, da se pri delovanju pojavljajo vedno isti ljudje. Nujno je poživiti dejavnost članstva. Prav zaradi požitve delovanja članstva, zlasti pred volitvami,

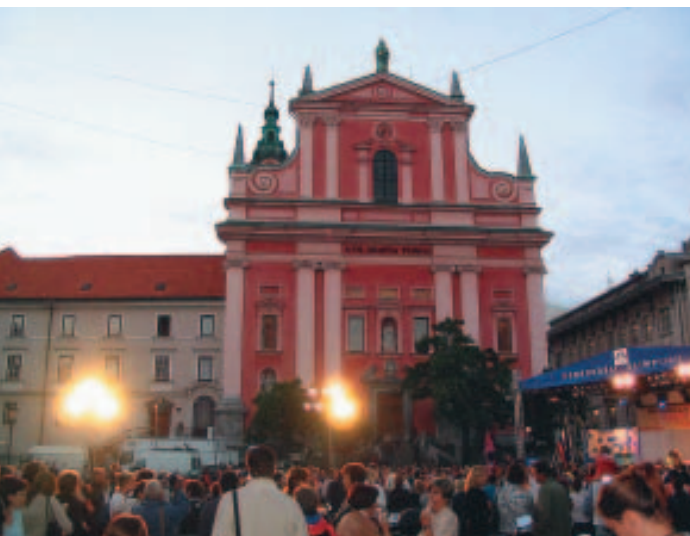
smo za vsak četrtni odbor SLS ustanovili koordinacijsko skupino, ki bo evidentirala kandidate in pomagala izpeljati volitve.

Po tem se je odvila splošna razprava, tudi kritična, zlasti do nekaterih ministrov in sekretarjev vlade. Nekateri so poudarili velike težave za kmete na vodovarstvenih območjih, ker se ne upošteva njihovih predlogov za rešitev. Velike težave so tudi davki na neposredna plačila kmetom (dvakratno obdavčenje).

Hudo breme bi bilo za kmete, če bi obveljala enotna davčna stopnja, ki bo bremenila neposredne kmetijske pridelovalce, ker bodo trgovci višji davek prenesli na kmete, med tem ko ga kmet ne bo mogel prenesti na nikogar. Mnogi člani so menili, da bi morali biti pozitivni rezultati stranka SLS bolj vidni zlasti za podeželsko populacijo.

Srečanje smo zaključili v upanju, da bomo poživili dejavnost in da se bodo problemi hitreje in pozitivno reševali.

J.B.

jo. Pri nas je to zaradi zgodovinskih in drugih okoliščin precej drugače. Ljubljana je mestna občina, ki ozemeljsko, v celoti ali delno, pokriva več kot 30 župnij, katerih meje ne sovpadajo niti z mejami krajevnih ali četrtnih skupnosti. Sodelovanje občine z župnijami ni utečeno. Občina praviloma ne ve, na katere župnije se nanašajo njeni prostorski in drugi akti.

Na delovnem srečanju ljubljanskih mestnih svetnikov SLS z ljubljanskimi župniki smo ugotovili dosti področij in posameznih zadev, pri katerih bi sodelovanje med občino in župnijo, med duhovniki in mestnimi svetniki ter upravo bilo potrebno in bi pripomoglo k boljšemu opravljanju poslanstva duhovnikov in mestne občine v korist vseh občanov. To so na primer: nakup zemljišč in lokacije za

Spoštovani,

Predstavljamo vam 26. številko časopisa SLS-ODMEV. Mesečnik boste prejeli, v kolikor boste izpolnili priloženo naročilnico in jo poslali na naslov: SLS ODMEV, Beethovnova 4, 1000 Ljubljana.

Cena izvoda časopisa je 200,00 tolarjev.

Vsi, ki nam boste poslali izpolnjeno naročilnico, boste na dom prejeli položnico za plačilo polletne naročnine (1000,00 tolarjev).

NAROČILNICA

Spodaj podpisani _____ (ime in priimek)

stanujoč _____ (ulica in hišna številka)

(poštna št.)

(pošta)

naročam časopis SLS - ODMEV z mesecem _____ (mesec in leto naročila)

(lastnoročni podpis)

V _____, dne _____

Srečanje članov SLS Zgornje Savinjske doline

Potencial občinskih odborov je večji, kot kažejo trenutne ankete

13. februarja zvečer je Regionalni odbor SLS Zgornja Savinjska in Šaleška dolina v Športnem centru Prodnik pri Ljubnem organiziral srečanje članov in simpatizerjev SLS iz občin Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje in Solčava. Srečanje, ki so se ga udeležili predsednik Janez Podobnik, vodja poslanske skupine SLS, in domači poslanec Jakob Presečnik ter minister za lokalno samoupravo in regionalni razvoj dr. Ivan Žagar, je bilo namenjeno pregledu delovanja stranke na lokalnem in državnem nivoju in pripravam na lokalne volitve letos jeseni.

Pogovor je vodil predsednik regionalnega odbora SLS Andrej Presečnik, med gosti pa je bil tudi nekdanji predsednik SLS dr. Franc Zagožen. Janez Podobnik se je najprej zahvalil vsem organizatorjem zadnjega Tabora SLS, ki je bil resnično odmeven, in napovedal, da je letošnje leto za SLS še kako pomembno, saj verjame, da

je potencial občinskih odborov večji, kot ga kažejo javnomnenjske ankete. V nadaljevanju je komentiral aktualno politično dogajanje in delovanje koalicije, ter zagotovil, da SLS sedi na enem stolu, na svojem lastnem – stolu SLS. Kljub temu pa je eden večjih izzivov SLS izgradnja identitete znotraj sedanje vladne koalicije, zato se

je vsakodnevno potrebno boriti za svoj politični program, tudi v vladni koaliciji, ki je sicer enako misleča.

Dr. Ivan Žagar je poudaril, da spreminjeno financiranje občin zagotavlja več sredstev za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. S tem se večja sredstva za izpolnjevanje nalog občin in s tem boljše življenje za vse državljane. Nove občine ne bodo »dodatno stale«, ampak gre za prerazporejanje sredstev. Dolgoročno pa želijo v bistveno večji meri postaviti občine v neodvisno pozicijo od dnevne politike, kar pomeni predvsem večjo finančno samostojnost.

Dr. Franc Zagožen je zelo neobremenjeno pokomentiral aktualne aktiv-

nosti predsednika države, poleg tega pa opozoril na področje kmetijstva, ki zadeva velik del prebivalstva, koalicija lahko postane ujetnik idej neoliberalnih ekonomistov. Po njegovem mnenju so nekatere nevarne in težko popravljive. Slovenija je tako edina država v EU, ki obdavi kmetijske subvencije. Od SLS ljudje pričakujejo pozitivne rešitve, dobre za vse sloje.

V nadaljevanju so priložnost dobili še sami udeleženci, ki se jih je zbralo resnično precej. Med drugim so opozarjali na problematiko inovatorjev, pričakovali obrazložitev neuspešne pobude za občino Rečica ob Savinji ter na kritično rodnost v Sloveniji. Predsednik Podobnik je zaključil z mislijo, da je za SLS družina temelj odnosov v družbi, vzgoja pa ključni element pri pridobivanju pogledov na svet. Po njegovih besedah pa ne smemo moralizirati, ampak je treba spodbujati mlade in se o teh stvareh še veliko več pogovarjati. **Rok Ravnikar**

Ustanova Petra Pavla Glavarja v Komendi šestič podelila štipendije

Na koncertu z Eldo Viler, Ano Dežman in pianistom Blažem Jurjevčičem 27. januarja v Kulturnem domu Komenda, je Ustanova Petra Pavla Glavarja že šestič podelila štipendije, tokrat štirim novim štipendistom. Doslej je štipendirala že 20 mladih iz Občine Komenda.

Predsednica Uprave UPPG z županom Tomažem Drolcem in dobrotniki Ustanove Petra Pavla Glavarja

Elda Viler in Ana Dežman z lepo zimsko sceno

Predsednica Uprave UPPG in pobudnica njene ustanovitve dr. Marta Ciraj je med drugim povedala:

“Ustanova Petra Pavla Glavarja deluje od leta 1999, prve štipendije in socialno pomoč pa je podelila v letu 2000. Njeni glavni dejavnosti sta pospeševanje izobraževanja in razvoja talentov in pomoč socialno šibkim ter drugim pomoči potrebnim. Doslej je

imela skupno 20 štipendistov, trije so svoje študije že zaključili.

Veliki vzornik, čigar ime Ustanova nosi, je Peter Pavel Glavar, ki je na svojem primeru dokazal, da je mogoče s trdo voljo, vztrajnostjo, neustrahnim srcem še v tako težkem položaju uresničiti na prvi pogled neuresničljivo. Sam je bil nezakonski otrok, kar je tedaj samo po sebi pomenilo, da je

bila njegova kariera v duhovništvu prta. Nezakonsko rojstvo je pomenilo madež, od katerega ga je lahko očistil le papež. V trdni odločenosti, da želi narediti veliko dobrega za svoje ljudi in da bo to lahko naredil le, če bo napredoval v svojem poklicu, je Peter Pavel Glavar peš potoval v k svojemu duhovnemu očetu - Viktorijan Demšar pa je potem dokazal, da je bil to njegov dejanski oče - Jakobu de Testaferrata v Ascolini in prek njega izposloval, da ga je papež z dispenzo odvezal nezakonskega stanu. To mu je odstranilo največjo oviro do želenega cilja.

Ustanova Petra Pavla Glavarja se zaveda izročila svojega patrona in se trudi v njegovem duhu nadaljevati njegovo delo. Kljub za malo občino lepemu številu štipendistov in relativno veliko podeljenih socialnih pomoči, Ustanova posluje pozitivno. Pomemben razlog je tudi to, da je v njej kar nekaj entuziastov, ki svoje delo opravljajo brezplačno in z veseljem.

V veliko podporo nam je lepo število dobrotnikov in dobrotnic, ki darujejo denarna sredstva, dobrote za prodajo na sejmih ali pa svoje delo. Ustanovo pa vseskozi podpira tudi Občina Komenda.”

Predsednica Uprave UPPG dr. Marta Ciraj izročila županu Občine Komenda Tomažu Drolcu priznanje za mecenstvo ustanovi

Koncerta sta se udeležila komendski župan Tomaž Drolec, podžupan Mirko Kepic ter več svetnikov Občinskega sveta Občine Komenda. Prireditev je bila zelo dobro obiskana, saj je bila dvorana Kulturnega doma Komenda zasedena skoraj do zadnjega sedeža.

Ustanova si približno polovico sredstev pridobi prek svojih dejavnosti in darov njenih članov in dobrotnikov, polovico pa prispeva Občina Komenda.

Na slovesnosti je UPPG medse sprejela štiri nove štipendiste, tako da jih ima trenutno dvanajst, od tega eno podiplomsko študentko, ki študira v tujini. Ena štipendistka, ki je zaključila svoj študij, pa je prejela popotno listino UPPG.

Prireditev je organizirala Ustanova Petra Pavla Glavarja v sodelovanju s Kulturnim društvom Komenda, povezovala pa sta jo študentka Špela Dobnikar in Goran Peršin, prof. slov., sicer član KD Komenda oziroma skupin Kajtimar. Zelo domiselno sceno pa sta oblikovala člana kulturne skupine Kajtimar Suzana Zgonec in Darko Mavsar.

Več o ustanovi na spletni strani: www.uppg.si AJ

Uspešna predstavitev publikacije v Mariboru

V petek, 27. januarja zvečer, je bila v Mariboru uspešno predstavljena publikacija Slovensko - hrvaška meja v Istri in na morju. Predstavitelji je pripravil MO SLS in SNZ pri MO SLS Maribor. Uvod v predstavitev publikacije je pripravil predsednik SLS in minister za okolje in prostor Janez Podobnik. Urednica publikacije dr. Duša Krnel-Umek je predstavila posamezne prispevke v publikaciji ter s pomočjo zemljevidov in kart nazorno prikazala temeljno problematiko meje v Istri in na morju. Joško Joras pa je povedal, kako se ob nedoločeni meji živi in dela.

Predstavitelji, ki se je udeležilo okoli 80 ljudi, med njimi je bil tudi poslanec SLS Franc Kangler, se je nadaljevala z diskusijo, v kateri so sodelovali predsednica MO SLS Tanja Vin-diš-Furman, predsednik SNZ pri MO SLS Ma-

ribor dr. Peter Pavel Klasinc, podpredsednik te zveze Janko Razgoršek, predsednik programskih sekcij te zveze Janez Lavrenčič in mnogi drugi, ki jih je zelo zanimala ta problematika tako s političnega, nacionalnega, kulturnega in gospodarskega vidika kakor tudi vprašanja v zvezi z možno arbitražo, pripravami nanjo in aktivnosti, ki jih mora civilna družba na tem področju še narediti.

Po skoraj dveh urah diskusije je predsednik SLS Janez Podobnik zaželel SNZ pri MO SLS Maribor vse dobro in napovedal njene aktivnosti na področju regionalizacije in narodnoobrambnega gospodarstva, predvsem pa napovedal pripravo raziskave in izdajo posebne publikacije z naslovom Slovensko-hrvaška meja na Štajerskem in v Prekmurju, ki naj bi luč sveta zagledala do konca leta 2006.

Vsi udeleženci predstavitve so bili mnenja, da so take aktivnosti v okviru SLS zelo zaželjene. PPK

Kakšen zakon o arhivih si želimo?

V proceduro DZ je bil poslan **Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih ZVDAGA** (dalje zakon), ki je sicer na hitro spremenil člene, ki bi, če bi ostali v diktaciji zakona, »po nepotrebnem centralizirali slovenske regionalne arhive na Ptuj, v Mariboru, Celju, Ljubljani, Kopru in Novi Gorici v enote Arhiva Slovenije«. Vloženi amandma dveh poslancev SNS v zvezi s tem pa na tem mestu nima smisla komentirati (to sem storil s komentarjem njihove obrazložitve). Bilo pa bi prav, če bi se dopolnil 23. člen (2. alineja), ki naj bi se glasil: **MK predpiše podrobnejše pogoje hrambe dokumentarnega gradiva in pogoje za izvajanje dejavnosti hrambe dokumentarnega gradiva koncesionarnem.** Sedanja praksa hrambe dokumentarnega gradiva, posebej ob stečajih in drugih podobnih situacijah, vodi v stanje velikega nezaupanja v verodostojnost dokumentacije. Ta se navadno neprimerno hrani in to brez ustreznega strokovnega nadzora. Problem je toliko večji v primerih, ko je potrebno hraniti dokumentacijo z relativno dolgimi roki hrambe (npr. gradbena dokumentacija) in ta nima in ne bo dobila statusa arhivskega gradiva. Z ureditvijo pogojev in zahtev za izvajanje dejavnosti hrambe dokumentarnega gradiva s pomočjo specializiranih podjetij-koncesionarjev moramo zakonsko urediti njihov status. MK naj podrobno predpiše pogoje delovanja ponudnikov tovrstnih storitev. Žal v zakonu pogrešamo novi člen 53

del (1), ki naj bi se glasil: **Arhivsko službo v RS opravljajo arhivska uprava pri MK, Arhiv RS, regionalni arhivi in arhivi lokalnih samoupravnih skupnosti.** Dodal naj se bi nov 54. člen, ki naj določi aktivnosti **...arhivske uprave, ki naj ustvarja arhivsko politiko in strategijo javne arhivske službe, zagotavlja pravne in tehnične usluge vsem slovenskim arhivom. Koordinira mednarodne aktivnosti. V njenem okviru deluje arhivski svet in po potrebi posebne delovne skupine. Organizacijo, število zaposlenih in pogoje za delovanje določi minister.** Na žalost zakona na e-zapise gleda kot na **posebno in izvzeto vrsto gradiva**, kar je v nasprotju s priporočili Mednarodnega arhivskega sveta (ICA= MAS). Pogledati kaže na: <http://www.ica.org> v publikacijo Johna McDonalda »Archives and current records: towards a set of guiding principles«. V tem tekstu se prav tako navaja, da morajo zaposleni v arhivu vedeti, »kaj je tekoče (aktivno) gradivo v kompleksnih računalniških delovnih sredinah«. Največji problem današnjih arhivov je, kako najti usposobljene arhiviste, ki bodo kos tem kompleksnim, izrazito hitro menjajočim se sredinam. Dejstvo je, da se »arhivsko gradivo ne sme deliti glede na medije, na katerih je zapisano, ker lahko v takem primeru pride do nepotrebne delitve gradiva enega ustvarjalca. Členi, ki opredeljujejo to problematiko, so sami po sebi dokaz, da ta zakon stvari sploh ne rešuje, ampak se vse prepušča nekim bodočim novim predpisom, ki jih bo potrebno sprejeti kasneje.

Novi zakon naj na široko odpre arhivsko gradivo nekdanjih DPO. S pravnimi diktacijami je potrebno omogočiti svoboden pristop do informacij javnega značaja, kar gradivo DPO v celoti je. Pristope do teh informacij v arhivskem gradivu je namreč potrebno organizirati tako, da omogočajo vsem, da najdejo v njem lastne poti do znanja in spoznanja. Predlagamo diktacijo 64. člena, del(3), ki se konča **»... brez omejitev.«** - ker nadaljevanje teksta kaže na znanstveno in strokovno neutemeljeno stališče oz. bodočo prakso. Tako se v 65. členu, del(3) skrajša in se konča **»... vsebuje arhivsko gradivo, o skrajšanju roka nedostopnosti, odloča arhivska uprava.«** Gre namreč za arhivsko gradivo, katerega ustvarjalci - torej pravne osebe, ki več ne obstajajo in gradivo ne more vsebovati podatkov, ki bi odkrivali dejstva, pomembna za varnost države in drugih oseb, ki so predstavljale vodstvene in javne osebe posameznih ustanov ali organizacij. Na podoben način se ta problematika ureja na Poljskem. Opredelitev v novem zakonu je v nasprotju s priporočili EU glede dostopnosti gradiva. Arhivsko gradivo je javno in zaradi tega se njegova dostopnost ne more (razen v redkih izjemah) omejevati. Zahteva, da je uporabnik dolžan navesti, zakaj bo podatke iz gradiva uporabil, je poseganje v zasebnost uporabnika. **Primer:** Če pogledamo spletno stran npr. Nacionalnega arhiva Kanade ali podobno, bomo odkrili, da je tam gradivo dostopno on-line brez kakršnih koli omejitev in da se uporabnikom ni potrebno identificirati ali da bi morali izpolnjevati vprašalnike. Take diktacije

kažejo na jasno opredeljena stališča, ki izhaja še iz realne socialistične oziroma totalitarne države. **Glede vprašanj v zvezi z zasebnim arhivskim gradivom in arhivskim gradivom verskih skupnosti** pa bi bilo potrebno s pravniki zelo, zelo pazljivo odrediti, kaj se sme in kaj se ne sme zahtevati od privatnih pravnih in fizičnih oseb. Zaščita zasebnosti je temeljna pravica posameznika in tako tudi lastnika arhivskega gradiva. Nejasno je tudi, zakaj se (z vidika sodobne arhivske stroke) v zakonu gradivo verskih skupnosti posebej obravnava in zakaj ima rimskokatoliška cerkev opredeljen poseben status? Zakaj arhivisti državnih arhivov ne bodo sodelovali pri njihovem odbiranju in vrednotenju arhivskega gradiva iz dokumentarnega gradiva? Takšna praksa se lahko enako (ne)uspešno upošteva pri katerem koli drugem privatnem ustvarjalcu. Zatečeno stanje ima lahko osnovo v programskem financiranju vsakoletnih programov. To je le del daljše razprave in razmišljanja o tem, kakšen Zakon o arhivih si želimo v Sloveniji.

Peter Pavel Klasinc

Peter Pavel Klasinc

Peter Pavel Klasinc

ZGODOVINSKI PREGLED DELOVANJA SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE 4. del

Piše: Aleš Primc

Obdobje druge polovice 19. stoletja v Avstro - Ogrski monarhiji je bilo zaznamovano z dvema sklopoma odprtih vprašanj: narodnim in socialnim.

Narodna vprašanja v Avstriji so se leta 1867 z uvedbo dualizma »uredila« tako, da so Nemci in Madžari dobili vsaki svoj del monarhije. S tem so drugi narodi ostali brez zaželenih avtonomnih, narodno zaokroženih dežel. T. i. decembrska ustava iz leta 1867 je sicer vsem narodom monarhije dajala formalno visoko raven zaščite. Njen 19. člen govori, da so: »*vsii narodi države enakopravni in nobenemu narodu se ne sme kratiti pravica, da sme braniti in gojiti svojo narodnost in svoj jezik. Država priznava enakopravnost vseh deželnih jezikov v šoli, uradu in v javnem življenju. V deželah, kjer živi več narodov, je treba javne učilnice tako urediti, da dobi sleherni teh narodov sredstva, da se more izobraževati v svojem jeziku, ne da bi se smel kdo siliti, da bi se učil drugega deželnega jezika...*«¹ Ustava je korektno določala pravice narodov

Nerešena narodna in socialna vprašanja v Avstro-Ogrski

monarhije, vendar pa se ni izvajala. Slovenci niso bili enakovredni državljani z enakimi možnostmi v državnih službah, šolstvu, kakor tudi ne v gospodarstvu in nasploh v javnosti. Pokrajine, kjer so živeli Slovenci, niso bile glede razvojnih vprašanj deležne potrebne pozornosti. Slovensko politično zastopstvo je bilo nesorazmerno majhno glede na našo številčnost... Slovenščina je bila celo v večinski slovenskih deželah v podrejenem položaju, v ostalih deželah pa je bilo še mnogo slabše. Germanizacijski, italijanizacijski oz. madžarizacijski pritisk je bil velik. Najhuje je bilo na Koroškem, v Prekmurju, Trstu, Istri, in na Štajerskem, boljše je bilo le na Kranjskem. Nič dosti bolje pa se ni godilo niti drugim slovenskim narodom. S sklenitvijo »Nagodbe« z Madžari leta 1868 so Hrvatje pridobili določeno avtonomijo, ki pa se tudi ni izvajala tako, kot je bila zapisana. Poleg Hrvatov so imeli v okviru Avstro-Ogrske sorazmerno visoko stopnjo avtonomije Poljaki v Galiciji.

Cesar Franc Jožef I., različne vlade, predvsem pa nemško-liberalne nacionalistične in ogrsko nacionalistične stranke se na narodne zahteve niso znali in hoteli primerno odzvati. Ne le, da niso pristali na reformo monarhije, zagotovili niso niti izvajanja prej omenjenega 19. člena temeljnega državnega zakona.

Nastajajoči politični gibanji na Slovenskem sta oblikovali vsaka svojo prepoznavno slovensko narodno politično držo. Liberalci so svojo narodno držo gradili pretežno na kulturniško - razumniških liberalnih izhodiščih (narod kot jezikovno-kulturna skupnost). Pri oblikovanju narodne države jim pripadnost liberalizmu resnici na ljubo ni bila v oporo, saj so bili najmočnejši liberalci na ravni monarhije hkrati tudi največji nemški nacionalisti. Katoliški tabor se je oprl na slovensko tradicijo in slovensko katoliško kulturno izročilo. Predvsem pa je na narodno vprašanje gledal s praktičnega vidika. Pot rešitve odprtega narodnega vprašanja je namreč videl predvsem v izboljšanju socialnih razmer, se pravi materialnega preživetja slovenskega naroda.

Drugo veliko nerešeno vprašanje druge polovice devetnajstega stoletja je bilo socialno vprašanje. Avstro - Ogrska monarhija je bila pod evropskim povprečjem razvitosti, industrijsko bolj razviti sta bili le Nižja Avstrija in Češka, medtem ko so »slovenske pokrajine« zaostajale celo za povpreč-

jem monarhije. Kljub temu, da je industrijska revolucija v Avstro - Ogrski prišla z nekaj desetletno zamudo, se država ni pripravila na njene negativne socialne posledice.

Huda je bila kriza v kmetijstvu. Glavni razlogi zanjo so bili: zaostala tehnologija, razdrobljenost kmetij, visoka davčna bremena in veliki dolгови, znižanje cen kmetijskih pridelkov zaradi prodora poceni kmetijskih pridelkov iz Amerike in drugih razvitejših držav (leta 1873 je npr. stal 1q pšenice 16.60 goldinarjev, leta 1890 pa samo 8.91 goldinarjev, poleg tega je bila v tem obdobju še 15% inflacija)... Kmetije so množično propadale. Od leta 1870 do leta 1880 je v avstrijskem delu monarhije propadlo 62.11 kme-

Papež Leon XIII (1810-1903), za nas še posebno pomemben, ker je 19. junija 1899 kot prvega Slovenca za kardinala imenoval dr. Jakoba Missio

tij, med leti 1880 in 1886 pa novih 78.093. Samo na Kranjskem je v 24 letih (1868-1892) propadlo 10.190 kmetij, vseh kmetij pa je bilo okrog leta 1890 približno 78.000. Mnogo kmetij je bilo strahotno zadolženih. »... po naših vaseh je pel boben, ljudstvo pa je trumoma bežalo v Ameriko«². Ljudje so se v upanju na boljše življenje selili v mesta, ki so se začela industrijsko razvijati. Vendar pa jih je v mestu dostikrat čakala še večja beda kot doma. Postali so cenena delovna sila v industrijski proizvodnji, kjer so za svoje delo dobivali premajhne plače, da bi z njimi lahko preživljali svoje družine. Zaradi tega so bile prisiljene v težaško delo tudi ženske in otroci. Delovni pogoji so bili večinoma slabi, delo je potekalo vse dni v tednu (zakon iz leta 1885 je sicer omejil ne-

deljsko delo, vendar pa je dal vladi možnost, da v konkretnih primerih odobri delo v nedeljo, če to oceni za potrebno), delovnik je bil 10 in več urni. Delavci so živeli v nemogočih življenjskih razmerah, saj mesta infrastrukturno in komunalno niso bila pripravljena na prihajajoče množice. Mnogim Slovencem, tako kot predstavnikom drugih narodov, zato ni preostalo drugega, kot da so šli iskat srečo in boljše življenje v Ameriko in razvitejše evropske dežele. V obdobju od druge polovice 19. stoletja do prve svetovne vojne se je izselilo med 200.000 in 300.000 večinoma mladih Slovencev. To je bila ena najhujših tragedij za slovenski narod v vsej zgodovini.

Zaradi težkega položaja delavcev so se v Evropi razširila socialistična gibanja, ki so pozivala k boju za delavske pravice ter proti kapitalu in privatni lastnini. Ideologi socializma in komunizma so boj delavstva za pravične zahteve izrabili za boj proti družbenemu sistemu, za razredni boj. V bolj industrializiranih državah so se ta gibanja v drugi polovici 19. stoletja bolj razširila, v manj industrializiranih manj ali pa, npr. v slovenskih pokrajinah, sploh ne. Z zamudo pri industrializaciji je k nam k sreči zamudil tudi komunizem. Zamudo komunizma je katoliško politično gibanje dobro izkoristilo ter prevzelo idejno in organizacijsko pobudo pri skrbi za pravice in reševanje težkega položaja kmečkega in delavskega stanu. S tem je za petdeset let zavrla komunizem na naših tleh.

Katoliško politično gibanje na Slovenskem se je za reševanje težav delavstva oklenilo načel krščansko socialnega nauka, katerega najvidnejši zagovornik in eden utemeljiteljev je bil papež Leon XIII (papež v obdobju 1878-1903). V času svojega pontifikata je izdal preko 80 okrožnic, mnoge med njimi so se dotikale družbenih in socialnih vprašanj. Najbolj odmevna med njimi je Rerum novarum (Nove stvari, izdana maja 1891), do danes ena najbolj znamenitih papeških okrožnic. Leon XIII je v njej zavzel odklonilen odnos tako do grobe liberalnega kapitalizma kot tudi do socialističnega razrednega boja. Postavil se je na stran upravičenih zahtev delavcev in kmetov po dostojnem, človeka vrednem življenju. Delavcu za pošteno delo pripada pošteno plačilo, to pa je tako, da bo z njim lahko spodobno preživel sebe in svojo družino in še, če bo varčen, nekoliko prihranil. Delodajalci so dolžni spošto-

¹ Valentin Inzko, Zgodovina Slovencev do leta 1918, Celovec 1978, str. 128

² Fran Erjavec, Kmetiško vprašanje v Sloveniji, Ljubljana 1928

vati človeško dostojanstvo svojih delavcev. »Lastnikom in gospodarjem pa velja tole: z delavci ne smejo ravnati kot s sužnji, v njih naj spoštujejo enako dostojanstvo osebe, ki jo še posebej plemeniti krščansko znamenje. Rokodelstvo in obrt nista človeku v sramoto, ampak v čast, kot nam pravi zdrava pamet in krščanska modrost, ker nudi pošteno možnost za ohranitev življenja. Zares sramotno in nečloveško pa je, če zlorabljam ljudi kot blago za dobiček in jih ne cenimo več kot velja moč njihovih mišic in telesnih sil.«³

Tudi delavec ima svoje obveznosti. »Delo, ki ga je s svobodno in pravično pogodbo sprejel, mora pravilno in vestno izvrševati: na noben način ne sme škodovati premoženju in ne storiti kaj

Dr. Jakob Missia (1838 - 1902), ljubljanski knezo-škof, kasneje goriški nadškof in kardinal, pokrovitelj I. slovenskega katoliškega shoda

žalega osebnosti gospodarja; celo v zavarovanju svojih interesov naj se zdrži sile, nikoli naj se ne pridruži uporom. Naj ne občuje z nesramnimi ljudmi, ki umetelno širijo zlagane upe in velikanške obljube, ki jim skoraj vedno sledi nepotrebna pokora in ugonabljanje življenjske sreče.«⁴ Ključna pa je tudi regulativna in socialna vloga države, ki je bila v tistih časih še zelo šibka. »Če se torej kdaj zgodi, da grozijo neredi bodisi zaradi odstopa delavcev ali dogovorjene stavke, ali če se zrahljajo naravne družinske vezi pri proletarcih, če je ogrožena vera delavcev zaradi nezadostne priložnosti za izvrševanje verskih dolžnosti, če nastane v tovarnah nevarnost za neokrnjenost krepostnega življenja zaradi mešanja spolov ali drugih nevarnih grešnih pobud, če delodajalci delavcem nalagajo krivična bremena ali jih zatirajo s pogoji, ki tlačijo osebo človeško dostojanstvo, če se škoduje zdravju s prekomernim delom, neprilagojenim spolu in starosti, ob teh prime-

rih mora država uporabiti v okviru določenih mej silo in avtoriteto zakonov...Pri zaščiti pravic posameznikov pa mora gledati (država op. A.P.) predvsem na nemočne in uboge. Razred bogatinov, ki se zavaruje z lastnimi sredstvi, ne potrebuje namreč toliko javnega varstva; ubogo ljudstvo pa, ki za svoje varstvo nima nobenih svojih sredstev, najbolj potrebuje državno zaščito.«⁵

V duhu krščansko socialnega nauka se je v Evropi razširilo široko katoliško gibanje, katerega sestavni del je postalo tudi naše gibanje. Glede na to, s kakšno zamudo so k nam mnogokrat prihajale novice, sta krščanski socialni nauk in gibanje dosegla naše kraje zelo hitro. Potrditev krščansko socialnega nauka kot temeljnega

Cesar Franc Jožef I (1830-1916), ni imel potrebnega smisla niti za narodna niti socialna vprašanja

sestavnega dela programa Katoliškega političnega gibanja na Slovenskem se je zgodila na I. slovenskem katoliškem shodu leta 1892. Na tem velepomembnem shodu je nastal dotedaj najbolj celovit politični program na Slovenskem. Med drugim tudi program za reševanje težkega narodnega in socialnega položaja Slovencev. V nekaj letih so se pokazali prvi konkretni rezultati tega programa: začel se je prepoved združništva in posojilništva med Slovenci, ki je v veliki meri blažil sicer neznosne težave. Nosilci našega krščansko-socialnega gibanja, očetje tega prepoveda, so se pri svojem delu v veliki meri zgledovali po združnih načelih Nemca Friedricha Wilhelma Raiffeisna, zato so se zadruga med ljudmi prijele kot »rajfajznovke«. Tudi pri organizaciji delavcev so se stvari začele kmalu po shodu premikati. Že leta 1893 je bilo ustanovljeno prvo katoliško delavsko društvo v Idriji.

Pogovor s Francijem Rokavcem, državnim sekretarjem Službe

Po regionalnem raz

Služba vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko je pod vodenjem ministra dr. Ivana Žagarja izpeljala mnoge novosti na področju lokalne samouprave, regionalnega razvoja in na področju evropske kohezijske politike. Tokrat smo se s Francijem Rokavcem, državnim sekretarjem Službe vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko med drugim pogovarjali tudi o oceni projekta lokalne samouprave.

Kako ocenjujete enajstletno obdobje od uvedbe lokalne samouprave v Sloveniji?

Obdobje zadnjih enajstih let od uvedbe lokalne samouprave v Sloveniji ocenjujem kot eno zanimivejših poglavij v razvoju naše države. Prehod v sodobni sistem lokalne samouprave pomeni uveljavitev načela demokratizacije v najširšem smislu: pravice in obveznosti prebivalcev na določenem območju, da sami skrbijo za zagotavljanje osnovnih lokalnih potreb kakor tudi ozaveščenost o pomembnosti participacije – udeležbe prebivalcev pri odločanju o teh zadevah. Premalokrat se zavemo, kolikšno pot smo prehodili v tako kratkem času, torej v prehodu iz nekdanjega komunalnega sistema do ustanovitve novih občin, ki je povezan s spremembami številne zakonodaje na podlagi sodobnih evropskih načel, predvsem s spoštovanjem Evropske listine o lokalni samoupravi. Pogled po Sloveniji nam kaže bistven kakovosten napredek v življenju v lokalnih skupnostih s stališča razvoja, zagotavljanja osnovnih dobrin, obveščanja prebivalcev in njihovega sodelovanja pri odločanju.

Menite, da je projekt lokalne samouprave uspel?

Ne glede na določene težave, ki so bile prisotne, lahko z zagotovostjo rečem, da je projekt lokalne samouprave uspel. Hkrati pa moram omeniti znano misel: "Lokalna samouprava je nikoli končana zgodba, vedno spreminjajoči proces". Če lahko ugotovimo, da se postopek teritorialne razdelitve Slovenije po občinah vendarle počasi končuje, pa ostajata predvsem dva odprta projekta: uvedba pokrajin kot drugi nivo lokalne samouprave in priprava novega Zakona o financiranju občin. Oba projekta v okviru dela Službe vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko bomo v letošnjem letu pospešili in upam, da bodo rezultati že kmalu vidni. Pri tem pa posebej poudarjam, da je projekt

uvedbe pokrajin v veliki meri odvisen od uspešnega dogovora parlamentarnih strank glede spremembe ustave.

Sedanja vlada si je za enega od prednostnih ciljev zastavila tako imenovano finančno sanacijo občin. Z rebalansom proračuna za leto 2005 je bila povečana primerna poraba glede na leto 2004 za 10 %. V sprejetih proračunih za letošnje in prihodnje leto je primerna poraba povečana še za 9 %. V sprejeti noveli Zakona o financiranju občin pa so bili zagotovljeni še dodatni 3 % sredstev primerne porabe. Katere instrumente bo vlada sprejela za realizacijo zaveze iz koalicijske pogodbe, ki govori o 1/3 finančni podhranjenosti občin (vzrok je mačehovski odnos prejšnje vlade do občin)?

Problematika financiranja občin je dobro poznana tema že dlje časa, vendar je hkrati tudi poznano dejstvo, da se je reševanja lotila šele sedanja vlada. V okviru javnofinančnih možnosti, ki jih je treba koordinirati z našimi prizadevanji za vstop v evroobmočje ter nadaljnjemu aktivnemu delu znotraj naših povezav, posebej Evropske unije, bomo skušali izboljšati prihodek in s tem avtonomnost lokalnih skupnosti, hkrati pa bomo opredelili vsebino in standarde izvirnih nalog. To pomeni, da bodo naša prizadevanja usmerjena predvsem v zviševanje števila občin, ki naj bi se samofinancirale.

Avtonomnost občin se začne pri financiranju, mora pa slediti nalogam in je nujen predpogoj za nadaljnji us-

³ Družbeni nauk Cerkev, MD, Celje, 1994, Rerum novarum, str. 47

⁴ prav tam

⁵ prav tam, str. 54

vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko

voju občinam zagotoviti ključno vlogo

pešen konkurenčni razvoj Slovenije. Torej v skladu s programom dela službe vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko. V okviru javnofinancijskega dolga bo podan poseben poudarek zadolževanju, predvsem za investicije pri izvajanju izvirnih nalog in tiste, ki se nanašajo na sofinanciranje s strani evropskih skladov in ostalih mednarodnih institucij.

Menim, da bo naša služba in posledično vlada z rešitvami novega zakona o financiranju občin in pri pripravi predlogov proračunov za leti 2008 in 2009 v celoti realizirala zavezo iz koalicijske pogodbe o zagotovitvi finančne sanacije občin.

V pripravi so strateški dokumenti države (državni razvojni program, nacionalni strateški referenčni okvir, operativni programi in strategija regionalnega razvoja). Kakšna bo vloga občin pri oblikovanju teh izjemno pomembnih dokumentov, ki bodo začrtali tudi izvajanje nove finančne perspektive?

Vsi navedeni dokumenti se pripravljajo v partnerstvu z lokalnimi skupnostmi. Program priprave državnega razvojnega programa v obdobju 2007-2013 predvideva delavnice z regionalno ravni, ki že potekajo. Nanje so vabljeni predstavniki svetov regij, regionalnih razvojnih svetov in regionalnih razvojnih agencij.

Omeniti moram tudi pomembnost proračunov - tako državnih kot občinskih. T. i. »razvojni del« državnega proračuna namreč znaša na letni ravni okoli 400 milijard, občinskih proračunov pa 107 milijard tolarjev. Skupaj je torej »razvojnih izdatkov« nekaj več kot 500 milijard tolarjev, od tega 79 % v državnem proračunu in 21 % v občinskih proračunih. Običajno se v povezavi s sredstvi kohezijske politike EU omenja potrebno prestrukturiranje državnega proračuna. Potrebno pa bo tudi prestrukturiranje občinskih proračunov, da bodo ti lahko zagotavljali sofinanciranje za izvajanje programov EU v občinah in na ravni razvojnih regij.

Od občin se torej pričakuje njihov vsebinski prispevek, saj bodo sredstva EU dopolnilni finančni vir tako državnemu proračunu kot tudi proračunom občin. Pričakujem, da bodo občine znale izkoristiti novo vlogo pri kreiranju regionalnega razvoja v svetih regij na podlagi lani sprejetega Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja.

Veliko je slišati o velikih projektih, ki morajo najti svoje mesto pri pridobivanju EU sredstev. Ali bodo po Vašem mnenju regije deležne ključnega dela sredstev iz evropskega regionalnega sklada (ESSR)?

V povezavi z reformami je govor o osrednjih projektih, ki so pomembni za razvoj Slovenije. S tem so pomembni tudi za razvoj regij, v katerih se bodo izvajali. Osrednji projekt, o katerem obstaja že kar precejšnje strinjanje, je na primer »Tretja razvojna os«, pri čemer ne gre le za cesto, ampak za celovit koncept dostopnosti do najrazličnejših novih storitev, ki jih cesta prinaša koroški regiji, savinjskošaleškemu območju, Celju, Kozjanskemu, Posavju, Dolenjski in Beli krajini. Gre za regionalni razvoj ob cesti v najširšem smislu.

Vendar pa pri načrtovanju tako imenovanih osrednjih projektov ne bomo smeli pozabiti na zagotavljanje enakomernega regionalnega razvoja. Ta je bil še zlasti na področju infrastrukture v sedanjem programskem obdobju (2004-2006) po moji oceni iz nerazumljivih razlogov izključen. Zato bo šla naša usmeritev pri delitvi sredstev iz ESSR sklada v smeri zagotovitve enakomernega regionalnega razvoja. Torej naj bi poleg določitve osrednjih projektov, ki bodo zagotavljali tudi širše multiplikativne učinke, predvideli do 1/3 sredstev iz ESSR sklada za namen neposrednih regionalnih spodbud. V ta del naj bi bili vključeni tudi projekti

regionalne infrastrukture. Namreč prav takšna usmeritev lahko pripomore k zmanjševanju razvojnih razlik med slovenskimi regijami.

Po zadnjih informacijah je znano, da se je koalicija odločila, da gre v projekt ustanovitve pokrajin. Ali menite, da je ustanovitev pokrajin možno doseči brez spremembe ustave?

Regionalizacija Slovenije z ustanovitvijo pokrajin je eden temeljnih natanje - političnih projektov sedanje vlade. V okviru naše službe menimo, da je projekt bistveno lažje izvedljiv po spremembi treh členov ustave, ki govorijo o regionalizaciji. Osebnostno menim, da je ustanovitev pokrajin brez spremembe ustave zelo dvomljiva. Brez spremembe ustave lahko pride do druge stopnje lokalne samouprave le ob 100-odstotnem soglasju vseh občin. Vendar je dejstvo, da v tem primeru ne bo možno priti do prenosa pristojnosti, finančnih sredstev in kadrovskega resursov iz državne na pokrajinsko raven. Glede na navedeno upam, da bo vendarle prišlo do dogovora med parlamentarnimi strankami o spremembi ustave.

Mnogi poznavalci lokalne samouprave in upravnega sistema menijo, da je z vzpostavitvijo pokrajin treba nujno uvesti tudi enotirni upravni sistem, ki edini lahko zagotovi, da se z uvedbo pokrajin ne bodo povečali javno finančni odhodki? Kakšen je Vaš pogled na to?

Odgovor na to vprašanje je povezan s predhodnim. Z uvedbo enotirnega upravnega sistema v Sloveniji s tem, da bi večji del funkcij upravnih enot prenesli v pokrajinsko pristojnost, bi sistem postal preglednejši in cenejši. Prehod bi moral biti dobro načrtovan, da ne bi v začetnem obdobju prinesel negativnih učinkov za prebivalce. Uvedba enotirnega upravnega sistema v Sloveniji pa ne bi smela zmanjšati dostopnosti državljanom do storitev javne uprave. To pa vlada zagotavlja že sedaj v okviru dela celotne državne uprave, predvsem Ministrstva za javno upravo.

Kako ocenjujete sodelovanje z reprezentativnimi združenji občin, občinami in razvojnimi regijami?

Sodelovanje z vsemi naštetimi je po moji oceni zelo dobro, saj gre za partnerski odnos tako z združenji, občinami in razvojnimi regijami. V dobrem letu delovanja službe pod vodstvom ministra dr. Ivana Žagarja smo vedno našli čas za pogovor in reševanje problemov, s katerimi se srečujejo lokalne skupnosti in razvojne regije. Menim, da so prav ministrove izkušnje z lokalno samoupravo pripomogle k potrebnim življenjskim spremembam pri regionalnem razvoju, ki jih je naša služba pričela vzpostavljati v letu 2005. Namreč ključno vlogo pri tem morajo imeti občine.

Hvala.

Rok Ravnikar

Komaj dobrih 15 let je zabeležila naša stranka v moderni slovenski zgodovini, a se je vendar nabralo toliko arhivskega gradiva, da smo ob selitvi vsebine našega skladišča na Beethovnovi v začetku leta, kar cel teden prebirali, sortirali in prevažali fascikle. Za spomin na prenašanje omar peš v drugo nadstropje!

Predsedniki podmladkov sicer sedaj vladnih strank (z leve) Robert Ilc - MSI, Rok Ravnikar - NG SLS in Niko Oblak - SDM se kljub vsemu še vedno stiskajo na zadnjem sedežu taksija, kadar se odpravijo na kakšen sestanek. ☺

Miha je skrbel za ubrane elemente jutranje aerobike na motivacijske vikendu Nove generacije v Podčetrtku. Iz ubranega plesa do ubranih misli ter končno do ubrane družbe in organizacije!

SMUČARSKI DAN SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE

GOLTE, sobota, 11. marec 2006

Vabimo vas, da v zimskem duhu in na smučeh preživite dan z vodstvom Slovenske ljudske stranke; z nami bo smučal tudi naš predsednik Janez Podobnik. Gostoljubje so nam ponudili Občinski odbori Zgornje Savinjske doline na čelu z Rafkom Kerznarjem, predsednikom OO SLS Gornji Grad in domačinom, poslancem SLS, Jakom Presečnikom.

Oglejte si smučišče na strani <http://www.golte.si/>!

Kako bo potekal dan?

Pričakali vas bomo ob 9.00 uri na gondolski postaji, kjer vam bomo razdelili karte. Pričeli bomo z žrebom vrstnega reda tekmovalcev, ki se bodo spustili po smučišču. Pričetek tekmovanja bo ob 10.00 uri. Ob 13.00 uri vas vabimo na srečanje z vodstvom Slovenske ljudske stranke, kjer bomo poskrbeli za sproščen klepet, podelitev priznanj oz. priložnostnih nagrad tekmovalcem ter za okusen prigrizek. Stroške smučarske karte, gondole in malice bo nosila SLS in njeni občinski odbori.

Pazljivo izpolnite priloženo prijavnice, ki nam jo pošljite (na naslov: SLS, Beethovnova 4, 1000 Ljubljana) do torika, 7. marca 2006. Prijavo z vsemi zahtevanimi podatki nam lahko posredujete tudi po elektronski pošti na tajnistvo@sls.si ali po telefonu na 01 241 88 00. Telefonsko vas bomo obvestili o vseh podrobnostih.

Z avtomobilom pride do Golte po avtocesti A10 (Ljubljana-Celje) izhod Šentrupert. "Od tod je samo še 16 km do Golte. Cesta vodi mimo Pariželj, Letuša in Mozirja.

Svetniki SLS v Veroni

Na snidenje na Golteh!

PRIJAVNICA za tekmovanje v smučanju

Podpisani (ime in priimek): _____, roj. _____

Točen naslov: _____

Pošta: _____

Telefon, GSM: _____, e-pošta: _____

se prijavljam kot udeleženec tekmovanja v smučanju, ki bo v soboto, 11. marca 2006 na GOLTEH.

Datum: _____

Podpis: _____